

VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

WATERREGULATOR

WATERMETER 2012

Drinkwaterproductie en -levering in cijfers

WOORD VOORAF

In Vlaanderen wordt dagelijks bij meer dan 2,7 miljoen abonnees drinkwater geleverd via het openbare netwerk. Er zijn elf watermaatschappijen die dag in dag uit zorgen voor de productie en de distributie van drinkwater. Met een jaarlijkse productie van 421 miljoen m³ drinkwater en 551 miljoen euro omzet, is de drinkwatersector met zijn vele actoren en factoren een belangrijke speler. De WaterRegulator schetst daarom jaarlijks door de bundeling van cijfers en statistieken in de 'Watermeter' een transparant beeld van die sector in Vlaanderen. Doel van dit document is om elke lezer duidelijke informatie te geven over de productie en levering van ons drinkwater.

De 'Watermeter 2012' is de derde uitgave van het rapport. Elk jaar opnieuw wordt er naar gestreefd om de aangereikte informatie te verfijnen en te vervolledigen.

Het rapport begint met 'wie wat waar' doet, onder welk statuut en binnen welk samenwerkingsverband dit gedaan wordt. Vervolgens komen de waterbronnen en de waterketen in haar totaliteit aan bod. Er is een concrete vertaling gemaakt van die gegevens naar een waterbalans, zowel voor de totale sector als voor de individuele watermaatschappijen.

Dit jaar gaat er ook extra aandacht naar de klanten- en verbruiksprofielen. De klanten zijn opgedeeld in drie door Europa voorgeschreven groepen: huishoudens, industrie en landbouw. Er is ook opnieuw heel wat informatie opgenomen over de prijs van drinkwater en de evolutie van die prijs. Zowel alle tarieven als alle gehanteerde tariefstructuren zijn terug te vinden per watermaatschappij. De tarieven worden vergeleken met die in de buurlanden en regio's, en de impact van de waterfactuur wordt nagegaan ten opzichte van het beschikbaar budget.

Tot slot worden ook een aantal bedrijfseconomische aspecten toegelicht. Een balans en een resultatenrekening zijn weergegeven voor de sector, evenals omzetcijfers en investeringen voor drinkwatervoorzieningen per watermaatschappij.

We hopen dat dit document voor u een nuttige bron van informatie mag zijn.

Ik wens u alvast veel leesplezier.

Frank Van Sevens

INHOUDSOPGAVE

Woord vooraf	3
Kenmerken van drinkwatervoorziening in Vlaanderen	7
Organisatie van drinkwatervoorziening in Vlaanderen	7
Juridische vorm van watermaatschappijen	8
Samenwerkingsverbanden tussen watermaatschappijen	10
ISWa	10
Water-link	10
Overkoepelende structuren	10
Belgaqua	10
AquaFlanders	10
Distributiegebieden en infrastructuur van watermaatschappijen	11
Evolutie van aantal watermaatschappijen	11
Karakteristieken van distributiegebieden	11
Infrastructuur voor drinkwatervoorziening	12
Inspanningen voor duurzaam waterverbruik	13
Inspanningen in ontwikkelingslanden	14
Waterbalans: van bron tot kraan	15
Drinkwaterketen	15
Waterbronnen	16
Waterbalans	18
Waterlevering en -verkoop	20
Densiteit van het netwerk	20
Evolutie van gefactureerd leidingwaterverbruik	21
Klantenprofielen	22
Verbruiksprofielen	22
Berekend gemiddeld verbruik	24
Drinkwaterkwaliteit	25
Kwaliteit aan de kraan	25
Kwaliteit van het geleverde water	26
Prijs van leidingwater	27
Integrale waterfactuur	27
Evolutie van integrale waterfactuur van een gemiddeld gezin	28
Evolutie van integrale waterfactuur voor verschillende gezinstypes	30
Relativiteit van evolutie van integrale waterfactuur	31
Aandeel in gemiddeld huishoudbudget	32
Spreiding van aandeel over inkomensgroepen	32
Tarieven en prijs voor productie en levering van leidingwater (drinkwatercomponent)	35
Tariefstructuren voor gezinnen	35
Tarieven en prijs voor de productie en levering van leidingwater voor gezinnen	36
Prijzvergelijking voor drinkwatercomponent met omliggende regio's en landen	42
Tariefstructuren voor bedrijven	44
Tarieven en prijs voor de productie en levering van leidingwater voor bedrijven	46

Bedrijfseconomische gegevens	50
Globale sectorgegevens	50
Sectorale balans	50
Sectorale resultatenrekening	51
Sectorale ratio's	52
Financiële gegevens wateractiviteit	53
Omzet uit waterverkoop	53
Investerings in watervoorziening	54
Verklarende woordenlijst	56
 Bijlage 1:	 Overzicht figuren 58
Bijlage 2:	Overzicht tabellen 59
Bijlage 3:	Contactgegevens watermaatschappijen
Bijlage 4:	Overzicht bedeelde gemeenten per watermaatschappij met het aandeel van de bedeelde bevolking 62
Bijlage 5:	Overzicht gemiddeld jaarleidingwaterverbruik per gezinstype, per provincie en per watermaatschappij 68
Bijlage 6:	Verdeling van de gezinnen naar huishoudgrootte over de watermaatschappijen 70
Bijlage 7:	Overzicht van de berekend integrale waterfactuur per watermaatschappij voor verschillende gezinstypes 71
Bijlage 8:	Overzicht van de berekende drinkwatercomponent per watermaatschappij voor verschillende gezinstypes 73
Bijlage 9:	Overzicht van de berekende drinkwatercomponent per watermaatschappij voor verschillende types bedrijven 76

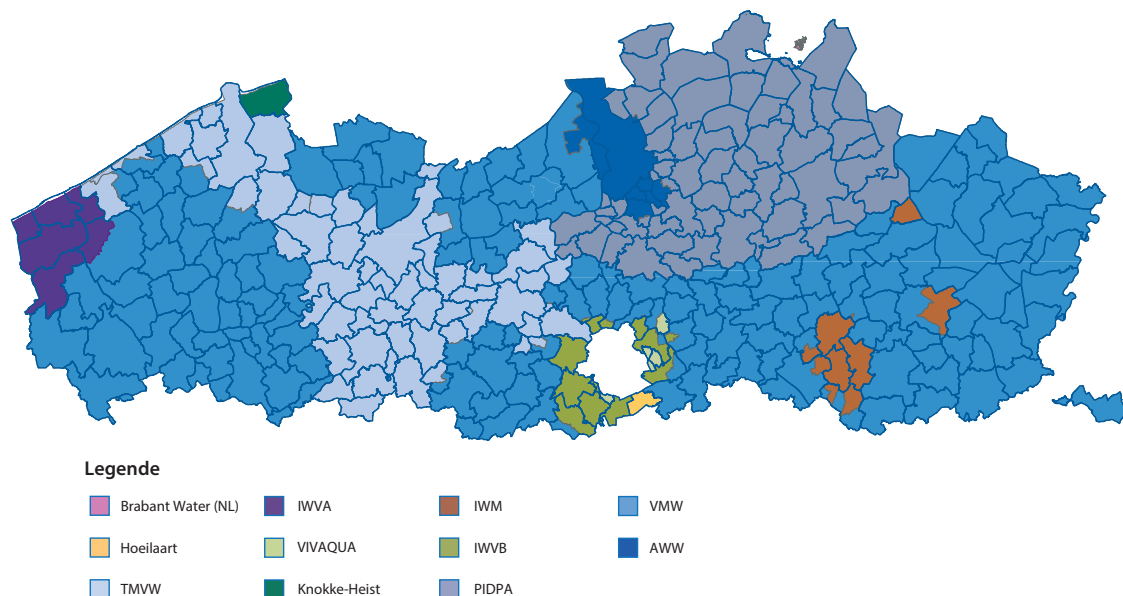
KENMERKEN VAN DRINKWATERVOORZIENING IN VLAANDEREN

Organisatie van drinkwatervoorziening in Vlaanderen

De drinkwatervoorziening in Vlaanderen is een gemeentelijke opdracht. Om een betere dienstverlening te kunnen bieden, hebben veel gemeenten een samenwerkingsverband opgericht voor de productie en levering van leidingwater. Omdat elke gemeente (en dus ook elk samenwerkingsverband) verschillende mogelijkheden heeft om de drinkwatervoorziening te organiseren, is er een grote diversiteit ontstaan in het beheer van het net, de investeringsplannen en de dienstverlening. Ook de inbreng van de deelnemende gemeenten in de samenwerkingsverbanden is sterk verschillend.

Het openbare waterdistributienetwerk in de 308 Vlaamse gemeenten wordt beheerd door 11 exploitanten (verder ook watermaatschappijen genoemd). Op het grondgebied van 26 gemeenten zijn twee watermaatschappijen actief. Bijlage 3 bij dit rapport bevat een lijst met de contactgegevens van die exploitanten. Een overzicht van de bedeelde gemeenten per watermaatschappij staat in bijlage 4.

Figuur 1: Distributiegebieden watermaatschappijen (situatie 2012)

Bron: AquaFlanders, VMM Waterboek

Juridische vorm van watermaatschappijen

Bijna al het leidingwater wordt in Vlaanderen geleverd door intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, intercommunales en een autonoom Vlaams overheidsbedrijf. Daarnaast zijn er in 2012 twee gemeentelijke en één buitenlandse watermaatschappij actief. De sector is volledig in publieke handen.

Tabel 1: Juridische vorm watermaatschappijen (2012)

Intergemeentelijk samenwerkingsverband	Intercommunale	Autonoom Vlaams overheidsbedrijf	Gemeentelijk waterbedrijf	Naamloze vennootschap naar Nederlands recht
AWW Einde 31/12/2013				
				Brabant Water (NL)
			GW Hoeilaart	
			GW Knokke-Heist	
IWM Einde 09/11/2019				
IWVA Einde xx/02/2018				
IWVB Einde 24/02/2018				
PIDPA Einde 09/11/2019				
	TMWV Einde 27/06/2030			
	VIVAQUA Einde 01/01/2041			
		VMW		
5	2	1	2	1

Bron: VMM

Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden

De intergemeentelijke samenwerkingsverbanden vinden hun juridische grondslag in het decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking. Het zijn meer bepaald opdrachthoudende verenigingen: 'samenwerkingsverbanden met beheersoverdracht waaraan de deelnemende gemeenten de uitvoering van een of meer duidelijk omschreven bevoegdheden met betrekking tot een of meer functioneel samenhangende beleidsdomeinen toevertrouwen'. In een dergelijk samenwerkingsverband kunnen enkel gemeenten actief zijn, samen met provincies, autonome gemeentebedrijven, openbare centra voor maatschappelijk welzijn en hun verenigingen, voor zover die uitsluitend uit openbare rechtspersonen bestaan. Ook andere samenwerkingsverbanden die opgericht zijn volgens de bepalingen van het decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking, kunnen erin worden betrokken.

Intercommunales

De intercommunales vinden hun juridische grondslag in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales. Op die organisaties zijn de bepalingen van het hierboven vermelde decreet niet van toepassing. Daarin wordt immers uitdrukkelijk bepaald dat het decreet enkel geldt voor de samenwerkingsverbanden van gemeenten 'waarvan het gehele ambtsgebied binnen de grenzen van het Vlaams Gewest valt'. Dat laatste is bij TMVW en VIVAQUA niet het geval.

Autonoom Vlaams overheidsbedrijf

De juridische grondslag van de grootste in Vlaanderen actieve watermaatschappij, VMW, is terug te vinden in haar oprichtingsdecreet: het decreet van 28 juni 1983 houdende de oprichting van de instelling Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening. Vanaf 1 januari 2013 wordt er een naamsverandering uitgevoerd. De Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening heet voortaan De Watergroep.

Gemeentelijke waterbedrijven

Verder zijn nog twee gemeentelijke waterbedrijven actief. GW Hoeilaart is ingebed binnen de gemeentelijke administratie. GW Knokke-Heist maakt deel uit van het Autonoom Gemeentebedrijf Stadsontwikkeling.

Naamloze vennootschap naar Nederlands recht

In de gemeente Baarle-Hertog levert het Nederlandse Brabant Water leidingwater aan een deel van de bevolking. Brabant Water is een naamloze vennootschap, uiteraard naar Nederlands recht.

Samenwerkingsverbanden tussen watermaatschappijen

ISWa

In de loop van 1992 richtten de IWVA en de Vereniging Limburgse Waterbedrijven – bestaande uit de Intercommunale Watermaatschappij (IWM) en de GW Tongeren, GW Heusden-Zolder en GW Leopoldsburg – het Intercommunaal Samenwerkingscomité voor Waterbedrijven (ISWa) op. Later sloten ook andere gemeentelijke en stedelijke waterbedrijven daarbij aan (SW Ieper, SW Oudenaarde, GW Knokke-Heist, enz.). Binnen ISWa wordt overleg, en op bepaalde vlakken concrete samenwerking, tussen de leden georganiseerd. Alleen IWM, GW Hoeilaart en GW Knokke-Heist zijn in 2012 nog ISWa-leden die als exploitant actief zijn.

Water-link

Water-link is de koepel waaronder de waterbedrijven AWW en TMVW sinds mei 2010 structureel samenwerken. Water-link heeft als statutair doel de uitvoering van het integrale waterbeheer van haar twee verbonden waterbedrijven. De vennootschap heeft onder meer tot doel de vennoten aan te sturen tot een structurele samenwerking en die samenwerking te stroomlijnen en vorm te geven. Beide watermaatschappijen communiceren naar hun abonnees als Water-link.

Overkoepelende structuren

Belgaqua

Belgaqua is de Belgische Federatie voor de Watersector. Die beroepsvereniging groepeerde de Gewestelijke Verenigingen voor de Watersector in België: AQUABRU voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, AQUAWAL voor het Waals Gewest en AquaFlanders voor het Vlaams Gewest. De leden vertegenwoordigen in totaal 99% van het in België verdeelde water en de volledige collectieve afvalwaterzuiveringssector in België.

Belgaqua verdedigt de gemeenschappelijke belangen van haar leden op federaal, Europees en internationaal vlak. De federatie stimuleert de realisatie van studies en geeft informatie aan professionals en verbruikers over het gebruik van leidingwater en de bescherming van de waterkwaliteit. Belgaqua keurt bovendien de apparatuur aangesloten op het leidingwaternet en de materialen die in contact komen met het drinkwater.

AquaFlanders

AquaFlanders verenigt de Vlaamse publieke waterbedrijven (watervoorziening en afvalwatersanering), en treedt op als publieke actor en als vertegenwoordiger van de volledige waterketen.

AquaFlanders vertegenwoordigt, volgens een analyse van het aantal abonnees, 100% van de leidingwaterlevering, 80% van de lokale sanering en 100% van de waterzuivering in Vlaanderen.

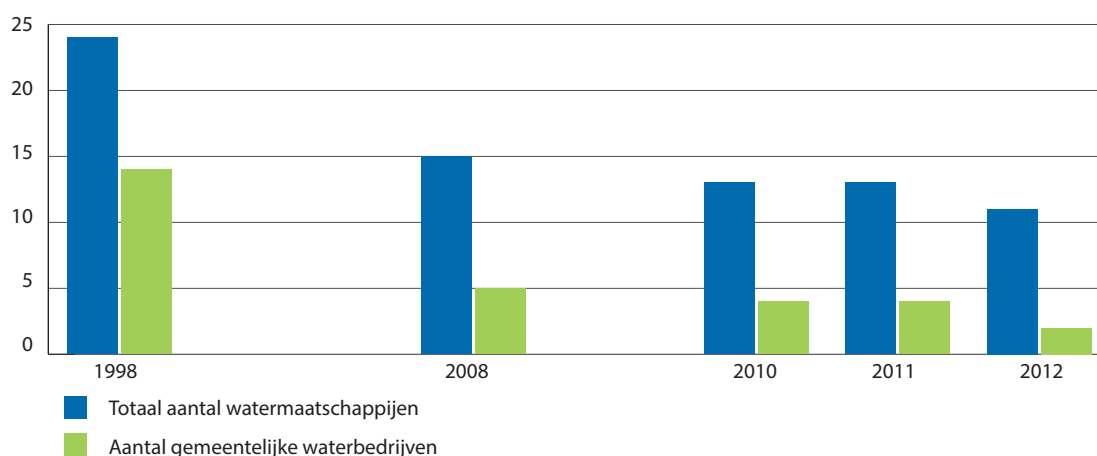
AquaFlanders wil door een meer gerichte samenwerking tussen haar leden de transparantie verbeteren, de efficiëntie verhogen en meer uniformiteit in de benadering van klanten en in de werkwijzen verkrijgen. Daarnaast wil AquaFlanders bijdragen tot een effectievere uitvoering van het waterbeleid.

Distributiegebieden en infrastructuur van watermaatschappijen

Evolutie van aantal watermaatschappijen

Het aantal watermaatschappijen daalt terwijl de grotere maatschappijen groter worden. Dit betekent concreet dat de gemeentelijke en stedelijke waterbedrijven verdwijnen en hun activiteiten overgenomen worden door de grotere watermaatschappijen. In 2012 is de stedelijke waterdienst Sint-Niklaas overgenomen door VMW en de laatste abonnees van de stedelijke waterdienst Aalst door TMVW. Sinds 2012 zijn er bijgevolg nog slechts twee gemeentelijke waterbedrijven actief, namelijk in Hoeilaart en in Knokke-Heist. In 1998 waren er nog 14 gemeentelijke of stedelijke waterbedrijven.

Figuur 2: Evolutie van aantal watermaatschappijen (1998 - 2012)

Bron: VMM

Karakteristieken van distributiegebieden

Een aantal karakteristieke statistische gegevens over de distributiegebieden van de verschillende watermaatschappijen zijn opgenomen in tabel 2.

Tabel 2: Statistieken van distributiegebieden - waarden¹ (2012)

Watermaatschappij	Oppervlakte (km ²)	Aantal inwoners (*1.000)	Bevolkingsdichtheid (inwoners/km ²)	Aantal ondernemingen NIET landbouw, bosbouw en visserij	Aantal ondernemingen landbouw, bosbouw of visserij
AWW	278	610	2.192	50.294	258
Brabant Water (NL)	3	2	800	175	43
GW Hoeilaart	20	11	538	784	16
GW Knokke-Heist	56	34	603	4.479	159
IWM	253	100	396	8.342	720
IWVA	313	62	198	5.897	692
IWVB	259	241	930	18.264	487
PIDPA	2.586	1.178	455	91.010	5.482
TMVW	2.271	1.246	549	101.670	6.511
VIVAQUA	27	39	1.445	2.088	27
VMW	7.483	2.847	380	219.589	20.684
Totaal	13.522	6.370	471	502.591	35.080

Bron: FOD Economie, CORVE, VMM Waterboek, bevraging gemeenten

¹ Een onderneming is hier gedefinieerd als de som van het aantal btw-plichtige natuurlijke personen en het aantal btw-plichtige rechtspersonen in de aard van een handelsonderneming (bvba, nv...). Alleen de vestigingen in de Vlaamse gemeenten van ondernemingen met hoofdzetel in Vlaanderen worden meegerekend.

In tabel 3 worden die karakteristieken tussen de verschillende maatschappijen afgewogen. Het distributiegebied van de drie grootste maatschappijen samen (VMW, PIDPA en TMVW) strekt zich uit over meer dan 90% van het Vlaamse grondgebied. Samen verzorgen ze de drinkwatervoorziening voor meer dan 80% van de bevolking.

Tabel 3: Statistieken van distributiegebieden - relatief (2012)

Watermaatschappij	Aandeel Oppervlakte (km ²)		Aandeel inwoners (*1.000)		Rang Bevolkingsdichtheid (inwoners/km ²)	Aantal ondernemingen NIET landbouw, bosbouw en visserij		Aantal ondernemingen landbouw, bosbouw of visserij	
AWW	2,1%	5	9,6%	4	1	10,0%	4	0,7%	7
Brabant Water (NL)	0,0%	11	0,0%	11	4	0,0%	11	0,1%	9
GW Hoeilaart	0,2%	10	0,2%	10	7	0,2%	10	0,0%	11
GW Knokke-Heist	0,4%	8	0,5%	9	5	0,9%	8	0,5%	8
IWM	1,9%	7	1,6%	6	9	1,7%	6	2,1%	4
IWVA	2,3%	4	1,0%	7	11	1,2%	7	2,0%	5
IWVB	1,9%	6	3,8%	5	3	3,6%	5	1,4%	6
PIDPA	19,1%	2	18,5%	3	8	18,1%	3	15,6%	3
TMVW	16,8%	3	19,6%	2	6	20,2%	2	18,6%	2
VIVAQUA	0,2%	9	0,6%	8	2	0,4%	9	0,1%	10
VMW	55,3%	1	44,7%	1	10	43,7%	1	59,0%	1
Totaal	100%		100%			100%		100%	

Bron: FOD Economie, CORVE, VMM Waterboek, bevraging gemeenten

Infrastructuur voor drinkwatervoorziening

Tabel 4 geeft een overzicht van de beschikbare infrastructuur per watermaatschappij voor de productie en levering van leidingwater. Door het verschillende karakter van de distributiegebieden van de watermaatschappijen is het logisch dat er ook in de infrastructuur verschillen zijn.

Zo valt bijvoorbeeld het verschil op tussen PIDPA en TMVW. Ondanks de vergelijkbare grootte van hun distributiegebied verschillen ze vrij sterk qua infrastructuur. PIDPA beschikt over voldoende grondwater binnen haar eigen distributiegebied om decentraal water te produceren en beschikt dan ook over 12 waterproductiecentra. TMVW daarentegen koopt vooral water aan om aan de vraag te kunnen voldoen en beschikt slechts over twee eigen waterproductiecentra.

Alleen VMW en AWW beschikken over oppervlaktewaterbronnen. IWVB is de enige watermaatschappij die niet over eigen bronnen voor de productie van drinkwater beschikt. Al het water dat door IWVB geleverd wordt aan abonnees, wordt aangekocht bij andere watermaatschappijen.

De beschikbare opslagcapaciteit van drinkwater in waterbergingen en watertorens in Vlaanderen bedraagt meer dan 900.000 m³.

Tabel 4: Infrastructuur voor productie en levering van leidingwater (2012)

Watermaatschappij	Aantal bronnen grondwater	Aantal bronnen oppervlakte-water	Aantal water-productiecentra	Aantal bergingen reinwater	Aantal watertorens	Aantal opjaagstations	Netlengte (km)	Beschikbare opslagcapaciteit drinkwater (*1.000 m³)
AWW	0	1	2	6	0	6	2.474	147
Brabant Water (NL)	-	-	-	-	-	-	-	-
ISWa leden	29	0	5	9	6	7	1.578	24
IWVA	4	0	2	7	2	4	1.012	19
IWVB	0	0	0	0	0	0	1.636	0
PIDPA	26	0	12	91	61	27	12.613	140
TMVW	18	0	2	22	27	36	11.454	170
VIVAQUA	1	0	1	0	0	1	310	105
VMW	70	6	76	74	82	63	30.662	307
Totaal	148	7	100	209	178	144	61.738	912

Bron: VMM, Waterbank

Inspanningen voor duurzaam waterverbruik

Sinds medio 2011 zijn de watermaatschappijen verplicht de bepalingen van het Algemeen Waterverkoopreglement toe te passen. De watermaatschappijen moeten bijvoorbeeld met acties en sensibiliseringscampagnes onder meer duurzaam waterverbruik bij hun klanten bevorderen. Daarbij moeten ze ook bijzondere aandacht schenken aan kwetsbare groepen. In 2011 zijn onder andere onderstaande acties gerealiseerd.

Twee maatschappijen beschikken over een eigen educatief centrum: het bezoekerscentrum van IWVA in Koksijde en het interactieve water-DOE-centrum 'Hidrodoe' van Pidpa in Herentals. In beide centra wordt het thema 'duurzaam watergebruik' onder de aandacht gebracht. TMVW pakt op vele plaatsen in Vlaanderen uit met waterbars, waarbij op evenementen deelnemers van gratis leidingwater worden voorzien. Alle maatschappijen hebben, in min of meerdere mate, op hun website aandacht voor het thema. Ook beschikken de meeste maatschappijen over publicaties over duurzaam watergebruik.

Op sectorniveau wordt via AquaFlanders samengewerkt met GREEN vzw voor het opzetten van de actie 'Kranig Water'. Leerlingen uit het lager en middelbaar onderwijs worden gestimuleerd om kraantjeswater te drinken en duurzaam om te gaan met water. Ze leren ook de CO₂-uitstoot verlagen door het verpakkingsafval te verminderen. Scholen kunnen zich inschrijven voor de actie en/of de wedstrijd om te strijden voor de titel van kranigste school.

Inspanningen in ontwikkelingslanden

De meeste watermaatschappijen zijn actief op het vlak van ontwikkelingssamenwerking. Vaak wordt daarvoor samengewerkt met PROTOS. Die organisatie helpt bij duurzame en bevrijdende processen, geïntegreerd in de plaatselijke cultuur en sociale omstandigheden, die zorgen voor een beter welzijn van de kansarme bevolkingsgroepen in het Zuiden. Water is daarbij essentieel.

Een aantal maatschappijen is ook partner van het Vlaams Partnerschap Water voor Ontwikkeling. Dat partnerschap wil in de eerste plaats bijdragen tot de voorziening van zuiver water aan de lokale bevolking in het Zuiden. Daartoe worden concrete projecten opgezet.

PIDPA steunt met 'HidroPLUS' ontwikkelingsprojecten die bijdragen tot de ontwikkeling van een duurzame watervoorziening en afvalwaterbehandeling. Elk jaar worden alle inwoners en gemeentebesturen van het PIDPA-verzorgingsgebied en de provincie Antwerpen opgeroepen om waardevolle projecten in te dienen. In 2011 zijn op die manier 16 verschillende projecten gesteund.

Voor de totale sector komt dat neer op een geraamde inspanning van ongeveer 236.000 euro. Daarvan neemt VMW iets meer dan de helft voor haar rekening. In verhouding tot haar relatief kleine omzet besteedt IWVA grote aandacht aan ontwikkelingssamenwerking.

Tabel 5: Ontwikkelingshulp door watermaatschappijen (2012)

Watermaatschappij	Aantal projecten	Landen waar projecten lopen	Kostprijs projecten (*1.000 €)
AWW	1	Mali	5
Brabant Water (NL)	-	-	-
ISWa leden	1	Congo	n.b.
IWVA	1	Burkina Faso	21
IWVB	-	-	-
PIDPA	16	Burkina Faso, Mali, Haïti, Congo, Gambia, India, Ethiopië, Togo, Brazilië, Nicaragua, Guatemala en Ghana	56
TMVW	2	Equador, Haïti	30
VIVAQUA	-	Algerije, Marokko	n.b.
VMW	3	Madagaskar, Chili, Suriname	124

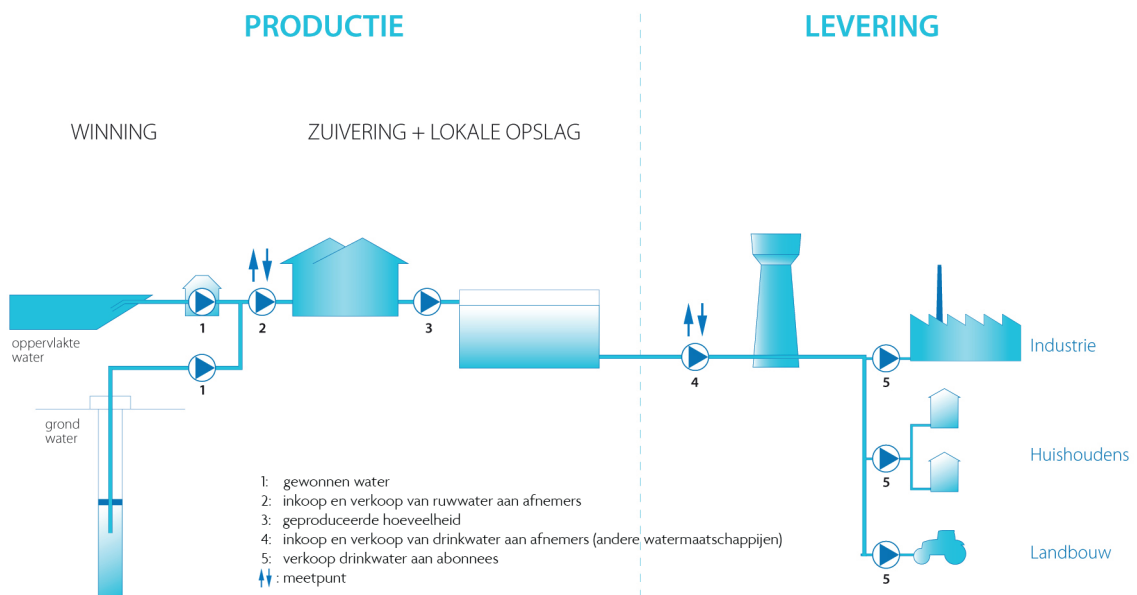
Bron: VMM, Waterbank

WATERBALANS: VAN BRON TOT KRAAN

Drinkwaterketen

De drinkwaterketen bestaat uit twee op elkaar volgende hoofdprocessen: de productie en de levering of distributie. Figuur 3 geeft daarvan een verkorte schematische voorstelling.

Figuur 3: Drinkwaterketen

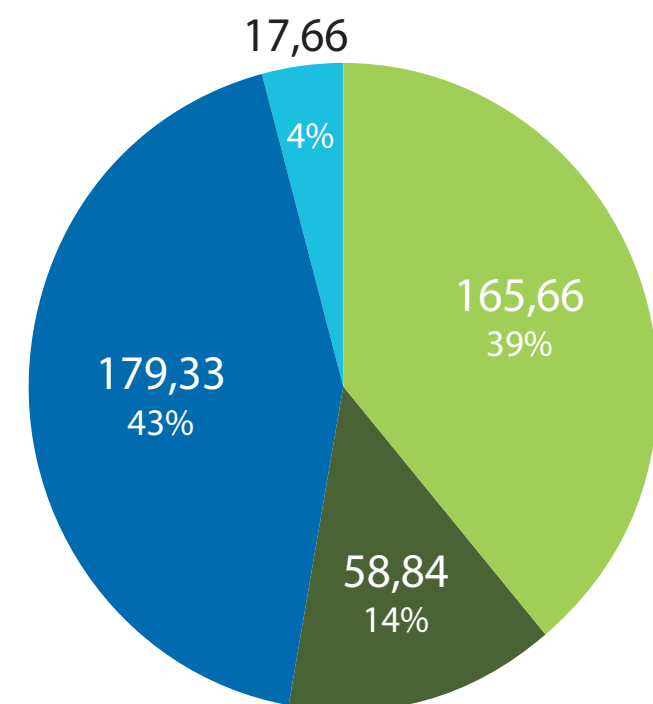

Bron: VMM

Waterbronnen

Al het water dat watermaatschappijen leveren, is afkomstig van grond- of oppervlaktewater. De totale hoeveelheid van het door exploitanten² gewonnen water bedroeg in 2011 ongeveer 421 miljoen m³. Daarvan was 53% grondwater en 47% oppervlaktewater. De in Vlaanderen actieve watermaatschappijen winnen echter niet al het water in Vlaanderen zelf. Uit de gerapporteerde cijfers blijkt dat in 2011 ongeveer 76 miljoen m³ (of 18% van de totale hoeveelheid) gewonnen is buiten het Vlaams Gewest. Meer informatie is terug te vinden in het rapport 'Leidingwaterbalans voor Vlaanderen 2011'³.

Figuur 4: Verdeling van waterbronnen (2011)

Miljoenen m³

- Grondwater in Vlaanderen
- Grondwater buiten Vlaanderen
- Oppervlaktewater in Vlaanderen
- Oppervlaktewater buiten Vlaanderen

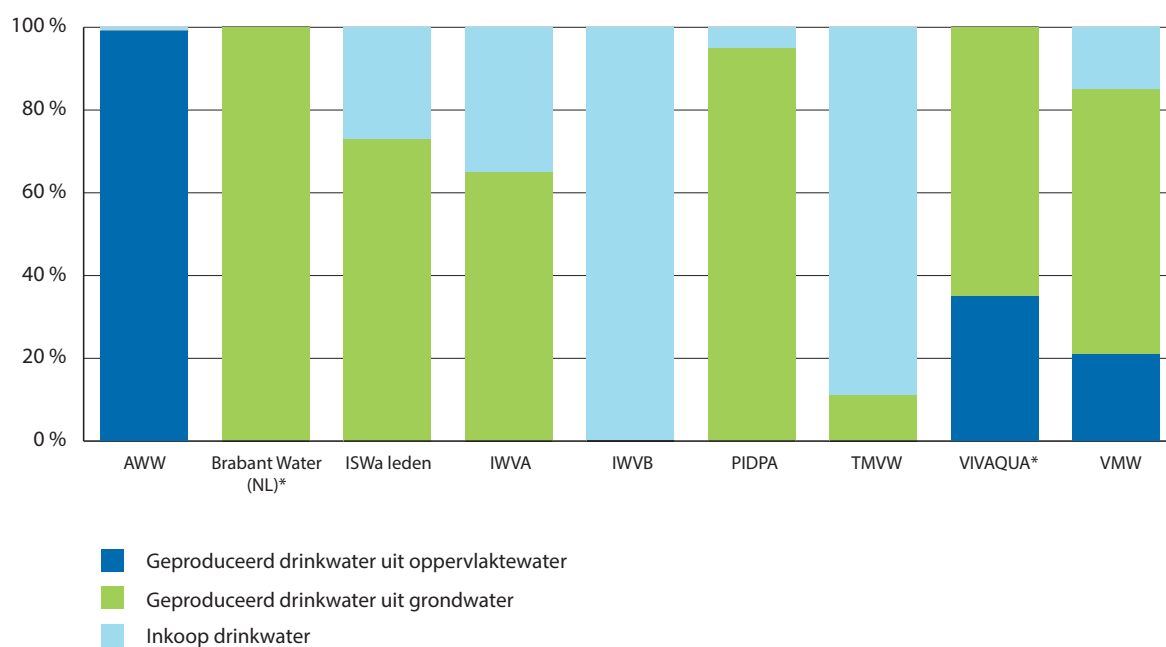
Bron: VMM Waterbank

² Voor Brabant Water en VIVAQUA is enkel het voor waterdistributie in Vlaanderen bestemde gewonnen water meegerekend. Voor de overige exploitanten is het totaal gewonnen water in en buiten Vlaanderen meegerekend. Ook het water dat bestemd is voor de productie en levering van ander water en het water dat verkocht wordt buiten Vlaanderen.

³ www.vmm.be/publicaties

Niet alle watermaatschappijen beschikken over voldoende waterbronnen om zelf volledig hun klanten te bevoorraden. Zij moeten water aankopen van andere producenten. Figuur 5 geeft per watermaatschappij een beeld van het aandeel eigen productie uit grond- of oppervlaktewater en het aandeel ingekocht water in 2011. Uit de figuur blijkt duidelijk dat AWW nagenoeg al haar drinkwater zelf produceert uit oppervlaktewater. Brabant Water en Pidpa doen dat ook, maar dan uit grondwater. IWVB en TMVW zijn helemaal of grotendeels aangewezen op inkoop van drinkwater.

Figuur 5: Waterbronnen per watermaatschappij (2011)

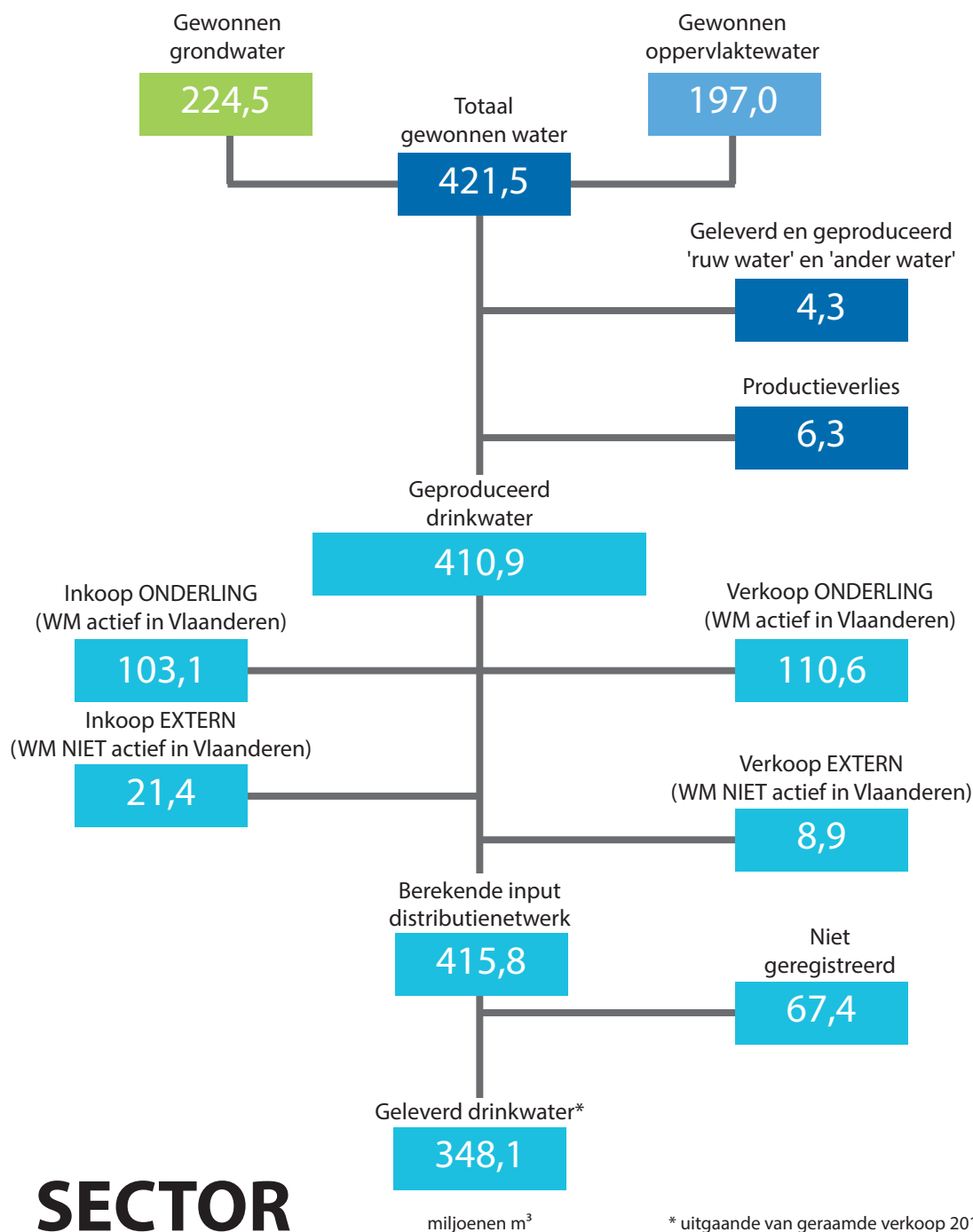

Bron: VMM Waterbank

Waterbalans

In figuur 6 staat de totale waterbalans voor het jaar 2011. De balans toont de waterwinning, per type ruwwaterbron, de gewonnen hoeveelheid water, de geproduceerde en de geleverde hoeveelheden drinkwater voor de totale sector.

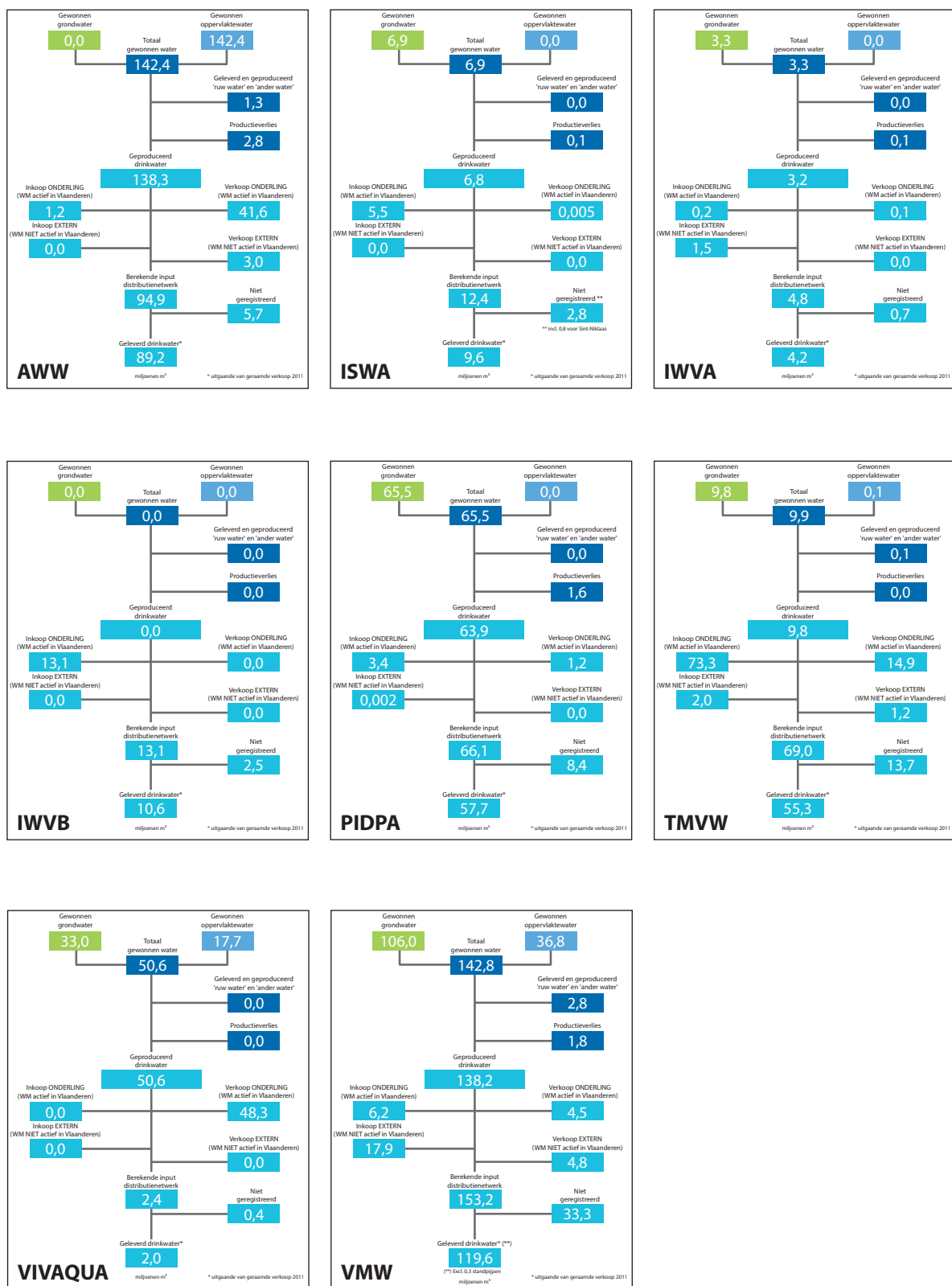
Figuur 6: Waterbalans voor de sector in miljoen m³ (2011)

Bron: VMM Waterbank

In figuur 7 staat de totale waterbalans voor het jaar 2011 voor elke watermaatschappij afzonderlijk.

Figuur 7: Waterbalans per watermaatschappij in miljoen m³ (2011)

Waterlevering en -verkoop

Densiteit van het netwerk

Tabel 6 toont een aantal kerncijfers over de waterlevering per watermaatschappij. De aansluitingsdichtheid van het netwerk hangt sterk samen met het stedelijke, dan wel het meer landelijke karakter van het distributiegebied. Een hogere bevolkingsdichtheid en verstedelijkingsgraad leiden tot een hogere aansluitingsdichtheid.

In Vlaanderen wordt in 2011 gemiddeld 6.000 liter water gefactureerd per meter leiding. AWW heeft het meest geconcentreerde netwerk met 70 abonnees (actieve meters) per km leiding. VMW heeft met 38 abonnees per km, de laagste aansluitingsdichtheid. AWW factureert 39.000 liter water per meter leiding. Dat is bijna 10 keer meer water per meter leiding dan VMW en IWVA. Zij factureren gemiddeld slechts 4.000 liter per meter leiding.

Het verschil tussen dichtheid per 'aftakking' en per 'abonnee' wijst op een belangrijke aanwezigheid van huizenblokken in het distributiegebied. Dat is vooral opvallend bij IWVA (= kust) en in beperktere mate bij IWVB en AWW (= vooral stedelijke omgeving).

Tabel 6: Kerngetallen van waterlevering en verkoop (2011)

Watermaatschappij	Aantal abonnees	Netlengte (km)	Aftakkingen (aantal / km)	Abonnees (actieve meters) (aantal / km)	Gefactureerd verbruik 2011 (*1.000 m ³)	Gefactureerd verbruik 2011 (m ³ / meter leiding)
AWW	173.948	2.474	62	70	96.133	39
Brabant Water (NL)	1.653	-	-	-	137	-
ISWa-leden	77.770	1.578	43	49	7.359	5
IWVA	49.986	1.012	29	49	4.086	4
IWVB	94.038	1.636	50	57	10.714	7
PIDPA	503.644	12.613	36	40	58.225	5
TMVW	626.868	11.454	49	49	55.464	5
VIVAQUA	14.586	310	43	47	2.030	7
VMW	1.174.604	30.662	38	38	121.948	4
Totaal	2.717.097	61.739	41	43	356.095	6

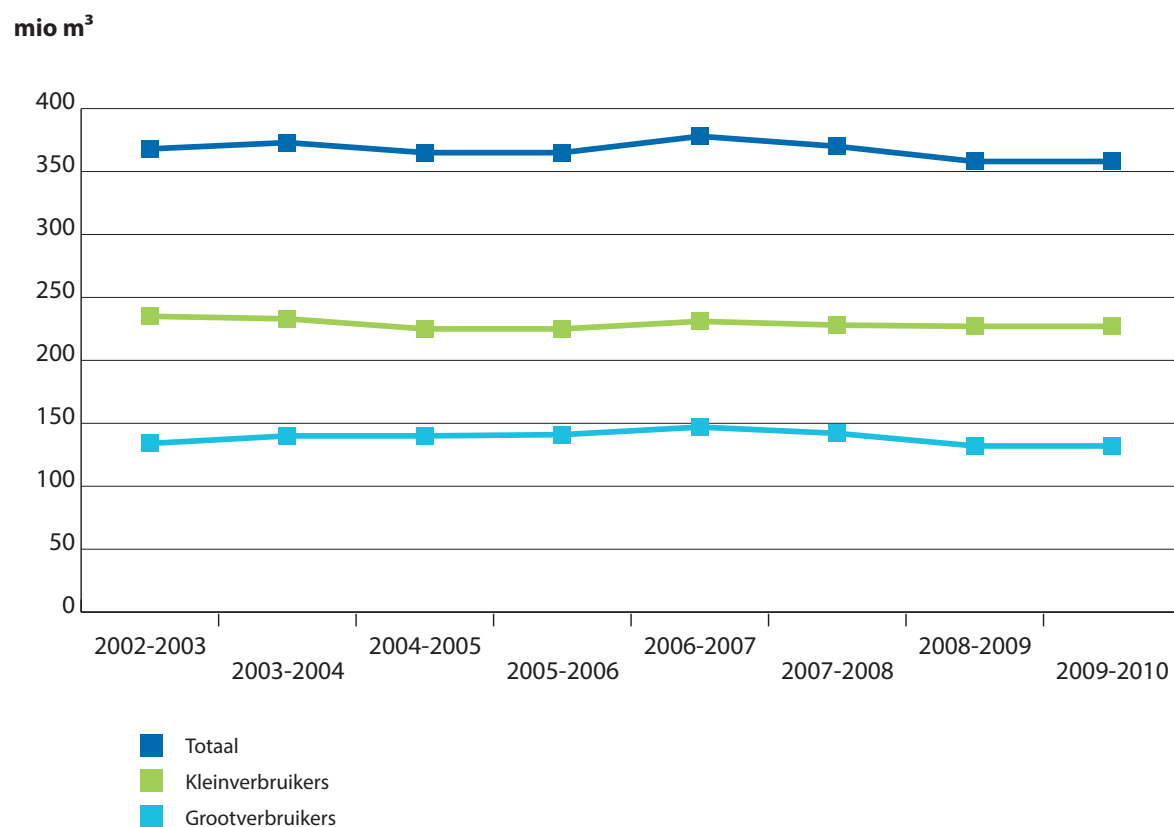
Bron: VMM Waterbank

Evolutie van gefactureerd leidingwaterverbruik

In figuur 8 staat de evolutie van het door de watermaatschappijen in Vlaanderen gefactureerde waterverbruik tussen 2002 en 2010. Door het weergeven van de 'tweejaarlijks gemiddelde waarden' worden de jaarlijkse schommelingen afgevlakt en is de trend duidelijker.

De gefactureerde verbruiken hebben betrekking op een periode die meestal verschilt van een verbruiksjaar. Het aan kleinverbruikers gefactureerde verbruik schommelt tussen 220 en 240 miljoen m³. Hoewel het aantal inwoners in Vlaanderen tussen 2002 en 2010 steeg met 5%, blijft het leidingwaterverbruik van kleinverbruikers vrij stabiel. Dat betekent dat het verbruik per inwoner daalt. Het totale gefactureerde waterverbruik schommelt de laatste jaren rond 360 miljoen m³.

Figuur 8: Evolutie van gefactureerd waterverbruik op basis van tweejaarlijks gemiddelde (2002-2010)

Bron: VMM Waterboek

Klantenprofielen

Er bestaan nauwelijks afzonderlijke netwerken voor de levering van leidingwater aan de drie in de 'Kaderrichtlijn Water' genoemde doelgroepen (huishoudens, industrie en landbouw). De kwaliteit van het water geleverd via een openbaar waterdistributienetwerk staat meestal los van de doelgroep waartoe de gebruiker behoort en voldoet altijd aan de normen.

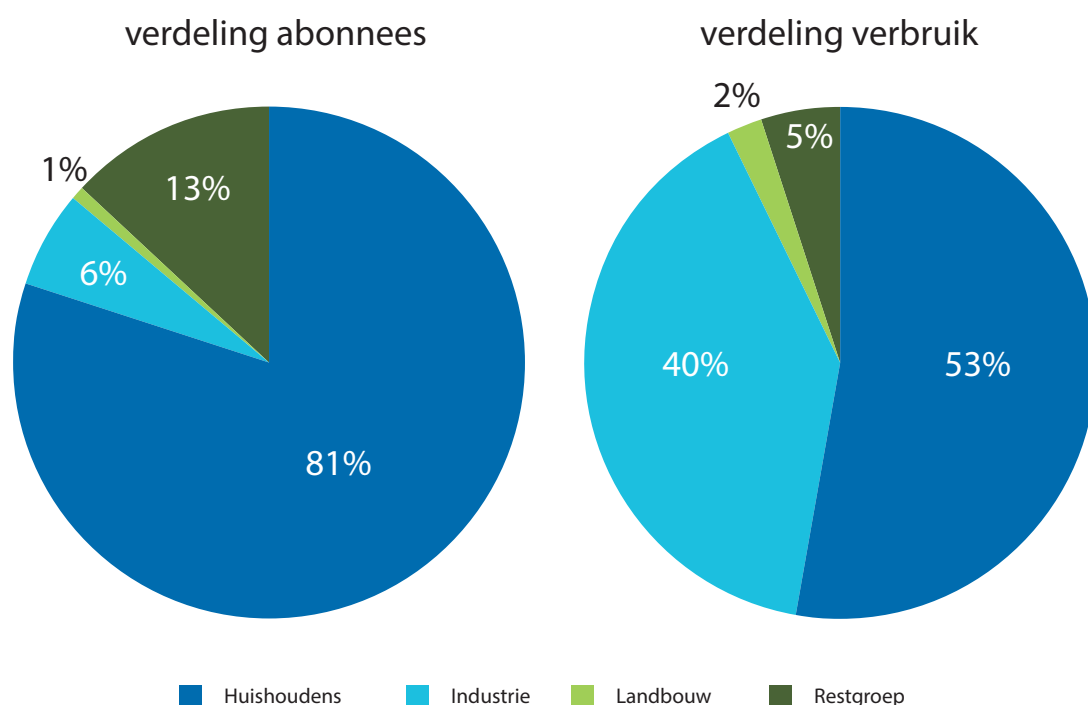
Aan de hand van de bestemming van het geleverde water; namelijk het feit of leidingwater gebruikt wordt voor huishoudelijk activiteiten (gezinnen), voor industriële activiteiten (in het kader van het uitoefenen van een professionele activiteit, exclusief landbouw) of voor landbouwactiviteiten kunnen de abonnees wel onderverdeeld worden in huishoudens, industrie en landbouw.

Door het kruisen van parameters uit verschillende databanken kan een groot deel van de abonnees (85%) met een vrij grote zekerheid toegewezen worden aan een van de doelgroepen. De niet toe te wijzen abonnees worden in figuur 9 hieronder aangeduid als 'restgroep'.

Ruim 80% van de abonnees zijn huishoudens en zij zijn goed voor ongeveer de helft (53%) van het in 2010 gefactureerde leidingwater. De industrie vertegenwoordigt slechts 6% van het aantal abonnees maar is wel goed voor 40% van het verbruik. Landbouw vertegenwoordigt met 1% van de abonnees een zeer kleine groep en is goed voor iets meer dan 2% van het verbruik.

De definities van de doelgroepen zijn terug te vinden in de verklarende woordenlijst achteraan in dit rapport.

Figuur 9: Verdeling van abonnees en gefactureerd waterverbruik over doelgroepen (2010)

Bron: VMM Heffingendatabank, VMM Waterboek

Verbruiksprofielen

In tabel 7 wordt het gefactureerde verbruik van de abonnees die konden worden toegewezen aan de drie doelgroepen (huishoudens, industrie en landbouw) dieper geanalyseerd.

Op basis van de facturatieperiode en het gefactureerde verbruik in 2010 is voor elke abonnee het jaarleidingwaterverbruik berekend. Alle abonnees en hun respectievelijke gefactureerde verbruik zijn ingedeeld in jaarverbruikschijven. Uit de analyse blijkt dat nagenoeg 75% van alle abonnees een gefactureerd verbruik heeft dat lager ligt dan 100 m³ per jaar. Meer specifiek nog, bijna 30% heeft een verbruik tussen 50 en 100 m³.

Huishoudens hebben onmiskenbaar het grootste aandeel in die groep (59% van 75%). Zij zijn dan ook grotendeels verantwoordelijk voor het verbruik lager dan 100 m³ (21% van 24%). Wanneer men de groep van huishoudens verder in detail bekijkt valt vooral op dat het grootste deel (26%), een jaarleidingwaterverbruik heeft tussen 50 en 100 m³. Ongeveer 15% heeft een verbruik dat lager is dan 50m³ per jaar.

Wanneer men specifiek naar de groep industrie kijkt blijkt dat, ten opzichte van alle verbruikschijven, er significant meer verbruik zit in de schijven tussen 1.000 m³ en 6.000 m³. Maar het echte grote industriële verbruik zit vooral in de schijven boven 100.000 m³. Dat zijn bovendien een zeer beperkt aantal abonnees (0,004%) die samen evenveel (24%) verbruiken als 75% van alle abonnees.

De landbouw heeft een zodanig klein aandeel in het leidingwaterverbruik dat er niet veel conclusies te trekken zijn. De enige vaststelling die kan worden gedaan, is dat er iets meer verbruik lijkt te zijn in de jaarverbruikschijven tussen 1.000 m³ en 6.000 m³.

Tabel 7: Verdeling van berekend jaarleidingwaterverbruik opgedeeld in jaarverbruikschijven (2010)

Verbruikschijven (van - tot m ³)	TOTAAL		HUISHOUDENS		INDUSTRIE		LANDBOUW	
	% van aantal abonnees	% van aantal m ³ Verbruik	% van TOTAAL aantal abonnees	% van TOTAAL aantal m ³ Verbruik	% van TOTAAL aantal abonnees	% van TOTAAL aantal m ³ Verbruik	% van TOTAAL aantal abonnees	% van TOTAAL aantal m ³ Verbruik
Geen of negatief verbruik*	10,73 %	-0,50 %	6,54 %	-0,19 %	1,84 %	-0,16 %	0,11 %	-0,01 %
van 0 m ³ tot 5 m ³	3,29 %	0,08 %	1,35 %	0,03 %	0,45 %	0,01 %	0,02 %	0,00 %
van 6 m ³ tot 10 m ³	2,92 %	0,19 %	1,59 %	0,11 %	0,32 %	0,02 %	0,01 %	0,00 %
van 11 m ³ tot 15 m ³	2,94 %	0,30 %	1,98 %	0,21 %	0,23 %	0,02 %	0,01 %	0,00 %
van 16 m ³ tot 25 m ³	6,59 %	1,09 %	5,11 %	0,86 %	0,34 %	0,05 %	0,02 %	0,00 %
van 26 m ³ tot 50 m ³	18,17 %	5,47 %	15,49 %	4,72 %	0,56 %	0,16 %	0,04 %	0,01 %
van 51 m ³ tot 100 m ³	29,50 %	17,19 %	26,56 %	15,59 %	0,57 %	0,32 %	0,08 %	0,05 %
van 101 m ³ tot 150 m ³	14,33 %	13,88 %	12,96 %	12,63 %	0,34 %	0,32 %	0,06 %	0,06 %
van 151 m ³ tot 200 m ³	5,55 %	7,56 %	4,92 %	6,73 %	0,20 %	0,27 %	0,04 %	0,06 %
van 201 m ³ tot 250 m ³	2,18 %	3,83 %	1,81 %	3,20 %	0,14 %	0,25 %	0,03 %	0,05 %
van 251 m ³ tot 350 m ³	1,58 %	3,63 %	1,17 %	2,71 %	0,19 %	0,44 %	0,04 %	0,10 %
van 351 m ³ tot 500 m ³	0,85 %	2,77 %	0,53 %	1,73 %	0,18 %	0,58 %	0,03 %	0,12 %
van 501 m ³ tot 1.000 m ³	0,80 %	4,27 %	0,37 %	1,97 %	0,28 %	1,58 %	0,05 %	0,30 %
van 1.001 m ³ tot 2.000 m ³	0,32 %	3,40 %	0,09 %	0,93 %	0,18 %	1,93 %	0,03 %	0,38 %
van 2.001 m ³ tot 6.000 m ³	0,18 %	4,46 %	0,04 %	0,87 %	0,12 %	3,01 %	0,02 %	0,42 %
van 6.001 m ³ tot 10.000 m ³	0,03 %	1,85 %	0,00 %	0,24 %	0,03 %	1,47 %	0,00 %	0,07 %
van 10.001 m ³ tot 20.000 m ³	0,02 %	2,25 %	0,00 %	0,25 %	0,02 %	1,89 %	0,00 %	0,07 %
van 20.001 m ³ tot 60.000 m ³	0,01 %	3,02 %	0,00 %	0,08 %	0,01 %	2,87 %	0,00 %	0,06 %
van 60.001 m ³ tot 100.000 m ³	0,00 %	1,07 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	1,03 %	0,00 %	0,04 %
van 100.001 m ³ tot 1.000.000 m ³	0,00 %	7,61 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	7,61 %	0,00 %	0,00 %
> 1.000.001 m ³	0,00 %	16,59 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	16,59 %	0,00 %	0,00 %
Totaal	100 %	100 %	81 %	53 %	6 %	40 %	1 %	2 %

* negatief verbruik kan veroorzaakt worden door een overschatting van het verbruik in voorgaande periodes. Bij de eerste reële meteropname zal dit bijgevolg leiden tot creditnota's en aldus tot negatief verbruik.

Bron: VMM Waterboek

Berekend gemiddeld verbruik

Tabel 8 geeft het berekende gemiddelde jaarleidingwaterverbruik van huishoudens weer. Voor de berekening van die waterverbruikgemiddelden is uitgegaan van de eindfacturen van de watermaatschappijen in 2009 en 2010 aan kleinverbruikers met een facturatieperiode tussen 10 en 14 maanden. Het aantal gedomicilieerde personen is het aantal personen aan wie op jaarbasis 15 m³ gratis water geleverd is. Merk wel op dat het aantal gezinsleden niet noodzakelijk overeenstemt met het aantal gedomicilieerde personen. Denk bijvoorbeeld aan nieuw samengestelde gezinnen.

Een berekend gemiddeld gezin in Vlaanderen bestaat uit 2,37 personen en heeft, op basis van de cijfers in tabel 8, een jaarleidingwaterverbruik van 88 m³ of 101 l per persoon per dag. Dat theoretische gemiddelde gezin is gebruikt als typegezin in de tariefberekening verder in dit rapport.

Bijlage 5 bevat een meer gedetailleerd overzicht met het berekende gemiddelde verbruik per gezinssituatie in de verschillende provincies en per watermaatschappij.

Tabel 8: Gemiddelde jaarleidingwaterverbruik per gezinssituatie (2009-2010)

Aantal gedomicilieerden	Gemiddeld jaarleidingwaterverbruik (m ³)	Gemiddeld jaarleidingwaterverbruik per gedomicilieerde (m ³ / gedomicilieerde)	Berekend dagverbruik per gedomicilieerde (liter / gedomicilieerde)
1	50	50	137
2	77	39	106
3	108	36	98
4	132	33	90
5	160	32	88
Gemiddeld gezin			
2,37	88	37	101

Bron: VMM Waterboek

DRINKWATERKWALITEIT

De kwaliteit van het drinkwater wordt heel regelmatig gecontroleerd volgens de wettelijke bepalingen⁴. De wetgeving schrijft voor dat watermaatschappijen door bewakingscontroles en auditcontroles de kwaliteit van het water opvolgen. De watermaatschappijen zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van die verplichte controles waarbij het water getest wordt op ruim 60 parameters. Jaarlijks maken ze een controleprogramma op dat de VMM moet goedkeuren. Die controles gebeuren aan de kraan bij de klant. De resultaten van de controles worden jaarlijks aan de VMM bezorgd. Ook geven de watermaatschappijen resultaten door van hun operationele monitoring, dat wil zeggen de meetresultaten van uitgevoerde staalnames in het leidingennetwerk ter hoogte van pompstations, watertorens, enz. De VMM analyseert die gegevens en maakt rapporten over de drinkwaterkwaliteit aan de kraan en over de kwaliteit van het aan de klant geleverde water.

Kwaliteit aan de kraan

In 2011 zijn in totaal 9.612 bewakingscontroles en 1.525 auditcontroles uitgevoerd. Net zoals de vorige jaren tonen die controles aan dat ook voor 2011 de kwaliteit van het in Vlaanderen geleverde water aan de kraan van goede kwaliteit is. Bij de beoordeling van de kwaliteit wordt vooral gekeken naar de parameters die gezondheidsrelevant zijn.

Verspreid over Vlaanderen zijn in 2011 zo'n 170 normoverschrijdingen aan de kraan vastgesteld. De meeste overschrijdingen worden vastgesteld voor lood, E. Coli, enterococci, nikkel en nitriet. Het conformiteitspercentage ligt voor alle gezondheidsrelevante parameters boven 99%. De watermaatschappijen hebben de plicht om de normoverschrijdingen te onderzoeken en na te gaan of de oorzaak bij hen of bij de klant ligt. Vastgesteld wordt dat in een groot deel van de gevallen de oorzaak bij de binneninstallatie van de klant ligt. Vaak is ook de kwaliteitsafwijking erg tijdelijk en kan die bij het nadere onderzoek niet meer worden bevestigd.

Lood is een zorgparameter voor Vlaanderen. Lood werd als materiaal immers in het verleden zeer vaak gebruikt zowel in het openbare waterdistributienetwerk als in gebouwen. Het aantal normoverschrijdingen voor lood gemeten aan de kraan blijft echter wel verder dalen. Het systematisch vervangen van lood in leidingen en aftakkingen door de watermaatschappijen en de gerichte sensibilisatie die gebeurt bij normoverschrijdingen, heeft zeker bijgedragen tot die dalende trend. Ondanks de gunstige evolutie blijft een voortzetting van de verhoogde aandacht voor lood in drinkwater door het beleid in Vlaanderen nodig met vooral aandacht voor de publieke gebouwen waar kwetsbare groepen eraan blootgesteld worden.

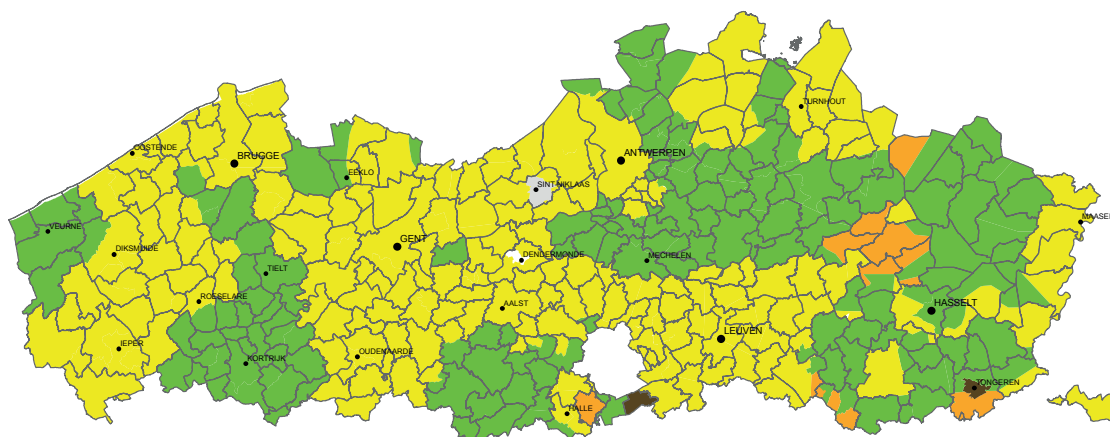
⁴ 1) Decreet van 24 mei 2002 betreffende water bestemd voor menselijke aanwending.

2) Besluit van 13 december 2002 houdende reglementering inzake de kwaliteit en levering van water, bestemd voor menselijke consumptie.

Kwaliteit van het geleverde water

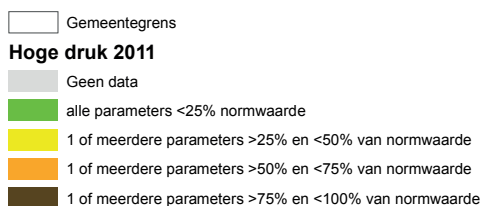
De meeste drinkwatermaatschappijen voeren niet alleen de wettelijk verplichte minimumcontroles aan de kraan uit, maar frequent ook controles in het net. Die controles gebeuren ter hoogte van het waterproductiecentrum, bij watertorens en hoofdleidingen. Ook die kwaliteit voldoet in ruime mate aan de normen. Voor de meeste van de gezondheidsrelevante parameters liggen de waarden ver onder de wettelijke norm.

Figuur 10: Kwaliteit van het drinkwater in het openbare distributienet in Vlaanderen (2011)

Kwaliteit in het openbare waterdistributienetwerk op basis van mediane waarden.

Analyse uitgevoerd op de microbiologische en chemische parameters. Opgenomen in bijlage A en B parameters van het besluit van de Vlaamse regering (13/12/2002) houdende reglementering inzake de kwaliteit en levering van water, bestemd voor menselijke consumptie.

Bron: VMM

Figuur 10 geeft per leveringsgebied de kwaliteit van het geleverde water weer. Voor de gezondheidkundige, in het bijzonder de microbiologische en chemische parameters, is per parameter de jaarlijkse mediane waarde bepaald. Die mediane waarde is getoetst aan de drinkwaternormen. Uit de figuur blijkt duidelijk dat voor de meeste leveringsgebieden alle parameters ruim onder 50% van de normwaarde vallen. Voor een beperkt aantal leveringsgebieden ligt de mediane waarde van 1 of meer parameters tussen 50 en 100% van de normwaarde. Het gaat om de parameters arseen, fluoride en/of nitraat. Meer informatie over de kwaliteit van het drinkwater is terug te vinden op de VMM-website: www.vmm.be/pub/rapportering-drinkwaterkwaliteit⁵.

5 www.vmm.be/publicaties

PRIJS VAN LEIDINGWATER

Integrale waterfactuur

In 2005 onderging de watersector in Vlaanderen een grondige reorganisatie en werd onder andere de integrale waterfactuur ingevoerd. Daarvoor betaalde een abonnee van een watermaatschappij via zijn waterfactuur enkel een vergoeding voor de productie en de levering van leidingwater. Sinds 2005 betaalt elke abonnee via de integrale waterfactuur aan zijn watermaatschappij zowel voor de productie en levering van leidingwater als voor de afvoer/inzameling en de zuivering van het afvalwater afkomstig van het verbruikte leidingwater. Een integrale waterfactuur bevat dus een drinkwatercomponent en saneringscomponenten.

- De drinkwatercomponent is de vergoeding voor de productie en levering van het leidingwater. Die component bestaat uit een jaarlijkse vaste vergoeding (abonnementsgeld) en een variabele vergoeding (afhankelijk van het waterverbruik). Elke watermaatschappij is wettelijk verplicht om jaarlijks per gedomicilieerde 15 m³ gratis water te leveren (0 euro per m³ verbruikt water). De tarieven voor drinkwaterproductie en -levering verschillen van watermaatschappij tot watermaatschappij. Maximumprijzen worden vastgelegd door de federale minister van Economie op basis van door de watermaatschappijen ingediende prijsverhogingsaanvragen.
- De saneringscomponenten:
 - de gemeentelijke bijdrage (GSB) en/of vergoeding (GSV) wordt gebruikt voor de financiering van de gemeentelijke saneringsverplichting (afvoeren en inzamelen van gebruikt water). De GSB wordt voor de gezinnen berekend op basis van een tarief per m³ verbruikt water. Voor de private waterwinners die gebruikmaken van de gemeentelijke saneringsinfrastructuur wordt doorgaans een GSV aangerekend. Het gehanteerde tarief van de GSB en GSV voor gezinnen kan verschillen van gemeente tot gemeente⁶. Wel wordt het begrensd op maximaal 1,4 keer het bedrag van de BGB (zie verder). Voor bedrijven bestaan er verschillende mogelijkheden om het tarief vast te stellen, afhankelijk van de bepalingen beschreven in het contract tussen de gemeente en de watermaatschappij⁷.
 - de bovengemeentelijke bijdrage (BGB) wordt gebruikt voor de financiering van de bovengemeentelijke saneringsverplichting (zuiveren van afvalwater). De BGB wordt voor de gezinnen eveneens berekend op basis van een tarief per m³ verbruikt water. De watermaatschappijen leggen het tarief voor de BGB vast onder toezicht van de Economisch Toezichthouder. Voor bedrijven is de bovengemeentelijke bijdrage gebaseerd op het aantal geleverde m³ leidingwater en een individueel tarief dat afgestemd is op de vuilvracht van het afvalwater. De private waterwinners en de bedrijven krijgen een aparte heffingsfactuur die de VMM opstelt en verstuurt.

⁶ Een overzicht van de tarieven per gemeente voor waterlevering en sanering zijn terug te vinden op www.vmm.be/water/drinkwaterfactuur.

⁷ Een overzicht van de tariefstructuren voor de bedrijven op gemeentelijk vlak is terug te vinden op www.vmm.be/water/drinkwaterfactuur.

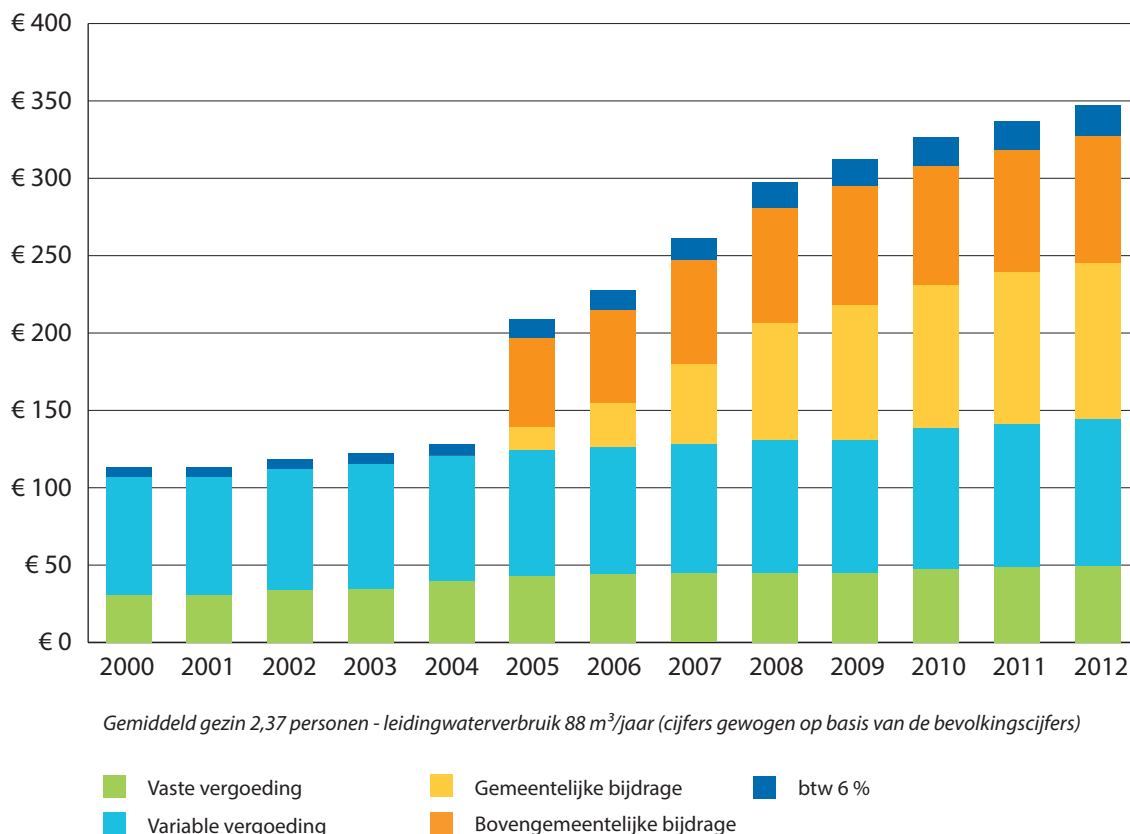
Evolutie van integrale waterfactuur van een gemiddeld gezin

Figuur 11 en tabel 9 geven een overzicht van de evolutie van een integrale waterfactuur voor een berekend gemiddeld gezin en het aandeel dat de verschillende componenten (ook btw) in die factuur vertegenwoordigen. De opgenomen bedragen zijn berekend voor een gemiddeld gezin met de tarieven van toepassing op 1 januari en gewogen op basis van de verdeling van de bevolking over de watermaatschappijen.

Het aandeel van de prijs voor de productie en de levering van drinkwater in de integrale waterfactuur (excl. btw) van een gemiddeld gezin bedraagt in 2012 gemiddeld 44%. De bijdrage in de gemeentelijke sanering is goed voor 31% en de bijdrage in de bovengemeentelijke sanering is goed voor 25%.

De laatste vijf jaar (2008-2012) steeg de integrale waterfactuur voor een gemiddeld gezin in Vlaanderen met gemiddeld 17%. De laatste drie jaar (2010-2012) bedraagt de stijging nog slechts 6%. Die evolutie kan onder meer worden verklaard door het feit dat ondertussen in nagenoeg alle Vlaamse gemeenten een saneringsbijdrage aangerekend wordt, wat nog niet het geval was vijf jaar geleden. Bij wijze van duiding: in 2008 is in 294 gemeenten een bijdrage aangerekend, in 2010 gebeurde dat al in 305 gemeenten en in 2012 gebeurt dat in 307 van de 308 Vlaamse gemeenten. Bovendien passen meer en meer gemeenten het maximale tarief toe. Meer informatie en een grondige analyse en evaluatie van de saneringsbijdragen is te vinden in het rapport van de Economisch Toezichthouder 'Evaluatie van de bovengemeentelijke en gemeentelijke bijdrage'⁸ en op de VMM-website. De evolutie van de drinkwatercomponent wordt verder in dit document uitgebreid besproken in het hoofdstuk over de tarieven en de prijs van de drinkwatercomponent.

Figuur 11: Evolutie van integrale waterfactuur en haar componenten voor een gemiddeld gezin (2000-2012)

Bron: VMM Waterbank Drinkwatertarieven, VMM databank Sanering Water

Tabel 9: Overzicht en evolutie van integrale waterfactuur en haar componenten voor een gemiddeld gezin (2000-2012)

Gemiddelde cijfers gewogen op bevolking - Berekend met tarieven geldig op 01/01									
Gemiddeld gezin 2,37 gedomicilieerden 88 m ³ verbruik per jaar	2000	2008	2009	2010	2011	2012	Stijging 2008 2012	Stijging 2010 2012	Stijging 2011 2012
Gewogen gemiddelde integrale factuur Inclusief 6% BTW	€ 113,25	€ 297,47	€ 312,53	€ 326,22	€ 337,03	€ 346,99	17%	6%	3%
BTW	€ 6,41	€ 16,84	€ 17,69	€ 18,47	€ 19,08	€ 19,64	17%	6%	3%
Gewogen gemiddelde integrale factuur Exclusief 6% BTW	€ 106,84	€ 280,63	€ 294,84	€ 307,76	€ 317,95	€ 327,35	17%	6%	3%
Vaste vergoeding	€ 30,72	€ 45,00	€ 45,10	€ 47,67	€ 48,55	€ 49,43	10%	4%	2%
Variable Vergoeding	€ 76,12	€ 85,52	€ 85,87	€ 90,67	€ 92,66	€ 94,62	11%	4%	2%
Totaal drinkwater	€ 106,84	€ 130,52	€ 130,97	€ 138,33	€ 141,21	€ 144,04	10%	4%	2%
Gemeentelijke bijdrage	€ 0,00	€ 75,62	€ 87,04	€ 92,69	€ 97,82	€ 101,35	34%	9%	4%
Bovengemeentelijke bijdrage	€ 0,00	€ 74,49	€ 76,82	€ 76,74	€ 78,92	€ 81,95	10%	7%	4%
Totaal Sanering	€ 0,00	€ 150,11	€ 163,87	€ 169,42	€ 176,74	€ 183,31	22%	8%	4%
Gewogen gemiddelde integrale factuur Inclusief 6% BTW € per m ³	€ 1,29	€ 3,38	€ 3,55	€ 3,71	€ 3,83	€ 3,94			
BTW € per m ³	€ 0,07	€ 0,19	€ 0,20	€ 0,21	€ 0,22	€ 0,22			
Gewogen gemiddelde integrale factuur Exclusief 6% BTW € per m ³	€ 1,21	€ 3,19	€ 3,35	€ 3,50	€ 3,61	€ 3,72			
Vaste vergoeding in € per m ³	€ 0,35	€ 0,51	€ 0,51	€ 0,54	€ 0,55	€ 0,56			
Variable Vergoeding in € per m ³	€ 0,87	€ 0,97	€ 0,98	€ 1,03	€ 1,05	€ 1,08			
Totaal drinkwater in € per m³	€ 1,21	€ 1,48	€ 1,49	€ 1,57	€ 1,60	€ 1,64			
Gemeentelijke bijdrage in € per m ³	€ 0,00	€ 0,86	€ 0,99	€ 1,05	€ 1,11	€ 1,15			
Bovengemeentelijke bijdrage in € per m ³	€ 0,00	€ 0,85	€ 0,87	€ 0,87	€ 0,90	€ 0,93			
Totaal Sanering in € per m³	€ 0,00	€ 1,71	€ 1,86	€ 1,93	€ 2,01	€ 2,08			
% Aandeel in gewogen gemiddelde integrale factuur	100%	100%	100%	100%	100%	100%			
Aandeel vaste vergoeding	29%	16%	15%	15%	15%	15%			
Aandeel variable Vergoeding	71%	30%	29%	29%	29%	29%			
Totaal aandeel drinkwater	100%	47%	44%	45%	44%	44%			
Aandeel gemeentelijke bijdrage	0%	27%	30%	30%	31%	31%			
Aandeel bovengemeentelijke bijdrage	0%	27%	26%	25%	25%	25%			
Totaal aandeel Sanering	0%	53%	56%	55%	56%	56%			

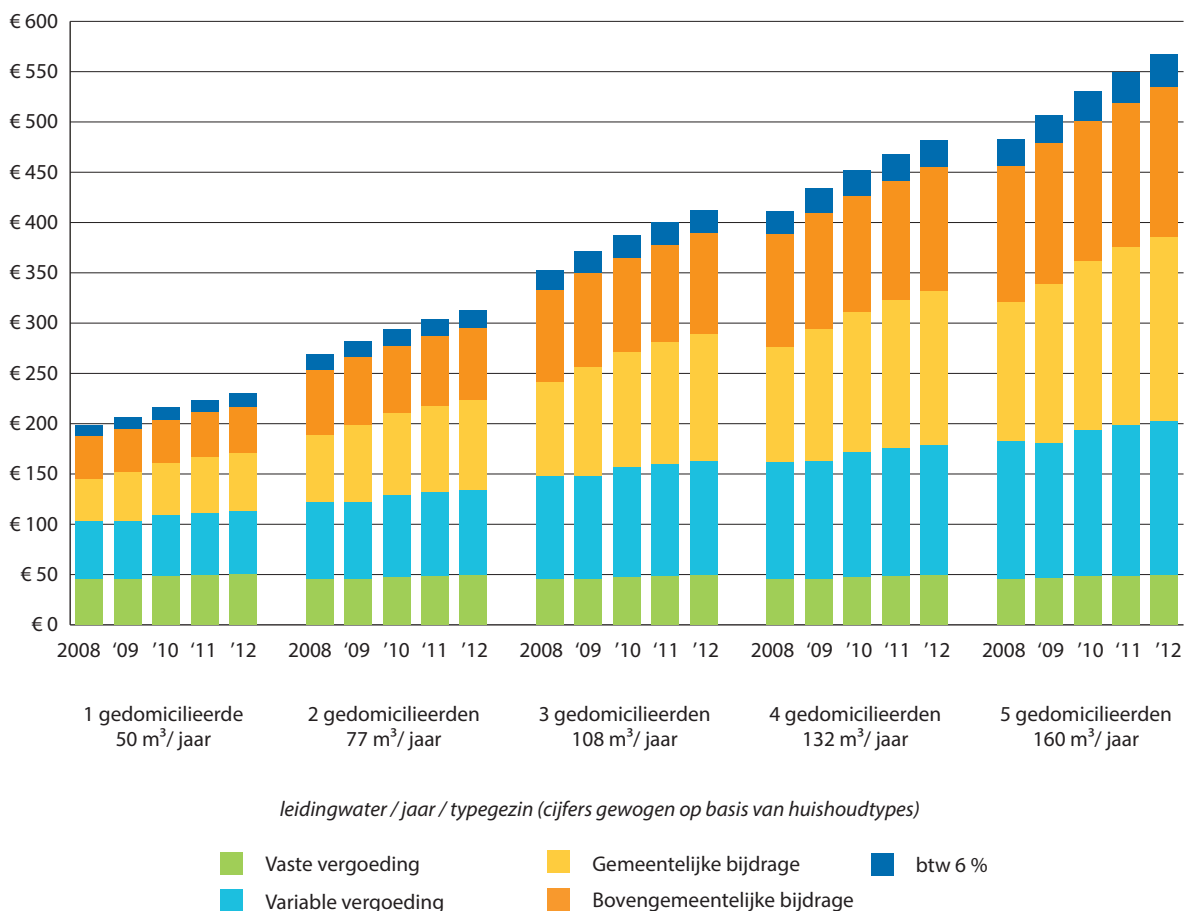
Bron: VMM Waterbank Drinkwatertarieven, VMM databank Sanering Water

Evolutie van integrale waterfactuur voor verschillende gezinstypes

Figuur 12 en tabel 10 geven een overzicht van de evolutie van een berekende gemiddelde integrale waterfactuur voor verschillende gezinstypes die niet over een private waterwinning beschikken. De berekende gemiddelde integrale waterfacturen per gezinstype zijn gewogen gemiddelden op basis van de verdeling van de verschillende huishoudgroottes in Vlaanderen.

Een overzicht van de verdeling van de verschillende huishoudtypes over Vlaanderen en over de watermaatschappijen is opgenomen in bijlage 6.

Figuur 12: Evolutie van integrale waterfactuur en haar componenten per gezinstype (2008-2012)

Bron: VMM Waterbank Drinkwatertarieven, VMM databank Sanering Water

De grote schommelingen tussen de minimum- en maximumfactuur in tabel 10, zijn te verklaren door enerzijds de verschillende tarieven die de verschillende watermaatschappijen gebruiken voor de drinkwatercomponent en anderzijds de variatie in de gemeentelijke saneringstarieven. Zo wordt bijvoorbeeld in Baarle-Hertog tot op heden geen sanering betaald via de waterfactuur. Een gedetailleerd overzicht voor de verschillende gezinstypes is opgenomen in bijlage 7.

Tabel 10: Overzicht en evolutie van integrale waterfactuur voor verschillende gezinstypes (2008-2012)

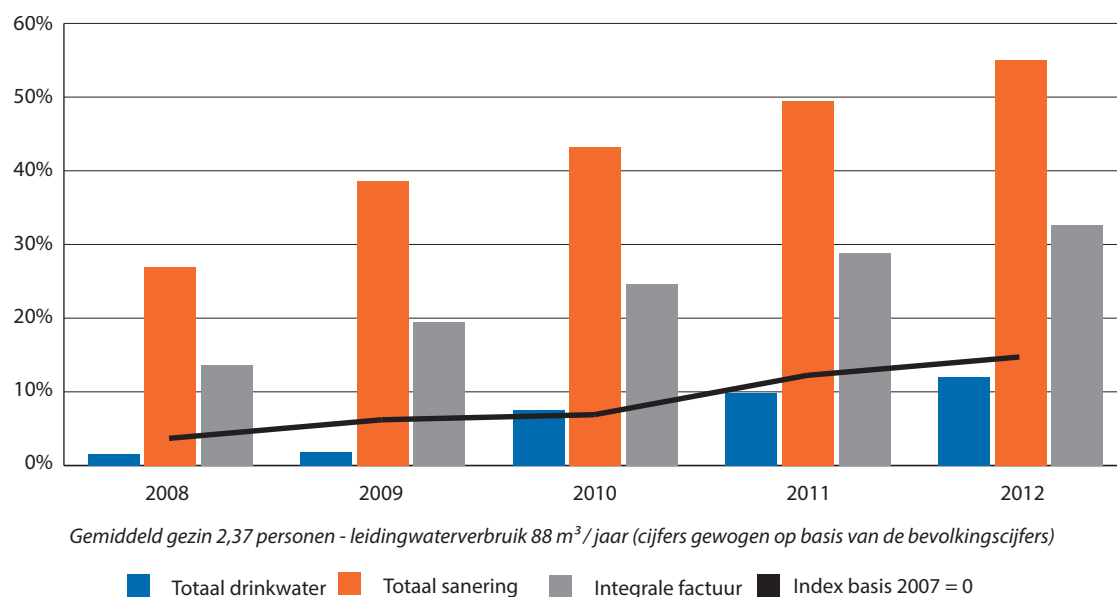
Berekende integrale factuur voor verschillende type gezinnen gewogen op Huishoudomvang									
Aantal gedom. / m ³ Verbruik	Berekende integrale factuur inclusief 6% BTW	2008	2009	2010	2011	2012	Stijging 2008 2012	Stijging 2010 2012	Stijging 2011 2012
1 / 50	Gewogen gemiddelde	€ 198,29	€ 206,63	€ 216,26	€ 223,61	€ 229,72	16%	6%	3%
	Mediaan	€ 200,19	€ 209,09	€ 223,99	€ 230,82	€ 238,92	19%	7%	4%
	Max	€ 229,88	€ 237,26	€ 239,70	€ 246,57	€ 261,67	14%	9%	6%
	Min	€ 139,00	€ 140,41	€ 145,93	€ 155,84	€ 154,16	11%	6%	-1%
2 / 77	Gewogen gemiddelde	€ 268,50	€ 281,64	€ 293,87	€ 303,79	€ 312,66	16%	6%	3%
	Mediaan	€ 272,63	€ 282,82	€ 306,65	€ 313,12	€ 326,69	20%	7%	4%
	Max	€ 314,13	€ 319,65	€ 329,24	€ 338,70	€ 353,46	13%	7%	4%
	Min	€ 180,40	€ 182,56	€ 189,08	€ 197,60	€ 191,75	6%	1%	-3%
3 / 108	Gewogen gemiddelde	€ 352,77	€ 371,13	€ 386,73	€ 400,22	€ 412,36	17%	7%	3%
	Mediaan	€ 360,48	€ 374,07	€ 405,78	€ 414,30	€ 432,45	20%	7%	4%
	Max	€ 416,34	€ 421,89	€ 437,53	€ 450,13	€ 467,24	12%	7%	4%
	Min	€ 231,11	€ 234,15	€ 241,98	€ 245,67	€ 236,94	3%	-2%	-4%
4 / 132	Gewogen gemiddelde	€ 411,39	€ 434,04	€ 452,08	€ 467,51	€ 481,97	17%	7%	3%
	Mediaan	€ 423,64	€ 440,25	€ 476,10	€ 486,23	€ 505,26	19%	6%	4%
	Max	€ 487,10	€ 492,31	€ 513,00	€ 527,78	€ 545,94	12%	6%	3%
	Min	€ 265,53	€ 269,24	€ 276,78	€ 278,77	€ 268,84	1%	-3%	-4%
5 / 160	Gewogen gemiddelde	€ 483,15	€ 507,31	€ 530,73	€ 549,57	€ 566,82	17%	7%	3%
	Mediaan	€ 500,90	€ 521,03	€ 562,88	€ 574,91	€ 596,12	19%	6%	4%
	Max	€ 575,84	€ 582,61	€ 607,23	€ 624,73	€ 646,31	12%	6%	3%
	Min	€ 309,26	€ 313,75	€ 317,79	€ 320,25	€ 308,34	0%	-3%	-4%

Bron: VMM Waterbank Drinkwatertarieven, VMM databank Sanering Water

Relativiteit van evolutie van integrale waterfactuur

Figuur 13 toont de evolutie van de integrale waterfactuur van een berekend gemiddeld gezin ten opzichte van de consumptie-index (basis 2007). De consumptie-index is in de periode 2007-2012 met 15% gestegen. Uit de figuur blijkt duidelijk dat de stijging van de drinkwatercomponent die van de consumptie-index vertraagd volgt (12%). De integrale waterfactuur is in dezelfde periode meer gestegen dan de index, namelijk met 33%.

Figuur 13: Evolutie van integrale waterfactuur t.o.v. consumptie-index (2008-2012)

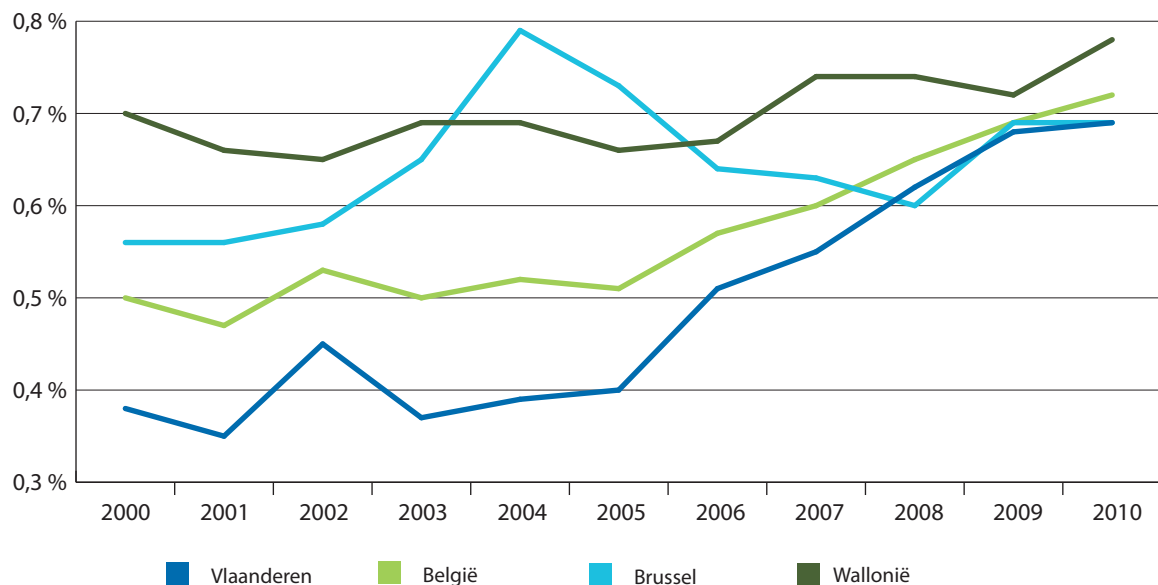
Bron: VMM Waterbank Drinkwatertarieven, VMM databank Sanering Water – Consumptie-index

Aandeel in gemiddeld huishoudbudget

Het huishoudbudgetonderzoek (HBO) dat de FOD Economie jaarlijks uitvoert, illustreert het relatief beperkte aandeel van de integrale prijs voor water in het gemiddelde huishoudbudget. Volgens de meest recente beschikbare cijfers (2010) is het aandeel van de kosten voor waterverbruik slechts 0,69% van de gemiddelde totale consumptie van een Vlaams huishouden. In het Waals Gewest is dat 0,78%, in Brussel 0,69% en in België 0,72%. Ter vergelijking: de uitgaven voor elektriciteit vertegenwoordigden in 2010 in Vlaanderen 2,13%, in Wallonië 2,38 %, in Brussel 1,66% en in België 2,16%.

Door de stijging van de integrale waterprijs tijdens de voorbije jaren neemt het belang van het aandeel 'kosten voor water' in de gemiddelde consumptie wel toe. Dat wordt geïllustreerd in de grafiek hieronder. Het aandeel van de kosten voor waterverbruik in de totale consumptie voor een Vlaams huishouden steeg in 10 jaar (2000-2010) van 0,38% naar 0,69%.

Figuur 14: Evolutie aandeel van de 'kosten voor water' in de totale consumptie HBO (2000-2010)

Bron: FOD Economie

Spreiding van aandeel over inkomensgroepen

In het kader van de EU-SILC-enquête verzamelt de FOD Economie jaarlijks ook cijfers over het equivalent jaarlijks beschikbaar inkomen voor verschillende inkomensgroepen. De EU-SILC-gegevens zijn beschikbaar, opgedeeld in decielen en kwartielen. Tabel 11 toont de spreiding van het aandeel van een berekende integrale waterfactuur – zonder enige vorm van sociale correctie – in het equivalent jaarlijks beschikbaar inkomen. Daaruit blijkt dat in Vlaanderen het berekende aandeel gemiddeld 3% bedraagt voor de laagste inkomens. Afhankelijk van de (extreme) situatie kan het aandeel, zonder sociale correctie, oplopen tot 5% van het beschikbare inkomen.

Tabel 11: Aandeel van berekende integrale waterfactuur in 'Equivalent jaarlijks beschikbaar inkomen' EU-SILC (2012)

			EU-SILC Equivalent jaarlijks beschikbaar inkomen voor regio Vlaanderen *(inkomens 2010 geïndexeerd naar 2012)				
			1ste decil *	1ste kwartiel *	mediane decil *	3de kwartiel *	9de decil *
Aantal gedom. / m ³ Verbruik	Berekende integrale factuur inclusief 6% BTW	2012	€ 12.192	€ 16.139	€ 22.056	€ 28.634	€ 36.148
1 / 50	Gewogen gemiddelde	€ 229,72	1,9%	1,4%	1,0%	0,8%	0,6%
	Mediaan	€ 238,92	2,0%	1,5%	1,1%	0,8%	0,7%
	Max	€ 261,67	2,1%	1,6%	1,2%	0,9%	0,7%
	Min	€ 154,16	1,3%	1,0%	0,7%	0,5%	0,4%
2 / 77	Gewogen gemiddelde	€ 312,66	2,6%	1,9%	1,4%	1,1%	0,9%
	Mediaan	€ 326,69	2,7%	2,0%	1,5%	1,1%	0,9%
	Max	€ 353,46	2,9%	2,2%	1,6%	1,2%	1,0%
	Min	€ 191,75	1,6%	1,2%	0,9%	0,7%	0,5%
3 / 108	Gewogen gemiddelde	€ 412,36	3,4%	2,6%	1,9%	1,4%	1,1%
	Mediaan	€ 432,45	3,5%	2,7%	2,0%	1,5%	1,2%
	Max	€ 467,24	3,8%	2,9%	2,1%	1,6%	1,3%
	Min	€ 236,94	1,9%	1,5%	1,1%	0,8%	0,7%
4 / 132	Gewogen gemiddelde	€ 481,97	4,0%	3,0%	2,2%	1,7%	1,3%
	Mediaan	€ 505,26	4,1%	3,1%	2,3%	1,8%	1,4%
	Max	€ 545,94	4,5%	3,4%	2,5%	1,9%	1,5%
	Min	€ 268,84	2,2%	1,7%	1,2%	0,9%	0,7%
5 / 160	Gewogen gemiddelde	€ 566,82	4,6%	3,5%	2,6%	2,0%	1,6%
	Mediaan	€ 596,12	4,9%	3,7%	2,7%	2,1%	1,6%
	Max	€ 646,31	5,3%	4,0%	2,9%	2,3%	1,8%
	Min	€ 308,34	2,5%	1,9%	1,4%	1,1%	0,9%
Gemiddeld			3,1%	2,3%	1,7%	1,3%	1,0%

Bron: FOD Economie en VMM Waterbank Drinkwatertarieven, VMM databank Sanering Water

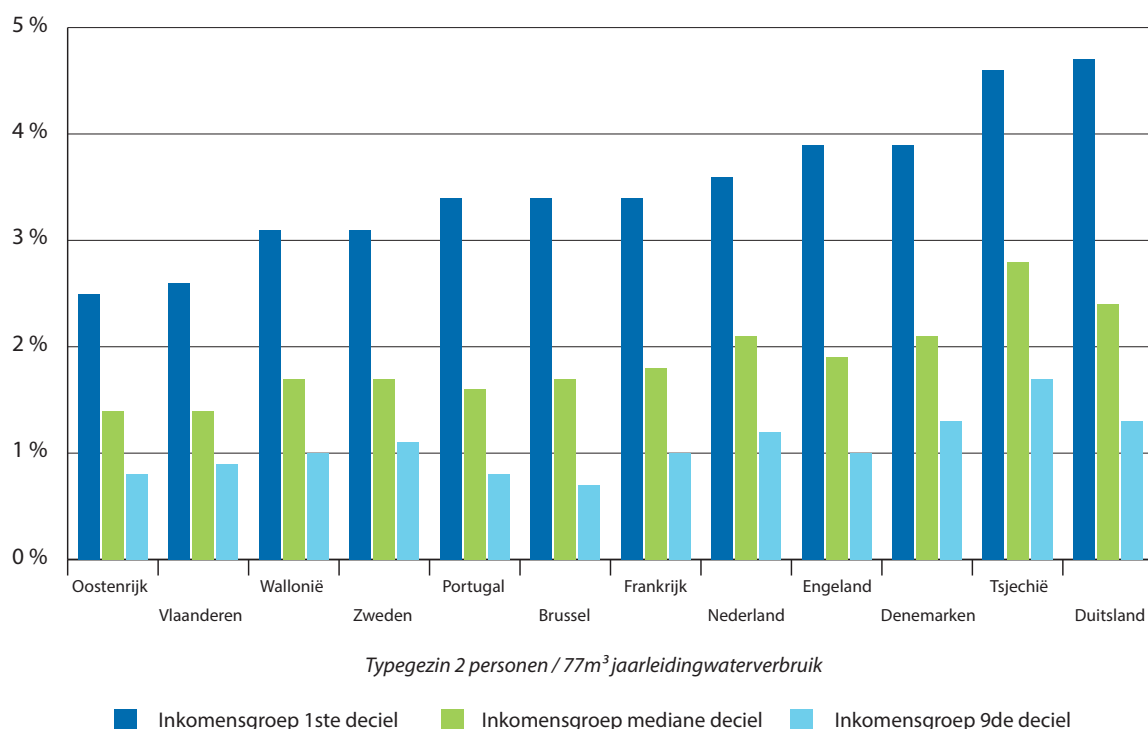
Figuur 15 en tabel 12 tonen het aandeel van de gemiddelde kostprijs van drinkwater, riolering en afvalwaterzuivering (integrale factuur) voor een typegezin met 2 personen en 77 m³ jaarverbruik. Het is berekend ten opzichte van het eerste deciel, het mediane deciel en het negende deciel equivalent jaarlijks beschikbaar inkomen van gezinnen voor verschillende Europese landen en regio's.

Gemiddeld over alle landen en regio's is het aandeel 3,5% van het lage equivalent jaarlijks beschikbaar inkomen (eerste deciel), 1,9% van het mediane equivalent jaarlijks beschikbaar inkomen en 1,1% van het hoge equivalent jaarlijks beschikbaar inkomen van gezinnen (negende deciel).

In Vlaanderen bedraagt het aandeel voor dat typegezin gemiddeld 2,6% voor de kleinste inkomens en dat is beduidend lager dan in de overige landen en regio's, met uitzondering van Oostenrijk. Daar ligt het percentage op 2,5% voor een tweepersoonsgezin. In Duitsland loopt het gemiddelde aandeel voor dat typegezin op tot 4,7% voor de lage inkomens.

Meer informatie is te vinden in de VMM-studie 'Prijzvergelijking van de kostprijs van water / afvalwater / hemelwater voor de gebruikers in verschillende landen'⁹.

Figuur 15: Overzicht van aandeel waterfactuur over inkomensgroepen in verschillende landen (2012)

Bron: FOD Economie en VMM Waterbank Drinkwatertarieven, VMM databank Sanering Water

Tabel 12: Aandeel van berekende integrale waterfactuur in 'Equivalent jaarlijks beschikbaar inkomen' voor verschillende landen en regio's EU-SILC (2012)

Berekend gemiddeld aandeel van een integrale waterfactuur voor een typegezin 2 personen / jaarleidingwaterverbruik 77 m ³													
	Vlaanderen	Brussel	Wallonië	Nederland	Frankrijk	Duitsland	Engeland	Oostenrijk	Tsjechië	Zweden	Denemarken	Portugal	Gemiddeld
1ste deciel	2,6%	3,4%	3,1%	3,6%	3,4%	4,7%	3,9%	2,5%	4,6%	3,1%	3,9%	3,4%	3,5%
Mediane deciel	1,4%	1,7%	1,7%	2,1%	1,8%	2,4%	1,9%	1,4%	2,8%	1,7%	2,1%	1,6%	1,9%
9de deciel	0,9%	0,7%	1,0%	1,2%	1,0%	1,3%	1,0%	0,8%	1,7%	1,1%	1,3%	0,8%	1,1%

Bron: VMM studie 'Prijzvergelijking van de kostprijs van water / afvalwater / hemelwater voor de gebruikers in verschillende landen'

De voorgaande figuren en tabellen illustreren duidelijk dat met de nu beschikbare gegevens omzichtig en genuanceerd moet worden omgesprongen. Het aandeel in een budget van enerzijds de gemiddelde 'kosten voor water' of anderzijds 'een berekende integrale factuur voor een 2-persoonstypegezin' varieert immers van gemiddeld 0,7% (HBO) tot 2,6% (EU-SILC), afhankelijk van de bron, de manier van bevragen en de voorstellingswijze. Verder onderzoek is aangewezen om de betaalbaarheid van de waterfactuur beter in kaart te brengen.

Tarieven en prijs voor productie en levering van leidingwater (drinkwatercomponent)

Tariefstructuren voor gezinnen

Tabel 13 geeft een overzicht van de tariefstructuren zoals de verschillende watermaatschappijen die op 1 januari 2012 gebruiken. Het is duidelijk dat er een grote verscheidenheid bestaat. Voor de variabele vergoeding zijn er verschillen, zowel naar het aantal toegepaste tariefschijven, naar het volume opgenomen in de tariefschijven, als naar de toepassing – al dan niet per gedomicilieerde – van de tariefschijven. Ook voor de vaste vergoeding zijn er verschillen, namelijk een aanrekening per wooneenheid of per abonnee.

Naast de voor iedereen wettelijk bepaalde eerste (gratis) schijf opteren AWW, PIDPA EN VMW voor één betalende schijf (schijf 2), onafhankelijk van het verbruik.

TMVW, VIVAQUA en GW Hoeilaart kiezen voor meer progressieve structuren. Zij hanteren meerdere tariefschijven waarvan de eerder beperkte volumes aangepast worden pro rata het aantal gedomicilieerden.

De overige maatschappijen hebben tussenliggende structuren met één of twee begrensde schijven. Bij die maatschappijen is de bovengrens van de eerste betalende schijf zodanig hoog dat het verbruik van een gezin veelal volledig verrekend wordt binnen die schijf 2.

Tabel 13: Overzicht van tariefstructuren voor drinkwatercomponent (2012)

Vaste vergoeding			Variabele vergoeding										
Abonnement			Schijf 1		Schijf 2		Schijf 3		Schijf 4		Schijf 5	Schijf 6	Schijf 7
	Toepassing		Volume Bovengrens (m³)	Toepassing	Volume Bovengrens (m³)	Toepassing	Volume Bovengrens (m³)	Toepassing	Volume Bovengrens (m³)	Volume Bovengrens (m³)	Volume Bovengrens (m³)	Volume Bovengrens (m³)	Volume Bovengrens (m³)
AWW	per wooneenh.	15	per gedom.	oneindig									
Brabant Water	per wooneenh.	15	per gedom.	300	oneindig								
GW Hoeilaart	per wooneenh.	15	per gedom.	30	per gedom.	oneindig							
GW Knokke-Heist	per wooneenh.	15	per gedom.	1.000		oneindig							
IWM	per wooneenh.	15	per gedom.	5.000		oneindig							
IWVA	per wooneenh.	15	per gedom.	1.200		60.000		oneindig					
IWVB - TMVW	per wooneenh.	15	per gedom.	1.000		oneindig							
IWVB - VIVAQUA	per wooneenh.	15	per gedom.	1.000		oneindig							
PIDPA	per wooneenh.	15	per gedom.	oneindig									
TMVW	per wooneenh.	15	per gedom.	35	per gedom.	50	forfait 15m³/ abonnee met gedom.	500	50.000	100.000	oneindig		
VIVAQUA Kraainem	per wooneenh.	15	per gedom.	30	per gedom.	60	per gedom.	oneindig					
VIVAQUA Linkebeek	per wooneenh.	15	per gedom.	30	per gedom.	60	per gedom.	oneindig					
VIVAQUA Steenokkerzeel	per wooneenh.	15	per gedom.	30	per gedom.	60	per gedom.	oneindig					
VIVAQUA Wezembeek-Oppem	per wooneenh.	15	per gedom.	30	per gedom.	60	per gedom.	oneindig					
VMW Limburg	per abonnee	15	per gedom.	oneindig									
VMW Oost-Vlaanderen	per abonnee	15	per gedom.	oneindig									
VMW Vlaams-Brabant	per abonnee	15	per gedom.	oneindig									
VMW West-Vlaanderen	per abonnee	15	per gedom.	oneindig									

Voor meergezinswoningen waarvoor één globale factuur wordt opgemaakt, worden de vaste vergoedingen die worden toegepast 'per wooneenheid' vermenigvuldigd met het aantal wooneenheden dat deel uitmaakt van die factuur.
Voor de tariefschijven die worden toegepast 'per gedomicilieerde', wordt het volume (bovengrens) verhoogd pro rata het aantal gedomicilieerden.
1 * 15m³ gratis voor een gezin met 1 gedomicilieerde, 2 * 15m³ gratis voor een gezin met 2 gedomicilieerden, 3 * 15m³ gratis ...

Tarieven en prijs voor de productie en levering van leidingwater voor gezinnen

De tabellen 14 en 15 en figuur 16 geven per watermaatschappij een overzicht van de berekende prijs/m³ en de totaalprijs van de drinkwatercomponent (telkens exclusief btw) voor een gemiddeld gezin op basis van de tarieven die gelden op 1 januari 2012.

De drinkwaterprijs bedraagt gemiddeld 1,67 euro per m³ en varieert van 1,29 euro (Brabant Water) tot 1,98 euro (VIVAQUA Steenokkerzeel).

Het aandeel van de vaste vergoeding in de drinkwaterprijs varieert sterk van watermaatschappij tot watermaatschappij: van 6% (GW Knokke-Heist) tot 60% (Brabant Water).

Een gedetailleerd overzicht voor verschillende gezinstypes naargelang het aantal gedomicilieerde personen per watermaatschappij is opgenomen in bijlage 8.

Tabel 14: Overzicht en evolutie van berekende drinkwatercomponent in prijs per m³ voor een gemiddeld gezin (2012)

Gemiddeld gezin (2,37 personen)	2012			Rang	Aandeel in totaal drinkwaterprijs		Evolutie 2011-2012	
	geldig op 01/01/2012			1 = duurste	% aandeel	% aandeel	€ stijging	% stijging
	Prijs per m³ excl. BTW voor 88 m³ verbruik per jaar	Vaste Vergoeding	Variabele Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Vaste Vergoeding	Variabel Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel
AWW	€ 0,71	€ 0,84	€ 1,55	12	45,9%	54,1%	€ 0,00	0,0%
Brabant Water	€ 0,78	€ 0,51	€ 1,29	18	60,4%	39,6%	€ -0,11	-7,8%
GW Hoeilaart	€ 0,34	€ 0,97	€ 1,31	17	25,9%	74,1%	€ 0,09	7,3%
GW Knokke-Heist	€ 0,07	€ 1,26	€ 1,33	16	5,5%	94,5%	€ 0,00	0,0%
IWM Brabant	€ 0,51	€ 1,07	€ 1,58	11	32,3%	67,7%	€ 0,00	0,0%
IWVA	€ 0,47	€ 1,04	€ 1,52	13	31,2%	68,8%	€ 0,00	0,0%
IWVB - TMVW	€ 0,48	€ 1,47	€ 1,95	2	24,6%	75,4%	€ 0,05	2,9%
IWVB - VIVAQUA	€ 0,48	€ 1,47	€ 1,95	2	24,6%	75,4%	€ 0,05	2,9%
PIDPA	€ 0,66	€ 0,75	€ 1,41	15	46,6%	53,4%	€ 0,00	0,0%
TMVW	€ 0,51	€ 1,34	€ 1,84	7	27,6%	72,4%	€ 0,03	1,9%
VIVAQUA - Kraainem	€ 0,44	€ 1,51	€ 1,95	4	22,4%	77,6%	€ 0,07	4,0%
VIVAQUA - Linkebeek	€ 0,44	€ 1,51	€ 1,95	4	22,4%	77,6%	€ 0,07	4,0%
VIVAQUA - Steenokkerzeel	€ 0,47	€ 1,51	€ 1,98	1	23,6%	76,4%	€ 0,17	9,5%
VIVAQUA - Wezembeek-Opem	€ 0,44	€ 1,51	€ 1,95	4	22,4%	77,6%	€ 0,07	4,0%
VMW Limburg	€ 0,53	€ 0,91	€ 1,44	14	37,0%	63,0%	€ 0,05	3,3%
VMW Oost-Vlaanderen	€ 0,53	€ 1,20	€ 1,74	8	30,6%	69,4%	€ 0,05	3,1%
VMW Vlaams-Brabant	€ 0,53	€ 1,14	€ 1,67	10	31,8%	68,2%	€ 0,05	3,2%
VMW West-Vlaanderen	€ 0,53	€ 1,20	€ 1,74	8	30,6%	69,4%	€ 0,05	3,1%
Berekend gemiddelde	€ 0,50	€ 1,18	€ 1,67		30,3%	69,7%	€ 0,04	2,3%
Mediaan	€ 0,49	€ 1,20	€ 1,70		29,1%	70,9%	€ 0,05	3,0%
Minimum	€ 0,07	€ 0,51	€ 1,29		5,5%	39,6%	€ -0,11	-7,8%
Maximum	€ 0,78	€ 1,51	€ 1,98		60,4%	94,5%	€ 0,17	9,5%
Gewogen gemiddelde op basis bevolking	€ 0,56	€ 1,08	€ 1,64		34,3%	65,7%	€ 0,03	2,0%

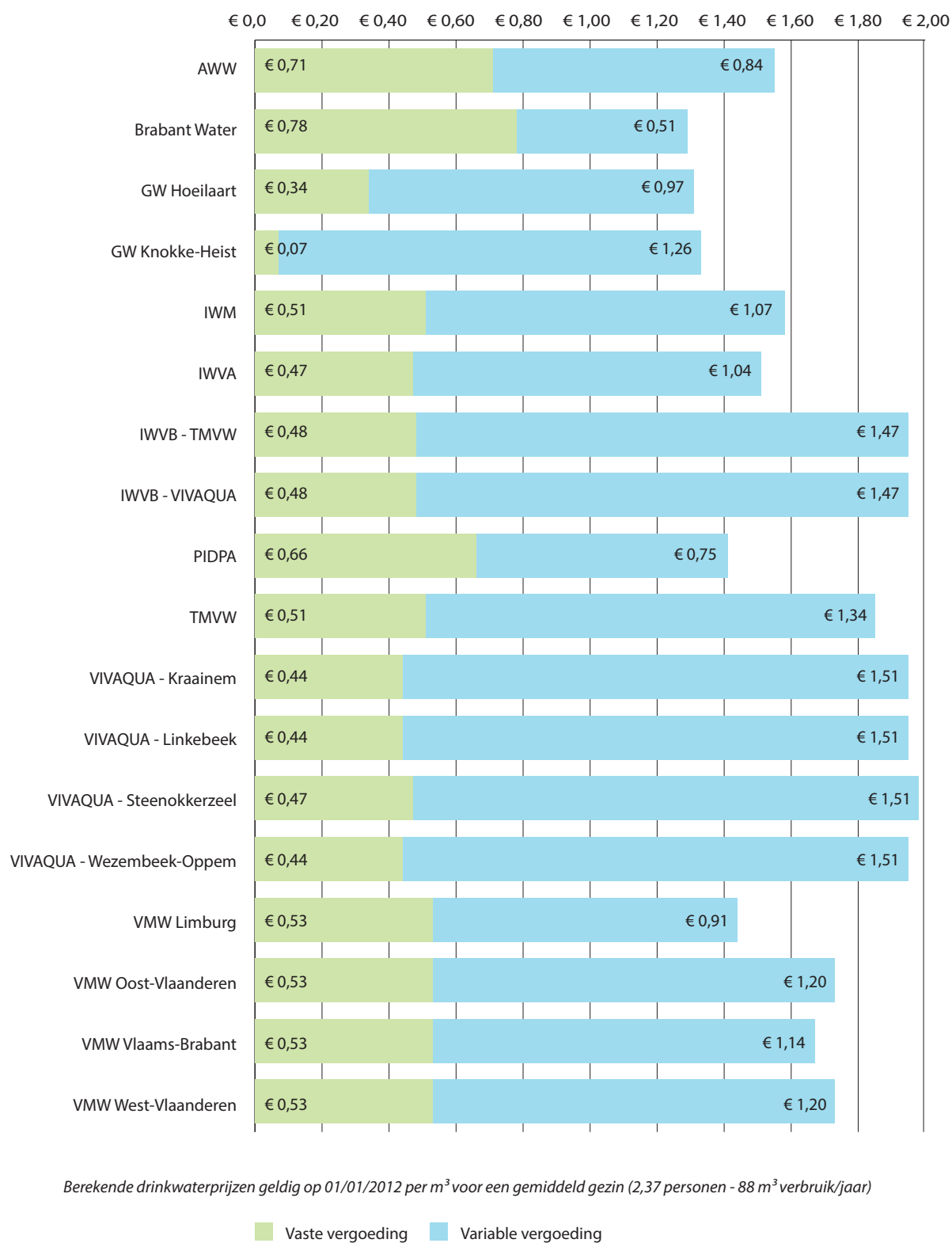
Bron: VMM Waterbank Drinkwatertarieven

Tabel 15: Overzicht en evolutie van berekende drinkwatercomponent in prijs per jaar voor een gemiddeld gezin (2012)

Gemiddeld gezin (2,37 personen)	2012			Rang	Aandeel in totaal drinkwaterprijs		Evolutie 2011-2012	
	geldig op 01/01/2012			1 = duurste	% aandeel	% aandeel	€ stijging	% stijging
	Prijs per jaar excl. BTW voor 88 m³ verbruik per jaar	Vaste Vergoeding	Variabele Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Vaste Vergoeding	Variabel Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel
AWW	€ 0,71	€ 0,84	€ 1,55	12	45,9%	54,1%	€ 0,00	0,0%
Brabant Water	€ 0,78	€ 0,51	€ 1,29	18	60,4%	39,6%	€ -0,11	-7,8%
GW Hoeilaart	€ 0,34	€ 0,97	€ 1,31	17	25,9%	74,1%	€ 0,09	7,3%
GW Knokke-Heist	€ 0,07	€ 1,26	€ 1,33	16	5,5%	94,5%	€ 0,00	0,0%
IWM Brabant	€ 0,51	€ 1,07	€ 1,58	11	32,3%	67,7%	€ 0,00	0,0%
IWVA	€ 0,47	€ 1,04	€ 1,52	13	31,2%	68,8%	€ 0,00	0,0%
IWVB - TMVW	€ 0,48	€ 1,47	€ 1,95	2	24,6%	75,4%	€ 0,05	2,9%
IWVB - VIVAQUA	€ 0,48	€ 1,47	€ 1,95	2	24,6%	75,4%	€ 0,05	2,9%
PIDPA	€ 0,66	€ 0,75	€ 1,41	15	46,6%	53,4%	€ 0,00	0,0%
TMVW	€ 0,51	€ 1,34	€ 1,84	7	27,6%	72,4%	€ 0,03	1,9%
VIVAQUA - Kraainem	€ 0,44	€ 1,51	€ 1,95	4	22,4%	77,6%	€ 0,07	4,0%
VIVAQUA - Linkebeek	€ 0,44	€ 1,51	€ 1,95	4	22,4%	77,6%	€ 0,07	4,0%
VIVAQUA - Steenokkerzeel	€ 0,47	€ 1,51	€ 1,98	1	23,6%	76,4%	€ 0,17	9,5%
VIVAQUA - Wezembeek-Oppem	€ 0,44	€ 1,51	€ 1,95	4	22,4%	77,6%	€ 0,07	4,0%
VMW Limburg	€ 0,53	€ 0,91	€ 1,44	14	37,0%	63,0%	€ 0,05	3,3%
VMW Oost-Vlaanderen	€ 0,53	€ 1,20	€ 1,74	8	30,6%	69,4%	€ 0,05	3,1%
VMW Vlaams-Brabant	€ 0,53	€ 1,14	€ 1,67	10	31,8%	68,2%	€ 0,05	3,2%
VMW West-Vlaanderen	€ 0,53	€ 1,20	€ 1,74	8	30,6%	69,4%	€ 0,05	3,1%
Berekend gemiddelde	€ 0,50	€ 1,18	€ 1,67		30,3%	69,7%	€ 0,04	2,3%
Mediaan	€ 0,49	€ 1,20	€ 1,70		29,1%	70,9%	€ 0,05	3,0%
Minimum	€ 0,07	€ 0,51	€ 1,29		5,5%	39,6%	€ -0,11	-7,8%
Maximum	€ 0,78	€ 1,51	€ 1,98		60,4%	94,5%	€ 0,17	9,5%
Gewogen gemiddelde op basis bevolking	€ 0,56	€ 1,08	€ 1,64		34,3%	65,7%	€ 0,03	2,0%

Bron: VMM Waterbank Drinkwatertarieven

Figuur 16: Overzicht van drinkwaterprijs voor een gemiddeld gezin (2012)

Bron: VMM Waterbank Drinkwatertarieven

Evolutie van drinkwatercomponent voor huishoudens

In tabel 16 is de evolutie van de berekende gemiddelde drinkwatercomponent en zijn deelcomponenten opgenomen voor verschillende gezinstypes. De weergegeven berekende prijzen zijn rekenkundige gemiddelden over de watermaatschappijen.

In de periode 2000-2012 is de vaste vergoeding voor alle gezinstypes sterker gestegen dan de variabele vergoeding. De vaste vergoeding stijgt van gemiddeld 30 euro naar gemiddeld 44 euro, dat is een stijging van 47%. De variabele vergoeding gaat van gemiddeld 92 euro naar gemiddeld 118 euro, wat neerkomt op een stijging van 29%. De laatste vijf jaar zien we echter een omgekeerde trend. De vaste vergoeding is in de periode 2008-2012 gemiddeld met 10% toegenomen, de variabele vergoeding met gemiddeld 15%. Het is ook duidelijk dat huishoudens met 1 gedomicilieerde persoon beduidend meer betalen per m³ verbruikt leidingwater dan huishoudens met meerdere gedomicilieerde personen. De verklaring daarvoor is dat de vaste vergoeding niet varieert in functie van het aantal gedomicilieerde personen.

Tabel 16: Overzicht en evolutie van berekende drinkwatercomponent voor verschillende gezinstypes (2000-2012)

Type Gezin Gedomicil. / m ³ Verbruik	Watercomponent	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Stijging 2000 2012	Stijging 2008 2012	Stijging 2011 2012
1 / 50	Vaste Vergoeding €	30	36	38	39	40	41	43	43	44	47%	10%	1%
	Variable Vergoeding €	54	57	58	59	60	64	66	67	70	30%	16%	4%
	Variabel + Vast €	83	94	95	98	100	104	109	110	114	36%	14%	3%
	Variabel + Vast € / m ³	€ 1,66	€ 1,87	€ 1,91	€ 1,95	€ 2,00	€ 2,08	€ 2,18	€ 2,21	€ 2,27	36%	14%	3%
2 / 77	Vaste Vergoeding €	30	36	38	39	40	41	43	43	44	47%	10%	1%
	Variable Vergoeding €	72	76	77	79	80	85	88	90	93	29%	15%	3%
	Variabel + Vast €	101	113	115	118	120	125	131	133	136	34%	13%	3%
	Variabel + Vast € / m ³	€ 1,32	€ 1,47	€ 1,49	€ 1,53	€ 1,56	€ 1,63	€ 1,52	€ 1,54	€ 1,58	20%	1%	3%
3 / 108	Vaste Vergoeding €	30	36	38	39	40	41	43	43	44	47%	10%	1%
	Variable Vergoeding €	96	102	103	105	108	113	118	120	124	29%	15%	3%
	Variabel + Vast €	126	139	141	144	147	154	161	163	167	33%	13%	3%
	Variabel + Vast € / m ³	€ 1,16	€ 1,29	€ 1,31	€ 1,34	€ 1,37	€ 1,42	€ 1,49	€ 1,51	€ 1,55	33%	13%	3%
4 / 132	Vaste Vergoeding €	30	36	38	39	40	41	43	43	44	47%	10%	1%
	Variable Vergoeding €	110	117	118	120	123	129	134	136	140	28%	14%	3%
	Variabel + Vast €	139	153	156	159	163	169	177	179	184	32%	13%	3%
	Variabel + Vast € / m ³	€ 1,06	€ 1,16	€ 1,18	€ 1,21	€ 1,23	€ 1,28	€ 1,34	€ 1,36	€ 1,39	32%	13%	3%
5 / 160	Vaste Vergoeding €	30	36	38	39	40	41	43	43	44	47%	10%	1%
	Variable Vergoeding €	129	138	139	142	145	152	158	160	165	27%	13%	3%
	Variabel + Vast €	159	175	177	181	185	193	201	203	209	31%	13%	3%
	Variabel + Vast € / m ³	€ 0,99	€ 1,09	€ 1,11	€ 1,13	€ 1,16	€ 1,20	€ 1,26	€ 1,27	€ 1,30	31%	13%	3%
Vaste Vergoeding	Berekend gemiddelde €	30	36	38	39	40	41	43	43	44	47%	10%	1%
	Mediaan €	30	36	38	39	40	41	43	43	44	47%	10%	1%
	Minimum €	30	36	38	39	40	41	43	43	44	47%	10%	1%
	Maximum €	30	36	38	39	40	41	43	43	44	47%	10%	1%
Variabele Vergoeding	Berekend gemiddelde €	92	98	99	101	103	108	113	115	118	29%	15%	3%
	Mediaan €	96	102	103	105	108	113	118	120	124	29%	15%	3%
	Minimum €	54	57	58	59	60	64	66	68	70	27%	13%	2%
	Maximum €	129	138	139	142	145	152	158	161	165	30%	16%	3%
Vaste + Variabele Vergoeding	Berekend gemiddelde €	122	135	137	140	143	149	156	159	162	33%	13%	2%
	Mediaan €	126	139	141	144	147	154	161	164	167	33%	13%	2%
	Minimum €	83	94	95	98	100	104	109	111	114	31%	13%	2%
	Maximum €	159	175	177	181	185	193	201	205	209	36%	14%	2%

Bron: VMM Waterbank Drinkwatertarieven

Sociale tarieven

Er zijn drie watermaatschappijen die ook sociale correcties toepassen op hun drinkwatertarieven namelijk GW Knokke-Heist, PIDPA en TMVW. Tabel 17 geeft een overzicht van die sociale correcties.

Tabel 17: Overzicht van sociale correcties voor de drinkwatercomponent (2012)

Wie komt in aanmerking	
GW Knokke-Heist	Inwoners: - die genieten van het leefloon, toegekend door het OCMW; - die genieten van de inkomstengarantie voor ouderen, vanwege de Rijksdienst voor Pensioenen; - die genieten van een tegemoetkoming voor gehandicapten (inkomensvervangende tegemoetkoming, integratietegemoetkomen of tegemoetkoming hulp aan bejaarden) vanwege FOD Sociale Zekerheid; - met een gezinslid waarvoor een verhoogde kinderbijslag wegens mindervaliditeit wordt toegekend en mits het gezamenlijk belastbaar inkomen van het gezin van de abonnee gedurende het vorige belastingjaar (inkomsten 2010) niet hoger is dan 15.163,96 € verhoogd met 2.807,26 € per persoon ten laste; - met minstens 2 kinderen fiscaal ten laste en mits het gezamenlijk belastbaar inkomen van het gezin van de abonnee gedurende het vorige belastingjaar (inkomsten 2010) niet hoger is dan 15.163,96 € verhoogd met 2.807,26 € per persoon ten laste; - met een collectieve schuldenregeling bekomen van de beslagrechter. Toegepaste sociale correctie <i>Bijkomende hoeveelheid van 15 m³ gratis water per jaar per persoon in het gezin</i>
PIDPA	Klanten: in budgetbeheer / budgetbegeleiding. Toegepaste sociale correctie <i>Korting op jaarlijkse vaste vergoeding van 38,62€</i>
TMVW	Abonnees, waarbij de plaats van waterverbruik het domicilieadres is en: - die genieten van het leefloon, toegekend door het OCMW; - die genieten van de inkomstengarantie voor ouderen, vanwege de Rijksdienst voor Pensioenen; - die genieten van een tegemoetkoming voor gehandicapten (inkomensvervangende tegemoetkoming, integratietegemoetkomen of tegemoetkoming hulp aan bejaarden) vanwege FOD Sociale Zekerheid. Toegepaste sociale correctie <i>Vrijstelling van jaarlijkse vaste vergoeding en korting op aansluitingskost</i>

Bron: VMM Waterbank Drinkwatertarieven

In tabel 18 wordt het aandeel van de bevolking weergegeven dat in 2012 geniet van de door de betreffende watermaatschappij toegepaste sociale correctie.

Tabel 18: Overzicht van toegepaste sociale correcties voor de drinkwatercomponent (2012)

Watermaatschappij	% van de bevolking wonend in distributiegebied	Aantal klanten genietend van sociale correctie	Aantal € besteed aan sociale correcties
GW Knokke-Heist	0,6%	133	niet gekend
PIDPA	18,5%	3.322	€ 128.286
TMVW	19,6%	43.955	€ 1.559.716

Bron: FOD Economie, VMM Waterboek, bevraging gemeenten

Eenmalige tarieven

Naast de kosten voor drinkwaterproductie en -levering, die via de integrale factuur aangerekend worden, rekenen de watermaatschappijen nog tal van andere tarieven aan voor eenmalige diensten. Tabel 19 geeft een overzicht van de op 1 januari 2012 geldende tarieven voor een huisaansluiting, het vervangen van een defecte meter en de eerste verplichte keuring (o.a. voor nieuwbouw) bij de verschillende watermaatschappijen. Ook hier zijn opmerkelijke verschillen vast te stellen.

Tabel 19: Overzicht van eenmalige tarieven per watermaatschappij (2012)

Prijzen excl. BTW geldig op 01/01/2012							
Watermaatschappij	Tarief voor een residentiële aansluiting incl. 1 watermeter	Rang	Tarief voor het vervangen defecte meter (nalatigheid klant)	Rang	Tarief voor de eerste (verplichte) keuring residentiële installatie	Rang	
AWW	€ 930	2	€ 205	1	€ 115	1	
Brabant Water	€ 716	15	€ 196	2	€ 0	16	
GW Hoeilaart	€ 1.240	1	€ 115	11	€ 0	16	
GW Knokke-Heist	€ 781	13	€ 181	3	€ 36	15	
IWM	€ 873	8	€ 122	10	€ 0	16	
IWVA	€ 706	16	€ 100	16	€ 110	3	
IWVB - TMVW	€ 607	17	€ 86	17	€ 110	3	
IWVB - VIVAQUA	€ 607	17	€ 86	17	€ 110	3	
PIDPA	€ 750	14	€ 127	9	€ 115	1	
TMVW	€ 903	3	€ 150	4	€ 110	3	
VIVAQUA - Kraainem	€ 877	4	€ 108	12	€ 110	3	
VIVAQUA - Linkebeek	€ 877	4	€ 108	12	€ 110	3	
VIVAQUA - Steenokkerzeel	€ 877	4	€ 108	12	€ 110	3	
VIVAQUA - Wezebeek-Oppem	€ 877	4	€ 108	12	€ 110	3	
VMW Limburg	€ 872	9	€ 146	5	€ 110	3	
VMW Oost-Vlaanderen	€ 872	9	€ 146	5	€ 110	3	
VMW Vlaams-Brabant	€ 872	9	€ 146	5	€ 110	3	
VMW West-Vlaanderen	€ 872	9	€ 146	5	€ 110	3	
Gemiddeld	€ 840		€ 132		€ 88		
Mediaan	€ 872		€ 124		€ 110		
Minimum	€ 607		€ 86		€ 0		
Maximum	€ 1.240		€ 205		€ 115		

Bron: VMM Waterbank Drinkwatertarieven

Prijsvergelijking voor drinkwatercomponent met omliggende regio's en landen

In tabel 20 wordt een vergelijking gemaakt van de Vlaamse drinkwaterprijs voor gezinnen met die in Wallonië, Brussel, Nederland, Frankrijk, Duitsland en Engeland. Daaruit blijkt dat in vergelijking met de andere gewesten in België de kostprijs van drinkwater in het Vlaams Gewest voor alle gezinstypes lager ligt dan in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waals Gewest. In vergelijking met de buurlanden blijkt de kostprijs van drinkwater in 2011 in Vlaanderen veelal de laagste te zijn, met uitzondering van de eenpersoonsgezinnen in Nederland. Duitsland is het duurste buurland voor alle gezinstypes, gevolgd door Engeland en Frankrijk. Een belangrijke opmerking bij de vergelijking met de buurlanden is dat alleen voor Nederland en Duitsland volledig gebiedsdekkende representatieve cijfers teruggevonden werden. Voor Engeland zijn alleen de gewogen gemiddelde kostprijzen van bemeterde klanten meegenomen in de vergelijking. Die vertegenwoordigen slechts 39% van het totale aantal klanten. Omdat de Engelsen de keuze hebben tussen het al dan niet gefactureerd worden op basis van een gemeten verbruik, kan worden verwacht dat de kostprijs van drinkwater voor de niet-bemeterde klanten lager is dan die voor de bemeterde klanten. De resultaten voor Frankrijk zijn gebaseerd op cijfers die betrekking hebben op 62% van de Franse bevolking. Meer informatie is te vinden in de studie 'Drinkwaterprijsvergelijking 2012 - De prijs van drinkwater in Vlaanderen vergeleken met de prijs in omliggende regio's en landen'¹⁰.

Tabel 20: Gemiddelde kostprijs van drinkwater in omliggende regio's en landen (2011)

Personen (gedomicilieerd) in het gezin	Verbruik Drinkwater (m ³ / jaar)	Gewogen gemiddelde kostprijs ⁴ (incl. BTW)						
		Vlaams Gewest (€ / jaar)	Waals Gewest ¹ (€ / jaar)	Brussels Gewest (€ / jaar)	Nederland (€ / jaar)	Engeland ² (€ / jaar)	Duitsland (€ / jaar)	Frankrijk ³ (€ / jaar)
1	50	€ 118	€ 129	€ 125	€ 113	€ 123	€ 150	€ 122
2	77	€ 140	€ 192	€ 162	€ 146	€ 170	€ 195	€ 163
3	108	€ 169	€ 264	€ 211	€ 184	€ 223	€ 247	€ 210
4	132	€ 186	€ 321	€ 239	€ 214	€ 264	€ 287	€ 246

1. Waals Gewest : tarieven 31/12/20102.

2. Engeland : alleen bemeterde klanten, slechts 39% van de klanten

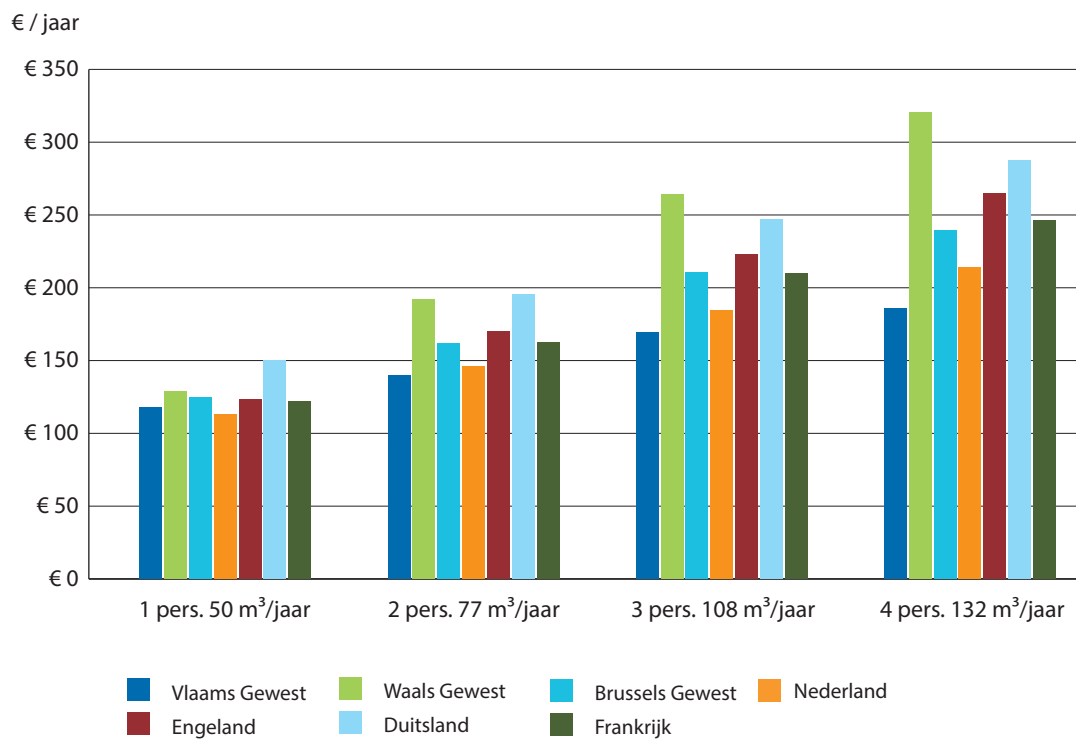
3. Frankrijk : tarieven 2009, representatief voor 62% van de Franse bevolking

4. Weging op basis van de verdeling van de huishoudens over de watermaatschappijen (Vlaams Gewest) of op basis van de verdeling van de watermeters over de watermaatschappijen (Waals Gewest en Engeland) of op basis van de verdeling van de bevolking over de watermaatschappijen (Nederland, Duitsland en Frankrijk).

Bron: VMM Waterbank Drinkwatertarieven

¹⁰ www.vmm.be/publicaties

Figuur 17: Gemiddelde kostprijs van drinkwater voor vier typegezinnen in omliggende regio's en landen (2011)

Bron: VMM Waterbank Drinkwatertarieven

Tariefstructuren voor bedrijven

Tabel 21 geeft een overzicht van de tariefstructuren zoals de verschillende watermaatschappijen die op 1 januari 2012 gebruiken voor niet-huishoudelijke klanten. Ook hier zien we nogal wat verscheidenheid tussen de maatschappijen onderling. Vastgesteld wordt dat AWW, GW Hoeilaart, PIDPA en VIVAQUA slechts één, niet-begrensde, tariefschijf hanteren. Bij de meeste maatschappijen is de eerste tariefschijf wel begrensd, variërend van 300 m³ tot 6.000 m³. IWVA en VMW hanteren ook nog een tweede tariefschijf, begrensd op 60.000 m³ en maken op die manier een onderscheid tussen klein- en grootindustrie. TMVW heeft, met vier schijven, de meest uitgebreide structuur en maakt een nog genuanceerder onderscheid voor zijn industriële klanten.

Tabel 21: Overzicht van tariefstructuren van drinkwatercomponent voor bedrijven (2012)

Vaste vergoeding		Variabele vergoeding			
Abonnement		Schijf 1	Schijf 2	Schijf 3	Schijf 4
Toepassing		Volume Bovengrens (m ³)	Volume Bovengrens (m ³)	Volume Bovengrens (m ³)	Volume Bovengrens (m ³)
AWW	per abonnee	oneindig			
Brabant Water	per abonnee	300	oneindig		
GW Hoeilaart	per abonnee	oneindig			
GW Knokke-Heist	per abonnee	1.000	oneindig		
IWM	per abonnee	5.000	oneindig		
IWVA	per abonnee	1.200	60.000	oneindig	
IWVB - TMVW	per abonnee	1.000	oneindig		
IWVB - VIVAQUA	per abonnee	1.000	oneindig		
PIDPA	per abonnee	oneindig			
TMVW	per abonnee	500	50.000	100.000	oneindig
VIVAQUA Kraainem	per abonnee	oneindig			
VIVAQUA Linkebeek	per abonnee	oneindig			
VIVAQUA Steenokkerzeel	per abonnee	oneindig			
VIVAQUA Wezembeek-Oppem	per abonnee	oneindig			
VMW Limburg	per abonnee	6.000	60.000	oneindig	
VMW Oost-Vlaanderen	per abonnee	6.000	60.000	oneindig	
VMW Vlaams-Brabant	per abonnee	6.000	60.000	oneindig	
VMW West-Vlaanderen	per abonnee	6.000	60.000	oneindig	

Bron: VMM Waterbank Drinkwatertarieven

Capaciteitsvergoedingen voor grote watermeters voor bedrijven

Bedrijven hebben dikwijls nood aan extra afnamecapaciteit. Dat kan zeer uiteenlopende redenen hebben, gaande van simpelweg veel waterverbruik, een specifiek afnamegedrag (bijvoorbeeld veel water in een beperkte tijd) tot en met veiligheidsredenen (bluscapaciteit).

Een grotere capaciteit vereist een grotere watermeter. Tabel 22 geeft een overzicht van de vaste jaarlijkse vergoedingen die in 2012 aangerekend zijn voor gewone watermeters tot diameter 100. Er wordt soms ook gebruik gemaakt van meer geavanceerde watermeters in combinatie met dataloggers enz. De tarieven daarvoor zijn niet opgenomen in dit overzicht.

Uit de tabel blijkt vooral dat bij de meeste maatschappijen de tarieven stijgen in functie van de capaciteit van de watermeter. Tegelijkertijd blijkt eveneens dat ook hier nogal wat verscheidenheid is tussen de maatschappijen onderling. TMVW, GW Hoeilaart en VIVAQUA maken geen onderscheid tussen grote en kleine watermeters.

Tabel 22: Overzicht van tarieven voor watermeters met grotere capaciteiten voor bedrijven (2012)

Prijzen excl. BTW geldig op 01/01/2012					
Watermaatschappij	Diameter 30mm	Diameter 40mm	Diameter 50mm	Diameter 80mm	Diameter 100mm
AWW	€ 158,58	€ 158,58	€ 425,54	€ 830,50	€ 1.220,77
Brabant Water	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
GW Hoeilaart	€ 29,75	€ 29,75	€ 29,75	€ 29,75	€ 29,75
GW Knokke-Heist	€ 25,92	€ 45,36	€ 64,80	€ 162,00	€ 259,20
IWM	€ 68,55	€ 71,03	€ 71,03	€ 141,68	€ 160,27
IWVA	€ 78,42	€ 85,78	€ 170,54	€ 290,30	€ 294,41
IWVB - TMVW	€ 105,21	€ 105,21	€ 113,34	€ 122,75	€ 128,74
IWVB - VIVAQUA	€ 126,48	€ 126,48	€ 210,80	€ 295,12	€ 421,60
PIDPA	€ 122,33	€ 265,62	€ 377,46	€ 978,60	€ 1.467,90
TMVW	€ 44,85	€ 44,85	€ 44,85	€ 44,85	€ 44,85
VIVAQUA - Kraainem	€ 38,37	€ 38,37	€ 38,37	€ 38,37	€ 38,37
VIVAQUA - Linkebeek	€ 38,37	€ 38,37	€ 38,37	€ 38,37	€ 38,37
VIVAQUA - Steenokkerzeel	€ 211,70	€ 211,70	€ 211,70	€ 211,70	€ 211,70
VIVAQUA - Wezebeek-Oppem	€ 38,37	€ 38,37	€ 38,37	€ 38,37	€ 38,37
VMW Limburg	€ 301,59	€ 371,59	€ 487,59	€ 546,59	€ 587,59
VMW Oost-Vlaanderen	€ 301,59	€ 371,59	€ 487,59	€ 546,59	€ 587,59
VMW Vlaams-Brabant	€ 301,59	€ 371,59	€ 487,59	€ 546,59	€ 587,59
VMW West-Vlaanderen	€ 301,59	€ 371,59	€ 487,59	€ 546,59	€ 587,59

Bron: VMM Waterbank Drinkwatertarieven

Tarieven en prijs voor de productie en levering van leidingwater voor bedrijven

De tabellen 23 en 24 en figuur 18 geven per watermaatschappij een overzicht van de berekende prijs/m³ en de totaalprijs voor een bedrijf met een jaarverbruik van 1.000 m³ en een watermeter met een diameter kleiner dan 30 mm. De berekening gebeurt aan de hand van de op 1 januari 2012 geldende tarieven.

Een overzicht per watermaatschappij van meerdere theoretisch vergelijkbare typebedrijven is opgenomen in bijlage 9. Wel merken we voor de volledigheid op dat in bepaalde gevallen die theoretische berekeningen afwijkingen kunnen vertonen t.o.v. de praktijk. Zo komen zeker niet alle bedrijfstypes voor in alle distributiegebieden. Soms worden ook extra voorwaarden opgelegd naar minimum-jaarverbruik (bv. VMW = minimaal 3.000 m³ jaarverbruik)

De watermaatschappijen sluiten met zeer grote waterverbruikers bijna allemaal individuele contracten met individuele tariefstructuren af. Die individuele tarieven zijn niet bekend en bijgevolg niet meegenomen in de berekeningen in dit document. Ook het aandeel van die grote waterverbruikers met individuele contracten in het totale waterverbruik is niet bekend.

Bij bedrijven is er, net zoals bij de gezinnen, een groot verschil in de prijszetting tussen de maatschappijen onderling, zowel bij de variabele vergoeding van 0,86 euro per m³ (Brabant Water) tot 2,95 euro per m³ (VIVAQUA), als bij de vaste vergoeding van 6,48 euro per m³ (GW Knokke) tot 241,59 euro per m³ (VMW).

Tabel 23: Overzicht en evolutie van berekende drinkwatercomponent in prijs per m³ voor een typebedrijf (2012)

Bedrijf type 1000 / < 30	Prijzen excl. BTW			Rangorde	Aandeel in totaal drinkwaterprijs		Evolutie 2011-2012	
	geldig op 01/01/2012				1 = duurste	% aandeel	% aandeel	€ stijging
	Prijs per m³ voor 1000 m³ verbruik per jaar	Vaste Vergoeding	Variabel Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drinkwater- prijs Vast + Variabel	Vaste Vergoeding	Variabel Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel
AWW	€ 0,06	€ 1,41	€ 1,47	16	4,3%	95,7%	€ 0,00	0,0%
Brabant Water	€ 0,07	€ 0,86	€ 0,93	18	7,4%	92,6%	€ -0,14	-18,9%
GW Hoeilaart	€ 0,03	€ 1,66	€ 1,69	14	1,8%	98,2%	€ 0,10	9,7%
GW Knokke-Heist	€ 0,01	€ 2,11	€ 2,12	8	0,3%	99,7%	€ 0,00	0,0%
IWM	€ 0,05	€ 1,80	€ 1,85	12	2,4%	97,6%	€ 0,00	0,0%
IWVA	€ 0,04	€ 1,75	€ 1,79	13	2,3%	97,7%	€ 0,00	0,0%
IWVB - TMVW	€ 0,04	€ 2,47	€ 2,51	5	1,7%	98,3%	€ 0,05	2,9%
IWVB - VIVAQUA	€ 0,04	€ 2,40	€ 2,44	6	1,7%	98,3%	€ 0,00	0,1%
PIDPA	€ 0,06	€ 1,00	€ 1,06	17	5,9%	94,1%	€ 0,00	0,0%
TMVW	€ 0,04	€ 2,12	€ 2,16	7	2,1%	97,9%	€ 0,03	2,2%
VIVAQUA - Kraainem	€ 0,04	€ 2,95	€ 2,99	2	1,3%	98,7%	€ 0,13	7,2%
VIVAQUA - Linkebeek	€ 0,04	€ 2,95	€ 2,99	2	1,3%	98,7%	€ 0,13	7,2%
VIVAQUA - Steenokkerzeel	€ 0,04	€ 2,95	€ 2,99	1	1,4%	98,6%	€ 0,45	30,6%
VIVAQUA - Wezembeek-Oppem	€ 0,04	€ 2,95	€ 2,99	2	1,3%	98,7%	€ 0,13	7,2%
VMW Limburg	€ 0,24	€ 1,28	€ 1,52	15	15,9%	84,1%	€ 0,00	0,5%
VMW Oost-Vlaanderen	€ 0,24	€ 1,63	€ 1,87	9	12,9%	87,1%	€ 0,00	0,4%
VMW Vlaams-Brabant	€ 0,24	€ 1,61	€ 1,85	11	13,0%	87,0%	€ 0,00	0,4%
VMW West-Vlaanderen	€ 0,24	€ 1,63	€ 1,87	9	12,9%	87,1%	€ 0,00	0,4%
Gemiddeld	€ 0,09	€ 1,97	€ 2,06		5,0%	95,0%	€ 0,05	2,8%
Mediaan	€ 0,04	€ 1,78	€ 1,87		2,2%	97,8%	€ 0,00	0,4%
Minimum	€ 0,01	€ 0,86	€ 0,93		0,3%	84,1%	€ -0,14	-18,9%
Maximum	€ 0,24	€ 2,95	€ 2,99		15,9%	99,7%	€ 0,45	30,6%

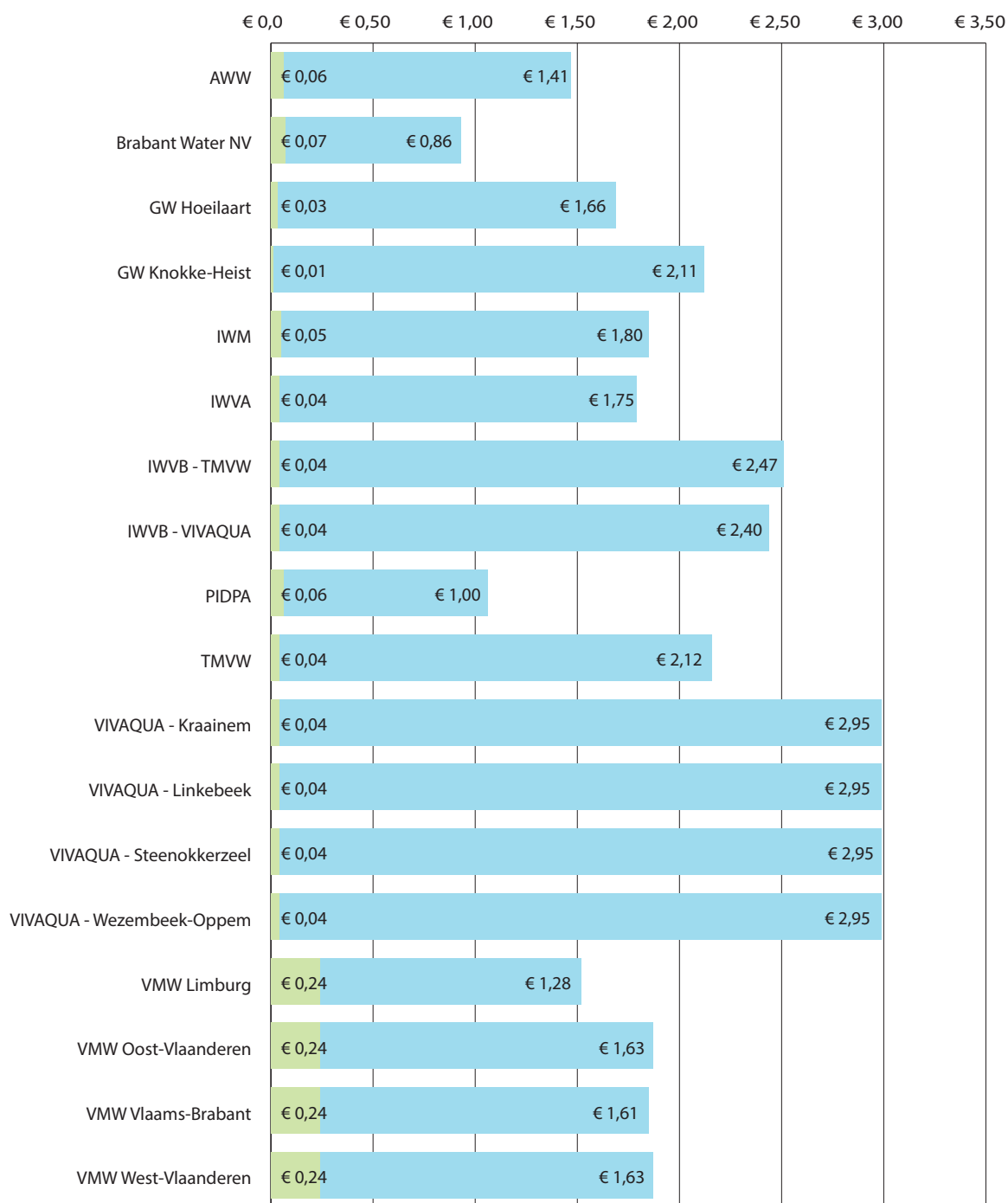
Bron: VMM Waterbank Drinkwatertarieven

Tabel 24: Overzicht en evolutie van berekende drinkwatercomponent in prijs per jaar voor een typebedrijf (2012)

Bedrijf type 1000 / < 30	Prijzen excl. BTW			Rangorde	Aandeel in totaal drinkwaterprijs		Evolutie 2011-2012	
	geldig op 01/01/2012				% aandeel	% aandeel	€ stijging	% stijging
	Prijs voor 1000 m³ verbruik per jaar	Vaste Vergoeding	Variabel Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drinkwater- prijs Vast + Variabel	Vaste Vergoeding	Variabel Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel
AWW	€ 62,50	€ 1.405,20	€ 1.467,70	16	4,3%	95,7%	€ 0,00	0,0%
Brabant Water	€ 68,76	€ 860,20	€ 928,96	18	7,4%	92,6%	€ -138,45	-18,9%
GW Hoeilaart	€ 29,75	€ 1.660,00	€ 1.689,75	14	1,8%	98,2%	€ 95,92	9,7%
GW Knokke-Heist	€ 6,48	€ 2.110,00	€ 2.116,48	8	0,3%	99,7%	€ 0,00	0,0%
IWM	€ 45,00	€ 1.800,00	€ 1.845,00	12	2,4%	97,6%	€ 0,00	0,0%
IWVA	€ 41,56	€ 1.750,00	€ 1.791,56	13	2,3%	97,7%	€ 0,00	0,0%
IWVB - TMVW	€ 42,16	€ 2.470,00	€ 2.512,16	5	1,7%	98,3%	€ 45,51	2,9%
IWVB - VIVAQUA	€ 42,16	€ 2.400,00	€ 2.442,16	6	1,7%	98,3%	€ 1,43	0,1%
PIDPA	€ 62,91	€ 1.000,00	€ 1.062,91	17	5,9%	94,1%	€ 0,00	0,0%
TMVW	€ 44,85	€ 2.115,00	€ 2.159,85	7	2,1%	97,9%	€ 29,34	2,2%
VIVAQUA - Kraainem	€ 38,37	€ 2.950,00	€ 2.988,37	2	1,3%	98,7%	€ 127,90	7,2%
VIVAQUA - Linkebeek	€ 38,37	€ 2.950,00	€ 2.988,37	2	1,3%	98,7%	€ 127,90	7,2%
VIVAQUA - Steenokkerzeel	€ 41,00	€ 2.950,00	€ 2.991,00	1	1,4%	98,6%	€ 447,63	30,6%
VIVAQUA - Wezembeek-Opem	€ 38,37	€ 2.950,00	€ 2.988,37	2	1,3%	98,7%	€ 127,90	7,2%
VMW Limburg	€ 241,59	€ 1.280,00	€ 1.521,59	15	15,9%	84,1%	€ 4,60	0,5%
VMW Oost-Vlaanderen	€ 241,59	€ 1.630,00	€ 1.871,59	9	12,9%	87,1%	€ 4,60	0,4%
VMW Vlaams-Brabant	€ 241,59	€ 1.610,00	€ 1.851,59	11	13,0%	87,0%	€ 4,60	0,4%
VMW West-Vlaanderen	€ 241,59	€ 1.630,00	€ 1.871,59	9	12,9%	87,1%	€ 4,60	0,4%
Gemiddeld	€ 87,14	€ 1.973,36	€ 2.060,50		5,0%	95,0%	€ 49,08	2,8%
Mediaan	€ 43,51	€ 1.775,00	€ 1.871,59		2,2%	97,8%	€ 4,60	0,4%
Minimum	€ 6,48	€ 860,20	€ 928,96		0,3%	84,1%	€ -138,45	-18,9%
Maximum	€ 241,59	€ 2.950,00	€ 2.991,00		15,9%	99,7%	€ 447,63	30,6%

Bron: VMM Waterbank Drinkwatertarieven

Figuur 18: Overzicht van drinkwaterprijs voor een typisch bedrijf (2012)

Berekende drinkwaterprijzen geldig op 01/01/2012 per m³ voor een gemiddeld gezin (2,37 personen - 88 m³ verbruik/jaar)

■ Vaste vergoeding ■ Variable vergoeding

Bron: VMM Waterbank Drinkwatertarieven

Evolutie van tarieven voor productie en levering bij bedrijven 2000-2012

Tabel 25 toont de evolutie van de berekende gemiddelde drinkwatercomponent en zijn deelcomponenten voor verschillende types van bedrijven. De weergegeven berekende prijzen zijn rekenkundige gemiddelden over de watermaatschappijen.

In de periode 2000-2012 is de vaste vergoeding voor alle types van bedrijven veel sterker gestegen dan de variabele vergoeding. De laatste vijf jaar is hier naar analogie met de huishoudelijke abonnees evengoed een kentering te zien. De vaste vergoeding steeg in de periode 2008-2012 met gemiddeld 9%, de variabele vergoeding met gemiddeld 27%. Vastgesteld wordt eveneens dat bedrijven met een lager leidingwaterverbruik beduidend meer betalen per m³ verbruik dan bedrijven met een hoger waterverbruik en een grotere aansluiting. Dat is te wijten aan het degressieve tarief dat een aantal watermaatschappijen hanteert voor grote volumes.

Tabel 25: Overzicht en evolutie van berekende drinkwatercomponent voor verschillende typebedrijven (2000-2012)

Type Bedrijf m ³ Verbruik / Diameter	Watercomponent	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Stijging 2000 2012	Stijging 2008 2012	Stijging 2011 2012
500 / <30	Vaste Vergoeding €	31	73	74	75	76	77	81	83	85	174%	11%	2%
	Variable Vergoeding €	769	807	812	825	843	911	948	966	1.002	30%	19%	4%
	Variabel + Vast €	800	880	886	900	919	988	1.029	1.050	1.087	36%	18%	4%
	Variabel + Vast € / m ³	€ 1,60	€ 1,76	€ 1,77	€ 1,80	€ 1,84	€ 1,98	€ 2,06	€ 2,10	€ 2,17	36%	18%	4%
2.000 / <30	Vaste Vergoeding €	31	73	74	75	76	77	81	83	85	174%	11%	2%
	Variable Vergoeding €	2.648	2.905	2.919	2.967	3.034	3.367	3.568	3.636	3.776	43%	24%	4%
	Variabel + Vast €	2.679	2.978	2.993	3.042	3.110	3.444	3.649	3.719	3.861	44%	24%	4%
	Variabel + Vast € / m ³	€ 1,34	€ 1,49	€ 1,50	€ 1,52	€ 1,56	€ 1,72	€ 1,82	€ 1,86	€ 1,93	44%	24%	4%
10.000 / 30	Vaste Vergoeding €	68	114	115	116	117	122	127	129	128	88%	9%	-1%
	Variable Vergoeding €	11.683	13.209	13.259	13.488	13.855	15.736	16.942	17.257	17.949	54%	30%	4%
	Variabel + Vast €	11.751	13.323	13.374	13.604	13.972	15.858	17.069	17.386	18.077	54%	29%	4%
	Variabel + Vast € / m ³	1,18	1,33	1,34	1,36	1,40	1,59	1,71	1,74	1,81	54%	29%	4%
50.000 / 40	Vaste Vergoeding €	87	133	134	134	141	144	151	153	152	74%	7%	-1%
	Variable Vergoeding €	56.428	63.601	63.781	64.928	66.920	76.381	82.558	84.064	87.518	55%	31%	4%
	Variabel + Vast €	56.515	63.734	63.915	65.062	67.061	76.525	82.709	84.217	87.670	55%	31%	4%
	Variabel + Vast € / m ³	€ 1,13	€ 1,27	€ 1,28	€ 1,30	€ 1,34	€ 1,53	€ 1,65	€ 1,68	€ 1,75	55%	31%	4%
100.000 / 50	Vaste Vergoeding €	129	181	182	183	195	199	207	210	207	60%	6%	-2%
	Variable Vergoeding €	112.198	125.555	125.771	128.022	132.045	150.414	162.763	165.732	172.638	54%	31%	4%
	Variabel + Vast €	112.328	125.736	125.952	128.204	132.240	150.613	162.971	165.943	172.844	54%	31%	4%
	Variabel + Vast € / m ³	€ 1,12	€ 1,26	€ 1,26	€ 1,28	€ 1,32	€ 1,51	€ 1,63	€ 1,66	€ 1,73	54%	31%	4%
Vaste Vergoeding	Berekend gemiddelde €	69	115	116	117	121	124	130	132	131	114%	9%	0%
	Mediaan €	68	114	115	116	117	122	127	129	128	88%	9%	-1%
	Minimum €	31	73	74	75	76	77	81	83	85	60%	6%	-2%
	Maximum €	129	181	182	183	195	199	207	210	207	174%	11%	2%
Variabele Vergoeding	Berekend gemiddelde €	36.745	41.216	41.308	42.046	43.339	49.362	53.356	54.331	56.577	47%	27%	4%
	Mediaan €	11.683	13.209	13.259	13.488	13.855	15.736	16.942	17.257	17.949	54%	30%	4%
	Minimum €	769	807	812	825	843	911	948	966	1.002	30%	19%	4%
	Maximum €	112.198	125.555	125.771	128.022	132.045	150.414	162.763	165.732	172.638	55%	31%	4%
Vaste + Variabele Vergoeding	Berekend gemiddelde €	36.815	41.330	41.424	42.162	43.461	49.486	53.486	54.463	56.708	49%	27%	4%
	Mediaan €	11.751	13.323	13.374	13.604	13.972	15.858	17.069	17.386	18.077	54%	29%	4%
	Minimum €	800	880	886	900	919	988	1.029	1.050	1.087	36%	18%	4%
	Maximum €	112.328	125.736	125.952	128.204	132.240	150.613	162.971	165.943	172.844	55%	31%	4%

Bron: VMM Waterbank Drinkwatertarieven

BEDRIJFSECONOMISCHE GEGEVENS

Globale sectorgegevens

Dit hoofdstuk bespreekt een sectorale balans, een sectorale resultatenrekening en een beperkt aantal sectorale ratio's. Die zijn gebaseerd op de cijfers die de watermaatschappijen in hun neergelegde jaarrekeningen publiceren. De cijfers hebben betrekking op alle activiteiten die uitgevoerd worden door de watermaatschappijen en niet enkel op het luik 'wateractiviteit'. Naast de productie en levering van water (wateractiviteit) zijn de maatschappijen ook actief in sanering en andere activiteiten (bv. het beheer van sportinfrastructuur door TMVW).

Sectorale balans¹¹

Het sectorale balanstotaal wordt verkregen door het optellen van de individuele gegevens van de verschillende watermaatschappijen. Het totaal van de vaste activa bedraagt 83% van het balanstotaal. Dat wijst op het investeringintensieve karakter van de sector.

Tabel 26: Sectorale balans (2011)

Activa		Codes	(*1.000€)
Vaste activa		20/28	3.240.596
I	Oprichtingskosten	20	8.739
II	Immateriële vaste activa	21	20.013
III	Materiële vaste activa	22/27	3.176.021
IV	Financiële vaste activa	28	35.823
Vlottende activa		29/58	661.217
V	Vorderingen op meer dan één jaar	29	35.309
VI	Voorraden en bestellingen in uitvoering	3	28.639
VII	Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	269.245
VIII	Geldbeleggingen	50/53	163.772
IX	Liquide middelen	54/58	36.539
X	Overlopende rekeningen	490/1	127.714
TOTAAL DER ACTIVA		20/58	3.901.814
Passiva		Codes	(*1.000€)
Eigen vermogen		10/15	2.000.853
I	Kapitaal	10	1.272.580
II	Uitgiftepremies	11	24.253
III	Herwaarderingsmeerwaarden	12	58.795
IV	Reserves	13	461.057
V	Overgedragen winst (verlies)	14	-5.257
VI	Kapitaalsubsidies	15	189.425
VII Voorzieningen en uitgestelde belastingen		16	395.863
VIIA	Voorzieningen voor risico's en kosten	160/5	395.863
Schulden		17/49	1.505.097
VIII	Schulden op meer dan één jaar	17	805.358
IX	Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	547.878
X	Overlopende rekeningen	492/3	151.861
TOTAAL DER PASSIVA		10/49	3.901.814

Bron: Nationale Bank Balanscentrale, VMM Waterbank

11 Balanstotaal van alle exploitanten met uitzondering van Brabant Water, SW Aalst, GW Hoeilaart en SW Sint-Niklaas. Voor VIVAQUA is het Vlaanderen-deel berekend. Voor deze berekeningen werden ook de cijfers van IMVW opgenomen.

Sectorale resultatenrekening¹²

De sectorale resultatenrekening geeft een algemeen beeld van de exploitatie tijdens het jaar 2011. Merk op dat ook deze tabel louter een opsomming geeft van de cijfers uit de individuele resultatenrekeningen van de maatschappijen. Er is bijvoorbeeld geen correctie gebeurd voor omzet gerealiseerd door onderlinge verkoop.

Tabel 27: Sectorale resultatenrekening (2011)

Resultatenrekening	Codes	(*1.000€)	
I Bedrijfsopbrengsten	70/74	1.417.716	100,0%
A Omzet	70	1.191.726	84,1%
B Wijziging in de voorraad goederen in bewerking en gereed product en in de bestelling in uitvoering (toename +, afname -)	71	2.161	0,2%
C Geproduceerde vaste activa	72	37.885	2,7%
D Andere bedrijfsopbrengsten	74	185.944	13,1%
II Bedrijfskosten	60/64	1.364.916	96,3%
A Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	459.756	32,4%
B Diensten en diverse goederen	61	487.727	34,4%
C Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	267.782	18,9%
D Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	131.912	9,3%
E Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen - Toevoegingen (terugnemingen)	631/4	4.485	0,3%
F Voorzieningen voor risico's en kosten Toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)	635/7	-33.236	-2,3%
G Andere bedrijfskosten	640/8	46.489	3,3%
H Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten	649	0	0,0%
III BEDRIJFSWINST (VERLIES)	9901	52.800	3,7%
IV Financiële opbrengsten	75	15.443	1,1%
V Financiële kosten	65	24.130	1,7%
VI "WINST (VERLIES) UIT DE GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING VOOR BELASTING"	9902	44.113	3,1%
VII Uitzonderlijke opbrengsten	76	7.468	0,5%
VIII Uitzonderlijke kosten	66	3.558	0,3%
IX WINST (VERLIES) VAN HET BOEKJAAR VOOR BELASTING	9903	48.024	3,4%
X Onttrekking/overboeking aan/naar de uitgestelde belastingen	780/680	0	0,0%
XI Belastingen op het resultaat	67/77	28	0,0%
XII WINST (VERLIES) VAN HET BOEKJAAR	9904	47.995	3,4%

Bron: Nationale Bank Balanscentrale, VMM Waterbank

12 Totaal resultatenrekening van alle exploitanten met uitzondering van Brabant Water, SW Aalst, GW Hoeilaart en SW Sint-Niklaas. Voor VIVAQUA is het Vlaanderen-deel berekend. Voor deze berekeningen werden ook de cijfers van IMWV opgenomen.

Sectorale ratio's

Tabel 28 geeft een aantal ratio's weer die zijn berekend op basis van de sectorale balans en de sectorale resultatenrekening.

De liquiditeit in ruime zin wordt berekend aan de hand van de current ratio. Dat is de verhouding van de vlottende activa (netto) ten opzichte van het vreemde vermogen op korte termijn. Een waarde groter dan één wijst op een positief netto bedrijfskapitaal en geeft aan dat het vermogen van de sector (in principe) volstaat om aan zijn verplichtingen op korte termijn te voldoen. De ratio daalt in 2011 tot 0,89, de laagste waarde in vijf jaar, en blijft hiermee onder de kantelwaarde één. Er is een duidelijk dalende trend waar te nemen in de liquiditeitspositie binnen de sector.

De graad van financiële onafhankelijkheid duidt aan in welke mate de sector zich meer met eigen vermogen en dus minder met vreemd vermogen financiert. De ratio daalt voor het tweede opeenvolgende jaar licht, maar bedraagt nog meer dan 50%. Meer dan de helft van het balanstotaal wordt dus gefinancierd met eigen vermogen.

De nettorentabiliteit van het totale actief vóór belastingen geeft het rendement van het totale actief (of van het totale vermogen) weer. De ratio voor het jaar 2011 daalt licht tot 1,85%, wat weerspiegeld wordt in het tweede hoogste rendement van de laatste vijf jaar. De nettorentabiliteit van het eigen vermogen na belastingen geeft het rendement van de ingezette eigen middelen weer. Ook die ratio daalt in 2011, namelijk naar 2,40%.

Tabel 28: Sectorale ratio's (2007-2011)

Liquiditeit					
Liquiditeit in ruime zin: Current ratio					
Vlottende activa (netto) / Vreemd vermogen op korte termijn					
	2007	2008	2009	2010	2011
Ratio	1,06	1,03	0,95	0,97	0,89

Solvabiliteit					
Graad van financiële onafhankelijkheid: (in %)					
Eigen vermogen / Totaal vermogen					
	2007	2008	2009	2010	2011
Ratio	46,15%	46,57%	53,11%	52,23%	51,28%

Rentabiliteit					
Nettorentabiliteit van het totaal actief voor belastingen (in %)					
Winst van het boekjaar voor financiële kosten en voor belastingen / Totaal actief					
	2007	2008	2009	2010	2011
Ratio	1,63%	1,42%	1,59%	1,90%	1,85%

Nettorentabiliteit van het eigen vermogen na belastingen (in %)					
Winst van het boekjaar na belastingen / Eigen vermogen					
	2007	2008	2009	2010	2011
Ratio	2,27%	1,70%	1,95%	2,57%	2,40%

Bron: Nationale Bank Balanscentrale, VMM Waterbank

Financiële gegevens wateractiviteit

Omzet uit waterverkoop

De ratio's in tabel 29 duiden per maatschappij het aandeel van de omzet uit waterverkoop in de totale omzet en de totale bedrijfsopbrengsten aan. De omzet uit waterverkoop vertegenwoordigt gemiddeld ongeveer 46% van de totale omzet en 39% van de bedrijfsopbrengsten.¹³

Tabel 29: Omzet uit waterverkoop versus totale omzet en bedrijfsopbrengsten (2011)

Watermaatschappij	Omzet uit waterverkoop 2011 (*1.000 €)	Totale omzet 'rek 70' (*1.000 €)	Evolutie 'rek 70' 2010 2011	Omzet uit waterverkoop < > Totale omzet	Totale bedrijfsopbrengsten 'rek 70 / 74' (*1.000 €)	Evolutie 'rek 70 / 74' 2010 2011	Omzet uit waterverkoop < > Totale bedrijfsopbrengsten
AWW	112.414	173.240	5%	65%	201.036	5%	56%
Brabant Water (NL)	-	-	-	-	-	-	-
ISWa - leden*	11.874	28.615	6%	41%	33.212	7%	36%
IWVA	8.351	13.761	-12%	61%	17.926	-7%	47%
IWVB	20.960	52.402	17%	40%	61.807	25%	34%
PIDPA	80.302	187.176	4%	43%	235.460	7%	34%
TMVW	119.913	301.072	14%	40%	352.814	-9%	34%
VIVAQUA	-	-	-	-	-	-	-
VMW	192.034	425.455	2%	45%	503.333	3%	38%
* Excl. Hoeilaart							

Bron: VMM Waterbank, Nationale Bank Balanscentrale

¹³ Voor het referentiejaar 2011 werden de watermaatschappijen gedetailleerder dan voorheen bevraagd over hun opbrengstencijfers. Enkel bedragen voor de verkoop van water (reinwater, ruwwater en ander water) werden gebruikt voor het berekenen van de omzet uit waterverkoop.

Tabel 30 geeft marktaandelen weer die berekend zijn op basis van de omzet uit waterverkoop. Omdat vanaf deze editie omzetcijfers meer gedetailleerd bevraagd zijn, is een beperkte wijziging in de marktaandelen vast te stellen in vergelijking met eerdere versies van dit rapport.

De concentratieratio toont dat VMW als grootste maatschappij bijna 35% van de in Vlaanderen gerealiseerde omzet uit waterverkoop voor haar rekening neemt. De vier grootste maatschappijen realiseren ongeveer 91,5% van de omzet uit waterverkoop. Daaruit blijkt een hoge concentratie binnen de sector.

Eenzelfde besluit wordt getrokken uit de berekening van de Herfindahl-Hirschman Index (HHI-index) die de som van de kwadraten van alle marktaandelen weergeeft en vaak gebruikt wordt bij mededingingsvraagstukken als een maatstaf voor de concentratie in een sector. De HHI-index bedraagt 0,23 en is daarmee groter dan het referentiepunt 0,18. Dit duidt op een grote concentratie binnen de sector. Die score verschilt niet bij het al dan niet gegroepeerd opnemen van de ISWa-leden in de berekening.

Tabel 30: Marktaandeel watermaatschappijen op basis van omzet uit waterverkoop (2011)

Watermaatschappij	Omzet uit waterverkoop 2011 (*1.000€)	Marktaandeel 2011	Rang
AWW	112.414	20%	3
Brabant Water	172	0%	9
ISWa leden	12.384	2%	6
IWVA	8.351	2%	7
IWVB	20.960	4%	5
Pidpa	80.302	15%	4
TMVW	119.913	22%	2
VIVAQUA	4.588	1%	8
VMW	192.034	35%	1
Sector	551.120	100%	

Bron: VMM Waterbank

Investerings in watervoorziening

In 2011 is voor meer dan 150 miljoen euro geïnvesteerd in drinkwaterproductie en –distributie. Het betreffen actief in gebruik genomen investeringen (in euro) voor het boekjaar 2011 voor materiële vaste activa (met uitzondering van de activa in aanbouw).

Tabel 31: Overzicht van actief in gebruik genomen investeringen in drinkwatervoorziening (2011)

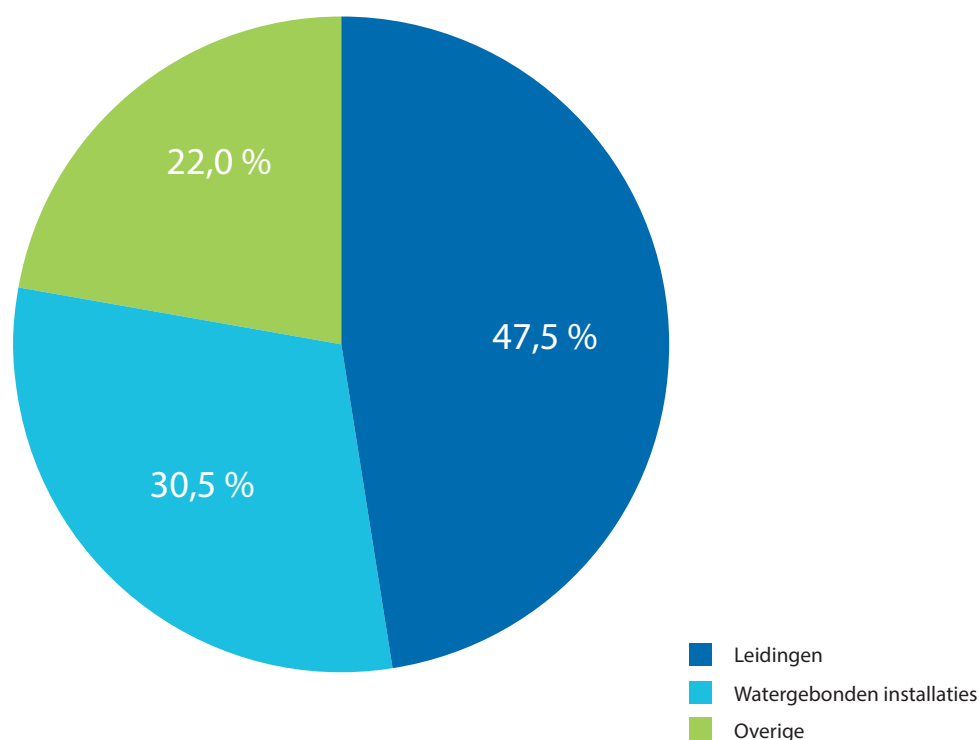
Watermaatschappij	Investerings Wateractiviteit (*1.000 €)
AWW	15.839
ISWa leden	3.896
IWVA	2.298
IWVB	0
PIDPA	16.768
TMVW	57.233
VIVAQUA	465
VMW	54.218
Totaal	150.717

Bron: VMM Waterbank

Figuur 19 geeft een verdeling van de actief in gebruik genomen investeringen over een aantal deelactiviteiten weer: investeringen in leidingen, in watergebonden installaties en in overige investeringen. Investerings in leidingen zijn de totale actief in gebruik genomen investeringen voor vervanging, renovatie of uitbreiding van de leidingen (reinwater + ruwwater). Investerings in watergebonden installaties zijn de totale actief in gebruik genomen investeringen die uitgevoerd zijn aan alle installaties die rechtstreeks met de productie en levering van water te maken hebben, maar die geen leidingen zijn. Overige investeringen omvatten de totale actief in gebruik genomen investeringen die niet rechtstreeks verband houden met de productie en levering van water, maar die wel toegewezen zijn aan de wateractiviteit (bv. overhead).

Iets minder dan de helft van de totale investeringen wordt uitgevoerd in functie van het leidingnetwerk. Meer dan 75% van de investeringen voor de wateractiviteit heeft rechtstreeks te maken met productie en levering van water.¹⁴

Figuur 19: Verdeling van actief in gebruik genomen investeringen per deelactiviteit (2011)

Bron: VMM Waterbank

¹⁴ Voor het referentiejaar 2011 zijn de watermaatschappijen gedetailleerder dan voorheen bevraagd over hun investeringen. Voor het bepalen van de in de loop van het jaar in actief gebruik genomen investeringen is de som gemaakt van de 'aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa' en de 'overboekingen van een post naar een andere' (voor zover ze betrekking hebben op overgeboekte activa in aanbouw) voor de materiële vaste activa, met uitzondering van de activa in aanbouw. Concreet gaat het om waarden voor terreinen en gebouwen, installaties, machines en uitrusting, meubilair en rollend materieel, leasing en soortgelijke rechten en overige materiële vaste activa (codes 22 t.e.m. rek 26). Voor IWVA en VMW is een correctie uitgevoerd wegens het gebruik van specifieke waarderingsregels.

VERKLARENDE WOORDENLIJST

Abonnee: elke natuurlijke of rechtspersoon die een recht heeft tegenover een onroerend goed, die aangesloten is op een openbaar waterdistributienetwerk en aan wie de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk via dat waterdistributienetwerk drinkwater levert.

Afnemer: elke klant die geen abonnee is en aan wie de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk water levert.

ISWa-lid: een actieve watermaatschappij die deel uitmaakt van het samenwerkingsverband ISWa, meer bepaald GW Hoeilaart, GW Knokke-Heist en IWM.

Distributiegebied: het gebied waarin de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk, via leidingen van het openbare waterdistributienetwerk, aan abonnees drinkwater levert.

Drinkwater: water dat voldoet aan de eisen gesteld aan water voor menselijke consumptie. Dat is al het water dat onbehandeld of na behandeling bestemd is voor drinken, koken, voedselbereiding of andere huishoudelijke doeleinden, ongeacht de herkomst en ongeacht of het water geleverd wordt via een waterdistributienetwerk of via een private waterwinning, uit een tankschip of tankauto of in flessen of verpakkingen, met uitzondering van:

- a) natuurlijk mineraalwater dat als zodanig erkend is in overeenstemming met het koninklijk besluit van 8 februari 1999 betreffende natuurlijk mineraalwater en bronwater;
- b) water dat een geneesmiddel is.

Drinkwatercomponent: de vergoeding voor de productie en levering van het leidingwater (deel van de integrale waterfactuur). Deze component bestaat uit een jaarlijkse vaste vergoeding (abonnementsgeld) en uit een variabele vergoeding (afhankelijk van het waterverbruik).

Equivalent jaarlijks beschikbaar inkomen: Het beschikbaar inkomen op individueel niveau ('equivalent inkomen') wordt afgeleid van het beschikbaar gezinsinkomen dat daartoe gecorrigeerd wordt voor de grootte van het gezin. Om het beschikbaar inkomen op individueel niveau te bekomen, wordt het beschikbaar gezinsinkomen niet zomaar door het aantal gezinsleden gedeeld. Het gegeven dat door de band genomen niet alle volwassen gezinsleden en zeker kinderen evenredig bijdragen aan het gezinsinkomen wordt verrekend. Een gewicht van 1 wordt toegekend aan de referentiepersoon in het huishouden, een gewicht van 0,5 aan elke andere persoon ouder dan 14 jaar en een gewicht van 0,3 aan elk kind.

Gewonnen water: alle gewonnen grond- en oppervlaktewater.

Gemiddeld gezin: een gezin bestaande uit 2,37 gedomicilieerde personen met een jaarleidingwaterverbruik van 88m³ en geen private waterwinning.

Gezin: kleinverbruiker met minstens één gedomicilieerde persoon.

Grondwater: al het water dat zich onder het bodemoppervlak in de verzadigde zone bevindt en dat in direct contact met de bodem of de ondergrond staat.

Huishoudens, industrie en landbouw:

1. Grootverbruikers worden als volgt verdeeld over de doelgroepen industrie en landbouw.
 - a. Grootverbruikers met een landbouwactiviteit cf. heffing op waterverontreiniging worden ingedeeld als landbouw;
 - b. Grootverbruikers zonder landbouwactiviteit worden ingedeeld als industrie.
2. Kleinverbruikers:
 - a. met gedomicilieerden worden ingedeeld als huishouden;
 - b. zonder gedomicilieerden en met ondernemingsnummer worden ingedeeld als industrie;
 - c. De rest, nl. kleinverbruikers zonder gedomicilieerden of met een onbekend aantal gedomicilieerden en zonder ondernemingsnummer, vormt de restgroep. Tot die restgroep behoren tweede-verblijven en ondernemingen die geen ondernemingsnummer meedeelden.

Grootverbruikers (GV): niet-kleinverbruikers. De grootverbruikers zijn vooral bedrijven en landbouwers.

Integrale waterfactuur: de factuur die een abonnee ontvangt van zijn watermaatschappij. Die factuur bevat een drinkwatercomponent en saneringscomponenten.

Kleinverbruikers (KV): cf. artikel 35quater, § 1 van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging. Het gaat vooral over gezinnen, maar ook over kleine bedrijven en diensten die maar weinig water verbruiken.

Leidingwater: water dat geleverd wordt via het openbare waterdistributienetwerk.

Leveringsgebied: een geografisch afgebakend gebied waarbinnen het water bestemd voor menselijke consumptie afkomstig is uit één of enkele bronnen waarbinnen het water kan worden geacht van vrijwel uniforme kwaliteit te zijn.

Oppervlaktewater: al het water dat watermaatschappijen winnen en dat geen grondwater is.

Ruwwater: water vóór productie (dat verder in de cyclus omgezet wordt in zuiver of ander water).

Saneringscomponenten: de bijdragen voor de afvoer, de inzameling en de zuivering van het afvalwater afkomstig van het verbruikte leidingwater (deel van de integrale waterfactuur). Deze component bestaat uit een gemeentelijke bijdrage (GSB) en/of vergoeding (GSV) die gebruikt wordt voor de financiering van de gemeentelijke saneringsverplichting (afvoeren en inzamelen van gebruikt water) en een bovengemeentelijke bijdrage (BGB) voor de financiering van de bovengemeentelijke saneringsverplichting (zuiveren van afvalwater).

Variabele vergoeding: variabel deel van de drinkwatercomponent van de integrale waterfactuur. De variabele vergoeding is afhankelijk van het waterverbruik.

Vaste vergoeding: vast deel van de drinkwatercomponent van de integrale waterfactuur, ook wel het abonnementsgeld genoemd.

Verbruik voor huishoudelijke activiteiten: het verbruik van kleinverbruikers (cf. de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging) en het verbruik van de sectoren 56 en 57 (cf. de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging).

Verbruik voor industriële activiteiten: het verbruik van de sectoren 1 t.e.m. 55 (cf. de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging). Het huishoudelijk verbruik van bedrijven (bv. conciërgewoningen) en sector 57 (bv. rusthuizen, ziekenhuizen en scholen) zit hier niet in.

Verbruik voor landbouw activiteiten: het verbruik van de sector 28, subsectoren 28a-e en 55 (cf. de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging). Het huishoudelijke verbruik van landbouwers (sector 28, subsector 56) zit hier niet in.

Watermaatschappij: de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk.

WaterRegulator: de reguleringsinstantie die in 2009 werd opgericht als subentiteit van de VMM met als focus: a) het verhogen van de transparantie over drinkwaterproductie, b) het vergelijken van de prestaties en de efficiëntie van de watermaatschappijen, c) het uitvoeren van studies en op basis van de resultaten advies verlenen aan de Vlaamse regering.

Waterverbruik: water dat in een meetbare hoeveelheid verbruikt wordt.

Waterverkoopreglement: het besluit van 8 april 2011 van de Vlaamse regering houdende bepalingen van rechten en plichten van de exploitanten van een openbaar waterdistributienetwerk en hun klanten met betrekking tot de levering van water bestemd voor menselijke consumptie, de uitvoering van de saneringsverplichting en het Algemeen Waterverkoopreglement.

Wooneenheid: elke eenheid in een woongebouw die ontworpen of aangepast is om afzonderlijk te worden gebruikt en die minstens over de volgende woonvoorzieningen beschikt: een woonruimte in combinatie met een toilet, een douche of bad en een keuken of kitchenette.

BIJLAGE 1

OVERZICHT FIGUREN

Figuur 1: Distributiegebieden watermaatschappijen (situatie 2012)	7
Figuur 2: Evolutie van aantal watermaatschappijen (1998 - 2012)	11
Figuur 3: Drinkwaterketen	15
Figuur 4: Verdeling van waterbronnen (2011)	16
Figuur 5: Waterbronnen per watermaatschappij (2011)	17
Figuur 6: Waterbalans voor de sector in miljoen m ³ (2011)	18
Figuur 7: Waterbalans per watermaatschappij in miljoen m ³ (2011)	19
Figuur 8: Evolutie van gefactureerd waterverbruik op basis van tweejaarlijks gemiddelde (2002-2010)	21
Figuur 9: Verdeling van abonnees en gefactureerd waterverbruik over doelgroepen (2010)	22
Figuur 10: Kwaliteit van het drinkwater in het openbare distributienet in Vlaanderen (2011)	26
Figuur 11: Evolutie van integrale waterfactuur en haar componenten voor een gemiddeld gezin (2000-2012)	28
Figuur 12: Evolutie van integrale waterfactuur en haar componenten per gezinstype (2008-2012)	30
Figuur 13: Evolutie van integrale waterfactuur t.o.v. consumptie-index (2008-2012)	31
Figuur 14: Evolutie aandeel van de 'kosten voor water' in de totale consumptie HBO (2000-2010)	32
Figuur 15: Overzicht van aandeel waterfactuur over inkomensgroepen in verschillende landen (2012)	34
Figuur 16: Overzicht van drinkwaterprijs voor een gemiddeld gezin (2012)	38
Figuur 17: Gemiddelde kostprijs van drinkwater voor vier typegezinnen in omliggende regio's en landen (2011)	43
Figuur 18: Overzicht van drinkwaterprijs voor een typisch bedrijf (2012)	48
Figuur 19: Verdeling van actief in gebruik genomen investeringen per deelactiviteit (2011)	55

BIJLAGE 2

OVERZICHT TABELLEN

Tabel 1: Juridische vorm watermaatschappijen (2012)	8
Tabel 2: Statistieken van distributiegebieden - waarden (2012)	11
Tabel 3: Statistieken van distributiegebieden - relatief (2012)	12
Tabel 4: Infrastructuur voor productie en levering van leidingwater (2012)	13
Tabel 5: Ontwikkelingshulp door watermaatschappijen (2012)	14
Tabel 6: Kerngetallen van waterlevering en verkoop (2011)	20
Tabel 7: Verdeling van berekend jaarleidingwaterverbruik opgedeeld in jaarverbruikschijven (2010)	23
Tabel 8: Gemiddelde jaarleidingwaterverbruik per gezinssituatie (2009-2010)	24
Tabel 9: Overzicht en evolutie van integrale waterfactuur en haar componenten voor een gemiddeld gezin (2000-2012)	29
Tabel 10: Overzicht en evolutie van integrale waterfactuur voor verschillende gezinstypes (2008-2012)	31
Tabel 11: Aandeel van berekende integrale waterfactuur in 'Equivalent jaarlijks beschikbaar inkomen' EU-SILC (2012)	33
Tabel 12: Aandeel van berekende integrale waterfactuur in 'Equivalent jaarlijks beschikbaar inkomen' voor verschillende landen en regio's EU-SILC (2012)	34
Tabel 13: Overzicht van tariefstructuren voor drinkwatercomponent (2012)	35
Tabel 14: Overzicht en evolutie van berekende drinkwatercomponent in prijs per m ³ voor een gemiddeld gezin (2012)	36
Tabel 15: Overzicht en evolutie van berekende drinkwatercomponent in prijs per jaar voor een gemiddeld gezin (2012)	37
Tabel 16: Overzicht en evolutie van berekende drinkwatercomponent voor verschillende gezinstypes (2000-2012)	39
Tabel 17: Overzicht van sociale correcties voor de drinkwatercomponent (2012)	40
Tabel 18: Overzicht van toegepaste sociale correcties voor de drinkwatercomponent (2012)	40
Tabel 19: Overzicht van eemalige tarieven per watermaatschappij (2012)	41
Tabel 20: Gemiddelde kostprijs van drinkwater in omliggende regio's en landen (2011)	42
Tabel 21: Overzicht van tariefstructuren van drinkwatercomponent voor bedrijven (2012)	44
Tabel 22: Overzicht van tarieven voor watermeters met grotere capaciteiten voor bedrijven (2012)	45
Tabel 23: Overzicht en evolutie van berekende drinkwatercomponent in prijs per m ³ voor een typebedrijf (2012)	46
Tabel 24: Overzicht en evolutie van berekende drinkwatercomponent in prijs per jaar voor een typebedrijf (2012)	47
Tabel 25: Overzicht en evolutie van berekende drinkwatercomponent voor verschillende typebedrijven (2000-2012)	49
Tabel 26: Sectorale balans (2011)	50
Tabel 27: Sectorale resultatenrekening (2011)	51
Tabel 28: Sectorale ratio's (2007-2011)	52
Tabel 29: Omzet uit waterverkoop versus totale omzet en bedrijfsopbrengsten (2011)	53
Tabel 30: Marktaandeel watermaatschappijen op basis van omzet uit waterverkoop (2011)	54
Tabel 31: Overzicht van actief in gebruik genomen investeringen in drinkwatervoorziening (2011)	54

BIJLAGE 3

CONTACTGEGEVENS WATERMAATSCHAPPIJEN

AWW	Maatschappelijke zetel	Contact / Info
Antwerpse Waterwerken	Mechelsesteenweg 66 2018 Antwerpen	Tel. 078 35 35 99 E-mail: klant.aww@water-link.be http://www.water-link.be
BRABANT WATER	Maatschappelijke zetel	Contact / Info
Brabant Water N.V.	Magistratenlaan 200 5223 MA 's-Hertogenbosch	Tel. 0031 73 683 88 88 E-mail: klantenservice@brabantwater.nl http://www.brabantwater.nl
GW Hoeilaart	Maatschappelijke zetel	Contact / Info
Waterbedrijf Hoeilaart	Jan van Ruusbroecpark z/n 1560 Hoeilaart	Tel. 02-658 28 70 E-mail: waterdienst@hoeilaart.be http://www.iswa.be
GW Knokke-Heist	Maatschappelijke zetel	Contact / Info
Autonom Gemeentebedrijf stadsontwikkeling Knokke-Heist	A. Verweeplein 1 8300 Knokke-Heist	Tel. 050 63 02 50 E-mail: waterbedrijf@knokke-heist.be http://www.iswa.be
IWM	Maatschappelijke zetel	Contact / Info
Intercommunale Watermaatschappij	Willekensmolenstraat 122 3500 Hasselt	Tel. 011 28 85 60 E-mail: info@iwm.be http://www.iwm.be
IWVA	Maatschappelijke zetel	Contact / Info
Intercommunale Waterleidingsmaatschappij van Veurne- Ambacht	Doornpannestraat 1 8670 Koksijde	Tel. 058 53 38 33 E-mail: info@iwva.be http://www.iwva.be
IWVB	Maatschappelijke zetel	Contact / Info
Intercommunale voor Waterbedeling in Vlaams-Brabant	Alsebergsesteenweg 1046 1652 Beersel	Tel. 02 359 17 17
	Administratieve zetel	Contact / Info
	Stropstraat 1 9000 Gent	Tel. 078 35 35 99 E-mail: klant.tmvw@water-link.be http://www.water-link.be
PIDPA	Maatschappelijke zetel	Contact / Info
Provinciale en Intercommunale Drinkwatermaatschappij der Provincie Antwerpen	Desguinlei 246 2018 Antwerpen	Tel. 03 216 88 00 E-mail: info@pidpa.be http://www.pidpa.be

TMVW	Maatschappelijke zetel	Contact / Info
Tussengemeentelijke Maatschappij der Vlaanderen voor Watervoorziening	Stropstraat 1 9000 Gent	Tel. 078 35 35 99 E-mail: klant.tmvw@water-link.be http://www.water-link.be
VIVAQUA	Maatschappelijke zetel	Contact / Info
VIVAQUA	Keizerinlaan 17-19 1000 Brussel	Tel. 02 518 81 11 E-mail: info@vivaqua.be http://www.vivaqua.be
De Watergroep (VMW)	Maatschappelijke zetel Centrale directie	Contact / Info
De Watergroep (=naam vanaf 01/01/2013) Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (=naam tot 31/12/2012)	Vooruitgangstraat 189 1030 Brussel	Tel. 02 238 94 11 E-mail: info@dewatergroep.be http://www.dewatergroep.be
De Watergroep (VMW) Limburg	Provinciale klantendienst Limburg	Contact / Info
	Runkstersteenweg 208 3500 Hasselt	Tel. 011 28 06 11 E-mail: info.limburg@dewatergroep.be http://www.dewatergroep.be
De Watergroep (VMW) Oost-Vlaanderen	Provinciale klantendienst Oost-Vlaanderen	Contact / Info
	Koning Boudewijnstraat 46 9000 Gent	Tel. 09 240 91 11 E-mail: info.oost.vlaanderen@dewatergroep.be http://www.dewatergroep.be
De Watergroep (VMW) Vlaams-Brabant	Provinciale klantendienst Vlaams Brabant	Contact / Info
	Herbert Hooverplein 23 3000 Leuven	Tel. 016 24 09 11 E-mail: info.vlaams.brabant@dewatergroep.be http://www.dewatergroep.be
De Watergroep (VMW) West-Vlaanderen	Provinciale klantendienst West-Vlaanderen	Contact / Info
	Roggelaan 2 8500 Kortrijk	Tel. 056 23 17 11 E-mail: info.west.vlaanderen@dewatergroep.be http://www.dewatergroep.be

BIJLAGE 4

OVERZICHT BEDEELDE GEMEENTEN PER WATERMAATSCHAPPIJ MET HET AANDEEL VAN DE BEDEELDE BEVOLKING

AWW		Bedeeld %			Bedeeld %
1	Antwerpen	100%	5	Kapellen	3%
2	Boechout	79%	6	Kontich	91%
3	Edegem	100%	7	Mortsel	100%
4	Hove	100%	8	Zwijndrecht	100%

BRABANT WATER		Bedeeld %
1	Baarle Hertog	87%

GW Hoeilaart		Bedeeld %
1	Hoeilaart	100%

GW Knokke-Heist		Bedeeld %
1	Knokke-Heist	100%

IWM		Bedeeld %			Bedeeld %
1	Glabbeek	34%	5	Leopoldsburg	100%
2	Hasselt	63%	6	Linter	100%
3	Kortenaken	100%	7	Tienen	7%
4	Landen	68%	8	Zoutleeuw	100%

IWVA		Bedeeld %	Gemeenten		Bedeeld %
1	Alveringem	100%	4	Koksijde	100%
2	De Panne	100%	5	Nieuwpoort	100%
3	Diksmuide	9%	6	Veurne	100%

IWVB		Bedeeld %			Bedeeld %
1	Beersel	100%	8	Merchtem	5%
2	Dilbeek	100%	9	Sint-Genesius-Rode	100%
3	Drogenbos	100%	10	Sint-Pieters-Leeuw	100%
4	Grimbergen	32%	11	Tervuren	68%
5	Halle	80%	12	Wemmel	100%
6	Kortenbergh	34%	13	Zaventem	91%
7	Machelen (Brab.)	100%			

PIDPA		Bedeeld %			Bedeeld %
1	Aartselaar	100%	34	Malle	100%
2	Arendonk	100%	35	Mechelen	100%
3	Baarle Hertog	13%	36	Meerhout	100%
4	Balen	100%	37	Merksplas	100%
5	Beerse	100%	38	Mol	100%
6	Berlaar	100%	39	Niel	100%
7	Boechout	21%	40	Nijlen	100%
8	Bonheiden	100%	41	Olen	100%
9	Boom	100%	42	Oud-Turnhout	100%
10	Bornem	100%	43	Putte	100%
11	Borsbeek	100%	44	Puurs	100%
12	Brasschaat	100%	45	Ranst	100%
13	Brecht	100%	46	Ravels	100%
14	Dessel	100%	47	Retie	100%
15	Duffel	100%	48	Rijkevorsel	100%
16	Essen	100%	49	Rumst	100%
17	Geel	100%	50	Schelle	100%
18	Grobbendonk	100%	51	Schilde	100%
19	Heist-op-den-Berg	100%	52	Schoten	100%
20	Hemiksem	100%	53	Sint-Amands	100%
21	Herentals	100%	54	Sint-Katelijne-Waver	100%
22	Herenthout	100%	55	Stabroek	100%
23	Herselt	100%	56	Turnhout	100%
24	Hoogstraten	100%	57	Vorselaar	100%
25	Hulshout	100%	58	Vosselaar	100%
26	Kalmthout	100%	59	Westerlo	100%
27	Kapellen	97%	60	Wijnegem	100%
28	Kasterlee	100%	61	Willebroek	100%
29	Kontich	9%	62	Wommelgem	100%
30	Laakdal	100%	63	Wuustwezel	100%
31	Lier	100%	64	Zandhoven	100%
32	Lille	100%	65	Zoersel	100%
33	Lint	100%			

TMVW		Bedeeld %		Bedeeld %	
1	Aalst	100%	30	Lochristi	58%
2	Aalter	100%	31	Lovendegem	100%
3	Affligem	100%	32	Maarkedal	100%
4	Asse	100%	33	Melle	100%
5	Beernem	100%	34	Merelbeke	100%
6	Blankenberge	100%	35	Middelkerke	87%
7	Brakel	100%	36	Nazareth	100%
8	Brugge	100%	37	Nevele	100%
9	Buggenhout	100%	38	Oostende	79%
10	Damme	100%	39	Oosterzele	100%
11	De Haan	100%	40	Oostkamp	59%
12	De Pinte	100%	41	Opwijk	10%
13	Deinze	100%	42	Oudenaarde	100%
14	Dendermonde	100%	43	Ronse	100%
15	Destelbergen	100%	44	Ruiselede	100%
16	Erpe-Mere	100%	45	Sint-Lievens-Houtem	100%
17	Gavere	100%	46	Sint-Martens-Latem	100%
18	Gent	100%	47	Ternat	42%
19	Hamme (VI.)	100%	48	Wetteren	100%
20	Herzele	68%	49	Wichelen	100%
21	Horebeke	100%	50	Wortegem-Petegem	100%
22	Jabbeke	42%	51	Zelzate	100%
23	Kluisbergen	100%	52	Zingem	100%
24	Knesselare	100%	53	Zomergem	100%
25	Kruishoutem	100%	54	Zottegem	100%
26	Lebbeke	100%	55	Zuilenkerke	100%
27	Lede	100%	56	Zulte	100%
28	Liedekerke	90%	57	Zwalm	100%
29	Lierde	67%			

VIVAQUA		Bedeeld %		Bedeeld %	
1	Kraainem	100%	3	Steenokkerzeel	54%
2	Linkebeek	100%	4	Wezembeek-Oppeem	100%

VMW Limburg		Bedeeld %		Bedeeld %	
1	Alken	100%	23	Kinrooi	100%
2	As	100%	24	Kortesseem	100%
3	Beringen	100%	25	Lanaken	100%
4	Bilzen	100%	26	Lommel	100%
5	Bocholt	100%	27	Lummen	100%
6	Borgloon	100%	28	Maaseik	100%
7	Bree	100%	29	Maasmechelen	100%
8	Diepenbeek	100%	30	Meeuwen-Gruitrode	100%
9	Dilsen-Stokkem	100%	31	Neerpelt	100%
10	Genk	100%	32	Nieuwerkerken (Limb.)	100%
11	Gingelom	100%	33	Opglabbeek	100%
12	Halen	100%	34	Overpelt	100%
13	Ham	100%	35	Peer	100%
14	Hamont-Achel	100%	36	Riemst	100%
15	Hasselt	37%	37	Sint-Truiden	100%
16	Hechtel-Eksel	100%	38	Tessenderlo	100%
17	Heers	100%	39	Tongeren	100%
18	Herk-de-Stad	100%	40	Voeren	100%
19	Herstappe	100%	41	Wellen	100%
20	Heusden-Zolder	100%	42	Zonhoven	100%
21	Hoeselt	100%	43	Zutendaal	100%
22	Houthalen-Helchteren	100%			

VMW Oost-Vlaanderen		Bedeeld %		Bedeeld %	
1	Assenede	100%	15	Lokeren	100%
2	Berlare	100%	16	Maldegem	100%
3	Beveren	100%	17	Moerbeke (Waas)	100%
4	Denderleeuw	100%	18	Ninove	100%
5	Eeklo	100%	19	Sint-Gillis-Waas	100%
6	Evergem	100%	20	Sint-Laureins	100%
7	Geraardsbergen	100%	21	Sint-Niklaas	100%
8	Haaltert	100%	22	Stekene	100%
9	Herzele	32%	23	Temse	100%
10	Kaprijke	100%	24	Waarschoot	100%
11	Kruibeke	100%	25	Waasmunster	100%
12	Laarne	100%	26	Wachtebeke	100%
13	Lierde	33%	27	Zeile	100%
14	Lochristi	42%			

VMW Vlaams-Brabant		Bedeeld %		Bedeeld %	
1	Aarschot	100%	26	Landen	32%
2	Begijnendijk	100%	27	Lennik	100%
3	Bekkevoort	100%	28	Leuven	100%
4	Bertem	100%	29	Liedekerke	10%
5	Bever	100%	30	Londerzeel	100%
6	Bierbeek	100%	31	Lubbeek	100%
7	Boortmeerbeek	100%	32	Meise	100%
8	Boutersem	100%	33	Merchtem	95%
9	Diest	100%	34	Opwijk	90%
10	Galmaarden	100%	35	Oud-Heverlee	100%
11	Geetbets	100%	36	Overijse	100%
12	Glabbeek	66%	37	Pepingen	100%
13	Gooik	100%	38	Roosdaal	100%
14	Grimbergen	68%	39	Rotselaar	100%
15	Haacht	100%	40	Scherpenheuvel-Zichem	100%
16	Halle	20%	41	Steenokkerzeel	46%
17	Herent	100%	42	Ternat	58%
18	Herne	100%	43	Tervuren	32%
19	Hoegaarden	100%	44	Tielt-Winge	100%
20	Holsbeek	100%	45	Tienen	93%
21	Huldenberg	100%	46	Tremelo	100%
22	Kampenhout	100%	47	Vilvoorde	100%
23	Kapelle-op-den-Bos	100%	48	Zaventem	9%
24	Keerbergen	100%	49	Zemst	100%
25	Kortenberg	66%			

VMW West-Vlaanderen		Bedeeld %		Bedeeld %	
1	Anzegem	100%	27	Menen	100%
2	Ardooi	100%	28	Mesen	100%
3	Avelgem	100%	29	Meulebeke	100%
4	Bredene	100%	30	Middelkerke	13%
5	Deerlijk	100%	31	Moorslede	100%
6	Dentergem	100%	32	Oostende	21%
7	Diksmuide	91%	33	Oostkamp	41%
8	Gistel	100%	34	Oostrozebeke	100%
9	Harelbeke	100%	35	Oudenburg	100%
10	Heuvelland	100%	36	Pittem	100%
11	Hooglede	100%	37	Poperinge	100%
12	Houthulst	100%	38	Roeselare	100%
13	Ichtegem	100%	39	Spiere-Helkijn	100%
14	Ieper	100%	40	Staden	100%
15	Ingelmunster	100%	41	Tielt	100%
16	Izegem	100%	42	Torhout	100%
17	Jabbeke	58%	43	Vleteren	100%
18	Koekelare	100%	44	Waregem	100%
19	Kortemark	100%	45	Wervik	100%
20	Kortrijk	100%	46	Wevelgem	100%
21	Kuurne	100%	47	Wielsbeke	100%
22	Langemark-Poelkapelle	100%	48	Wingene	100%
23	Ledegem	100%	49	Zedelgem	100%
24	Lendelede	100%	50	Zonnebeke	100%
25	Lichtervelde	100%	51	Zwevegem	100%
26	Lo-Reninge	100%			

BIJLAGE 5

OVERZICHT GEMIDDELD JAARLEIDINGWATERVERBRUIK PER GEZINSTYPE PER PROVINCIE EN PER WATERMAATSCHAPPIJ

Provincie	Type gezin met aantal gedomillieerden	Gemiddeld JAAR-verbruik in m ³ per gezinstype	Gemiddeld JAAR-verbruik in m ³ per gedomicilieerde	Gemiddeld DAG-verbruik in liter per gedomicilieerde
Antwerpen	1	57	57	157
Limburg	1	50	50	138
Oost-Vlaanderen	1	47	47	130
Vlaams-Brabant	1	50	50	138
West-Vlaanderen	1	45	45	124
Antwerpen	2	87	43	119
Limburg	2	78	39	107
Oost-Vlaanderen	2	74	37	101
Vlaams-Brabant	2	77	38	105
West-Vlaanderen	2	71	35	97
Antwerpen	3	122	41	111
Limburg	3	107	36	98
Oost-Vlaanderen	3	103	34	94
Vlaams-Brabant	3	106	35	97
West-Vlaanderen	3	99	33	90
Antwerpen	4	148	37	101
Limburg	4	132	33	90
Oost-Vlaanderen	4	126	31	86
Vlaams-Brabant	4	128	32	88
West-Vlaanderen	4	122	31	84
Antwerpen	5	180	36	99
Limburg	5	157	31	86
Oost-Vlaanderen	5	151	30	83
Vlaams-Brabant	5	153	31	84
West-Vlaanderen	5	150	30	82

Watermaatschappij	Type gezin met aantal gedomillieerden	Gemiddeld JAAR-verbruik in m ³ per gezinstype	Gemiddeld JAAR-verbruik in m ³ per gedomicilieerde	Gemiddeld DAG-verbruik in liter per gedomicilieerde
AWW	1	70	70	192
GW Hoeilaart	1	52	52	142
GW Knokke-Heist	1	62	62	171
IWM	1	47	47	128
IWVA	1	48	48	133
IWVB	1	52	52	141
PIDPA	1	53	53	144
TMVW	1	48	48	133
VIVAQUA	1	56	56	153
VMW	1	47	47	130
Gemiddeld	1	50	50	137
AWW	2	96	48	132
GW Hoeilaart	2	79	39	108
GW Knokke-Heist	2	99	49	135
IWM	2	75	38	103
IWVA	2	75	37	102
IWVB	2	77	39	106
PIDPA	2	83	42	114
TMVW	2	74	37	102
VIVAQUA	2	84	42	115
VMW	2	74	37	102
Gemiddeld	2	77	39	106
AWW	3	134	45	123
GW Hoeilaart	3	110	37	100
GW Knokke-Heist	3	136	45	124
IWM	3	103	34	94
IWVA	3	108	36	99
IWVB	3	107	36	98
PIDPA	3	116	39	106
TMVW	3	103	34	94
VIVAQUA	3	116	39	106
VMW	3	103	34	94
Gemiddeld	3	108	36	98
AWW	4	160	40	110
GW Hoeilaart	4	130	33	89
GW Knokke-Heist	4	168	42	115
IWM	4	127	32	87
IWVA	4	134	34	92
IWVB	4	129	32	89
PIDPA	4	142	35	97
TMVW	4	127	32	87
VIVAQUA	4	138	35	95
VMW	4	126	32	87
Gemiddeld	4	132	33	90
AWW	5	198	40	108
GW Hoeilaart	5	154	31	84
GW Knokke-Heist	5	223	45	122
IWM	5	147	29	81
IWVA	5	164	33	90
IWVB	5	159	32	87
PIDPA	5	168	34	92
TMVW	5	154	31	84
VIVAQUA	5	164	33	90
VMW	5	151	30	83
Gemiddeld	5	160	32	88

VERDELING VAN DE GEZINNEN NAAR HUISHOUDGROOTTE OVER DE WATERMAATSCHAPPIJEN

BIJLAGE 7

OVERZICHT VAN DE BEREKENDE INTEGRALE WATERFACTUUR PER WATERMAATSCHAPPIJ VOOR VERSCHILLENDE GEZINSTYPES

Typegezin Aantal gedom. / m ³ Verbruik	Berekende op huishoudomvang gewogen integrale factuur	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Stijging 2000 2012	Stijging 2008 2012	Stijging 2011 2012
1/50	Gewogen gemiddelde integrale factuur Inclusief 6% BTW	€ 86,61	€ 148,61	€ 159,51	€ 178,83	€ 198,29	€ 206,63	€ 216,26	€ 223,61	€ 229,72	165%	16%	3%
	BTW	€ 4,90	€ 8,41	€ 9,03	€ 10,12	€ 11,22	€ 11,70	€ 12,24	€ 12,66	€ 13,00	165%	16%	3%
	Gewogen gemiddelde integrale factuur Exclusief 6% BTW	€ 81,71	€ 140,19	€ 150,48	€ 168,71	€ 187,06	€ 194,94	€ 204,02	€ 210,96	€ 216,72	165%	16%	3%
	Vaste vergoeding	€ 31,31	€ 43,80	€ 44,85	€ 45,07	€ 45,43	€ 45,61	€ 48,27	€ 49,01	€ 49,80	59%	10%	2%
	Verbruik - Variable Vergoeding	€ 50,41	€ 54,22	€ 54,86	€ 56,27	€ 57,29	€ 57,37	€ 60,69	€ 62,12	€ 63,37	26%	11%	2%
	Totaal Levering water	€ 81,71	€ 98,02	€ 99,71	€ 101,33	€ 102,72	€ 102,99	€ 108,96	€ 111,13	€ 113,16	38%	10%	2%
	Gemeentelijke bijdrage	€ 0,00	€ 9,15	€ 16,78	€ 29,47	€ 42,02	€ 48,30	€ 51,46	€ 54,99	€ 56,99		36%	4%
	Bovengemeentelijke bijdrage	€ 0,00	€ 33,03	€ 33,99	€ 37,90	€ 42,33	€ 43,65	€ 43,60	€ 44,84	€ 46,57		10%	4%
	Totaal Sanering	€ 0,00	€ 42,17	€ 50,77	€ 67,37	€ 84,35	€ 91,95	€ 95,06	€ 99,83	€ 103,55		23%	4%
	Aandeel Vaste vergoeding	38%	31%	30%	27%	24%	23%	24%	23%	23%			
	Aandeel Verbruik - Variable Vergoeding	62%	39%	36%	33%	31%	29%	30%	29%	29%			
	Totaal Aandeel Levering water	100%	70%	66%	60%	55%	53%	53%	53%	52%			
	Aandeel Gemeentelijke bijdrage	0%	7%	11%	17%	22%	25%	25%	26%	26%			
	Aandeel Bovengemeentelijke bijdrage	0%	24%	23%	22%	23%	22%	21%	21%	21%			
	Totaal Aandeel Sanering	0%	30%	34%	40%	45%	47%	47%	47%	48%			

Typegezin Aantal gedom. / m ³ Verbruik	Berekende op huishoudomvang gewogen integrale factuur	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Stijging 2000 2012	Stijging 2008 2012	Stijging 2011 2012
2/77	Gewogen gemiddelde integrale factuur Inclusief 6% BTW	€ 105,11	€ 190,34	€ 206,74	€ 236,95	€ 268,50	€ 281,64	€ 293,87	€ 303,79	€ 312,66	197%	16%	3%
	BTW	€ 5,95	€ 10,77	€ 11,70	€ 13,41	€ 15,20	€ 15,94	€ 16,63	€ 17,20	€ 17,70	197%	16%	3%
	Gewogen gemiddelde integrale factuur Exclusief 6% BTW	€ 99,16	€ 179,56	€ 195,04	€ 223,54	€ 253,31	€ 265,70	€ 277,24	€ 286,60	€ 294,96	197%	16%	3%
	Vaste vergoeding	€ 30,64	€ 43,13	€ 44,30	€ 44,52	€ 44,92	€ 45,11	€ 47,67	€ 48,43	€ 49,28	61%	10%	2%
	Verbruik - Variable Vergoeding	€ 68,53	€ 72,67	€ 73,48	€ 75,51	€ 76,88	€ 76,95	€ 81,18	€ 83,26	€ 85,01	24%	11%	2%
	Totaal Levering water	€ 99,16	€ 115,80	€ 117,78	€ 120,04	€ 121,81	€ 122,05	€ 128,85	€ 131,69	€ 134,29	35%	10%	2%
	Gemeentelijke bijdrage	€ 0,00	€ 12,91	€ 24,91	€ 45,13	€ 66,32	€ 76,42	€ 81,24	€ 85,85	€ 88,96		34%	4%
	Bovengemeentelijke bijdrage	€ 0,00	€ 50,86	€ 52,34	€ 58,37	€ 65,18	€ 67,22	€ 67,14	€ 69,05	€ 71,71		10%	4%
	Totaal Sanering	€ 0,00	€ 63,77	€ 77,26	€ 103,50	€ 131,50	€ 143,65	€ 148,39	€ 154,91	€ 160,67		22%	4%
	Aandeel Vaste vergoeding	31%	24%	23%	20%	18%	17%	17%	17%	17%			
	Aandeel Verbruik - Variable Vergoeding	69%	40%	38%	34%	30%	29%	29%	29%	29%			
	Totaal Aandeel Levering water	100%	64%	60%	54%	48%	46%	46%	46%	46%			
	Aandeel Gemeentelijke bijdrage	0%	7%	13%	20%	26%	29%	29%	30%	30%			
	Aandeel Bovengemeentelijke bijdrage	0%	28%	27%	26%	26%	25%	24%	24%	24%			
	Totaal Aandeel Sanering	0%	36%	40%	46%	52%	54%	54%	54%	54%			

Typegezin Aantal gedom. / m³ Verbruik	Berekende op huishoudomvang gewogen integrale factuur	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Stijging 2000 2012	Stijging 2008 2012	Stijging 2011 2012
3/108	Gewogen gemiddelde integrale factuur Inclusief 6% BTW	€ 129,84	€ 243,67	€ 266,25	€ 308,00	€ 352,77	€ 371,13	€ 386,73	€ 400,22	€ 412,36	218%	17%	3%
	BTW	€ 7,35	€ 13,79	€ 15,07	€ 17,43	€ 19,97	€ 21,01	€ 21,89	€ 22,65	€ 23,34	218%	17%	3%
	Gewogen gemiddelde integrale factuur Exclusief 6% BTW	€ 122,49	€ 229,88	€ 251,18	€ 290,56	€ 332,80	€ 350,12	€ 364,84	€ 377,57	€ 389,02	218%	17%	3%
	Vaste vergoeding	€ 30,52	€ 42,87	€ 44,12	€ 44,35	€ 44,79	€ 44,98	€ 47,54	€ 48,31	€ 49,20	61%	10%	2%
	Verbruik - Variable Vergoeding	€ 91,97	€ 97,21	€ 98,32	€ 101,12	€ 102,95	€ 102,99	€ 108,66	€ 111,51	€ 113,93	24%	11%	2%
	Totaal Levering water	€ 122,49	€ 140,08	€ 142,45	€ 145,47	€ 147,73	€ 147,97	€ 156,20	€ 159,82	€ 163,13	33%	10%	2%
	Gemeentelijke bijdrage	€ 0,00	€ 18,46	€ 35,31	€ 63,23	€ 93,65	€ 107,87	€ 114,47	€ 120,90	€ 125,30		34%	4%
	Bovengemeentelijke bijdrage	€ 0,00	€ 71,33	€ 73,42	€ 81,86	€ 91,42	€ 94,28	€ 94,18	€ 96,85	€ 100,58		10%	4%
	Totaal Sanering	€ 0,00	€ 89,80	€ 108,73	€ 145,09	€ 185,07	€ 202,15	€ 208,64	€ 217,75	€ 225,88		22%	4%
	Aandeel Vaste vergoeding	25%	19%	18%	15%	13%	13%	13%	13%	13%			
	Aandeel Verbruik - Variable Vergoeding	75%	42%	39%	35%	31%	29%	30%	30%	29%			
	Totaal Aandeel Levering water	100%	61%	57%	50%	44%	42%	43%	42%	42%			
	Aandeel Gemeentelijke bijdrage	0%	8%	14%	22%	28%	31%	31%	32%	32%			
	Aandeel Bovengemeentelijke bijdrage	0%	31%	29%	28%	27%	26%	26%	26%	26%			
	Totaal Aandeel Sanering	0%	39%	43%	50%	56%	58%	57%	58%	58%			

Typegezin Aantal gedom. / m³ Verbruik	Berekende op huishoudomvang gewogen integrale factuur	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Stijging 2000 2012	Stijging 2008 2012	Stijging 2011 2012
4/132	Gewogen gemiddelde integrale factuur Inclusief 6% BTW	€ 143,25	€ 278,54	€ 305,82	€ 356,77	€ 411,39	€ 434,04	€ 452,08	€ 467,51	€ 481,97	236%	17%	3%
	BTW	€ 8,11	€ 15,77	€ 17,31	€ 20,19	€ 23,29	€ 24,57	€ 25,59	€ 26,46	€ 27,28	236%	17%	3%
	Gewogen gemiddelde integrale factuur Exclusief 6% BTW	€ 135,14	€ 262,78	€ 288,51	€ 336,58	€ 388,11	€ 409,47	€ 426,49	€ 441,04	€ 454,69	236%	17%	3%
	Vaste vergoeding	€ 30,53	€ 42,88	€ 44,14	€ 44,37	€ 44,79	€ 44,97	€ 47,52	€ 48,32	€ 49,22	61%	10%	2%
	Verbruik - Variable Vergoeding	€ 104,62	€ 110,56	€ 111,83	€ 115,10	€ 117,27	€ 117,38	€ 123,90	€ 126,99	€ 129,79	24%	11%	2%
	Totaal Levering water	€ 135,14	€ 153,45	€ 155,97	€ 159,47	€ 162,06	€ 162,35	€ 171,42	€ 175,31	€ 179,00	32%	10%	2%
	Gemeentelijke bijdrage	€ 0,00	€ 22,14	€ 42,80	€ 77,04	€ 114,31	€ 131,89	€ 139,97	€ 147,35	€ 152,76		34%	4%
	Bovengemeentelijke bijdrage	€ 0,00	€ 87,19	€ 89,73	€ 100,06	€ 111,74	€ 115,24	€ 115,10	€ 118,38	€ 122,93		10%	4%
	Totaal Sanering	€ 0,00	€ 109,33	€ 132,53	€ 177,10	€ 226,04	€ 247,13	€ 255,08	€ 265,73	€ 275,69		22%	4%
	Aandeel Vaste vergoeding	23%	16%	15%	13%	12%	11%	11%	11%	11%			
	Aandeel Verbruik - Variable Vergoeding	77%	42%	39%	34%	30%	29%	29%	29%	29%			
	Totaal Aandeel Levering water	100%	58%	54%	47%	42%	40%	40%	40%	39%			
	Aandeel Gemeentelijke bijdrage	0%	8%	15%	23%	29%	32%	33%	33%	34%			
	Aandeel Bovengemeentelijke bijdrage	0%	33%	31%	30%	29%	28%	27%	27%	27%			
	Totaal Aandeel Sanering	0%	42%	46%	53%	58%	60%	60%	60%	61%			

Typegezin Aantal gedom. / m³ Verbruik	Berekende op huishoudomvang gewogen integrale factuur	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Stijging 2000 2012	Stijging 2008 2012	Stijging 2011 2012
5 / 160	Gewogen gemiddelde integrale factuur Inclusief 6% BTW	€ 162,62	€ 323,61	€ 357,02	€ 418,84	€ 483,15	€ 507,31	€ 530,73	€ 549,57	€ 566,82	249%	17%	3%
	BTW	€ 9,20	€ 18,32	€ 20,21	€ 23,71	€ 27,35	€ 28,72	€ 30,04	€ 31,11	€ 32,08	249%	17%	3%
	Gewogen gemiddelde integrale factuur Exclusief 6% BTW	€ 153,42	€ 305,29	€ 336,81	€ 395,14	€ 455,80	€ 478,60	€ 500,68	€ 518,46	€ 534,73	249%	17%	3%
	Vaste vergoeding	€ 30,77	€ 43,13	€ 44,39	€ 44,59	€ 45,03	€ 45,88	€ 47,84	€ 48,59	€ 49,47	61%	10%	2%
	Verbruik - Variable Vergoeding	€ 122,65	€ 130,17	€ 131,55	€ 135,35	€ 137,88	€ 135,00	€ 145,76	€ 149,37	€ 152,61	24%	11%	2%
	Totaal Levering water	€ 153,42	€ 173,31	€ 175,94	€ 179,94	€ 182,91	€ 180,88	€ 193,59	€ 197,96	€ 202,08	32%	10%	2%
	Gemeentelijke bijdrage	€ 0,00	€ 26,30	€ 52,11	€ 93,91	€ 137,45	€ 158,04	€ 167,57	€ 177,02	€ 183,64		34%	4%
	Bovengemeentelijke bijdrage	€ 0,00	€ 105,68	€ 108,77	€ 121,28	€ 135,44	€ 139,68	€ 139,52	€ 143,49	€ 149,01		10%	4%
	Totaal Sanering	€ 0,00	€ 131,98	€ 160,87	€ 215,19	€ 272,89	€ 297,72	€ 307,09	€ 320,51	€ 332,65		22%	4%
	Aandeel Vaste vergoeding	20%	14%	13%	11%	10%	10%	10%	9%	9%			
	Aandeel Verbruik - Variable Vergoeding	80%	43%	39%	34%	30%	28%	29%	29%	29%			
	Totaal Aandeel Levering water	100%	57%	52%	46%	40%	38%	39%	38%	38%			
	Aandeel Gemeentelijke bijdrage	0%	9%	15%	24%	30%	33%	33%	34%	34%			
	Aandeel Bovengemeentelijke bijdrage	0%	35%	32%	31%	30%	29%	28%	28%	28%			
	Totaal Aandeel Sanering	0%	43%	48%	54%	60%	62%	61%	62%	62%			

BIJLAGE 8

OVERZICHT VAN DE BEREKENDE DRINKWATERCOMPONENT PER WATERMAATSCHAPPIJ VOOR VERSCHILLENDE GEZINSTYPES

Gezin met 1 gedomicilieerde 50 m³ verbruik per jaar Prijs excl. BTW	2000				2008				2011				2012				2012		Stijging 2000 - 2012	Stijging 2008 - 2012	Stijging 2011 - 2012
	geldig op 01/01/2000				geldig op 01/01/2008				geldig op 01/01/2011				geldig op 01/01/2012				% aandeel	% aandeel	% stijging	% stijging	% stijging
	Rang				Rang				Rang				Rang								
	Vaste Vergoeding	Variabele Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variabele Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variabele Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel		Vaste Vergoeding	Variabele Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variabel Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel
AWW	42,74	33,84	76,58	14	57,34	44,80	102,14	8	62,50	49,18	111,68	10	62,50	49,18	111,68	11	56,0%	44,0%	45,8%	9,3%	0,0%
Brabant Water NV	38,40	42,53	80,93	11	66,00	37,95	103,95	4	66,96	37,75	104,71	14	68,76	30,11	98,87	17	69,5%	30,5%	22,2%	-4,9%	-5,6%
GW Hoeilaart	24,79	52,10	76,89	13	29,75	52,10	81,85	18	29,75	52,10	81,85	18	29,75	57,35	87,10	18	34,2%	65,8%	13,3%	6,4%	6,4%
GW Knokke-Heist	6,48	52,05	58,53	19	6,48	67,90	74,38	19	6,48	73,85	80,33	19	6,48	73,85	80,33	19	8,1%	91,9%	37,3%	8,0%	0,0%
IWM Brabant	32,98	46,85	79,83	12	45,00	54,25	99,25	9	45,00	63,00	108,00	12	45,00	63,00	108,00	12	41,7%	58,3%	35,3%	8,8%	0,0%
IWM Limburg	32,98	39,04	72,02	17	45,00	47,25	92,25	15	45,00	63,00	108,00	12	45,00	63,00	108,00	12	41,7%	58,3%	50,0%	17,1%	0,0%
IWVA	31,53	40,78	72,31	16	39,00	51,80	90,80	16	41,56	61,25	102,81	15	41,56	61,25	102,81	14	40,4%	59,6%	42,2%	13,2%	0,0%
IWVB - TMVW	20,70	69,41	90,11	6	39,92	78,40	118,32	1	41,00	84,00	125,00	4	42,16	86,45	128,61	5	32,8%	67,2%	42,7%	8,7%	2,9%
IWVB - VIVAQUA	20,70	76,79	97,49	2	39,92	78,40	118,32	1	41,00	84,00	125,00	4	42,16	86,45	128,61	5	32,8%	67,2%	31,9%	8,7%	2,9%
PIDPA	29,15	41,65	70,80	18	54,61	42,70	97,31	11	57,89	44,29	102,17	16	57,89	44,29	102,17	15	56,7%	43,3%	44,3%	5,0%	0,0%
TMVW	23,80	67,90	91,70	5	41,00	70,35	111,35	3	43,97	77,00	120,97	6	44,85	78,40	123,25	7	36,4%	63,6%	34,4%	10,7%	1,9%
VIVAQUA - Kraainem	34,83	59,87	94,70	3	34,83	59,87	94,70	14	38,37	88,75	127,12	1	38,37	94,10	132,47	2	29,0%	71,0%	39,9%	39,9%	4,2%
VIVAQUA - Linkebeek	17,35	86,14	103,49	1	17,35	78,71	96,06	12	38,37	88,75	127,12	1	38,37	94,10	132,47	2	29,0%	71,0%	28,0%	37,9%	4,2%
VIVAQUA - Steenokkerzeel	33,22	48,59	81,81	9	41,00	54,25	95,25	13	41,00	78,75	119,75	7	41,00	94,10	135,10	1	30,3%	69,7%	65,1%	41,8%	12,8%
VIVAQUA - Wezembeek-Opem	34,71	59,87	94,58	4	34,71	68,60	103,31	5	38,37	88,75	127,12	1	38,37	94,10	132,47	2	29,0%	71,0%	40,1%	28,2%	4,2%
VMW Limburg	33,22	40,78	74,00	15	41,56	47,25	88,81	17	45,39	51,45	96,84	17	46,79	53,20	99,99	16	46,8%	53,2%	35,1%	12,6%	3,3%
VMW Oost-Vlaanderen	33,22	50,32	83,54	8	41,56	61,25	102,81	6	45,39	68,60	113,99	8	46,79	70,70	117,49	8	39,8%	60,2%	40,6%	14,3%	3,1%
VMW Vlaams-Brabant	33,22	48,59	81,81	9	41,56	56,00	97,56	10	45,39	64,75	110,14	11	46,79	66,85	113,64	10	41,2%	58,8%	38,9%	16,5%	3,2%
VMW West-Vlaanderen	33,22	53,79	87,01	7	41,56	61,25	102,81	6	45,39	68,60	113,99	8	46,79	70,70	117,49	8	39,8%	60,2%	35,0%	14,3%	3,1%
Berekend gemiddelde	€ 29,33	€ 53,20	€ 82,53		€ 39,90	€ 58,58	€ 98,49		€ 43,09	€ 67,78	€ 110,87		€ 43,65	€ 70,06	€ 113,71		38,7%	61,3%	37,8%	15,5%	2,6%
Mediaan	€ 32,98	€ 50,32	€ 81,81		€ 41,00	€ 56,00	€ 97,56		€ 43,97	€ 68,60	€ 111,68		€ 44,85	€ 70,70	€ 113,64		39,8%	60,2%	38,9%	16,5%	1,8%
Minimum	€ 6,48	€ 33,84	€ 58,53		€ 6,48	€ 37,95	€ 74,38		€ 6,48	€ 37,75	€ 80,33		€ 6,48	€ 30,11	€ 80,33		8,1%	30,5%	37,3%	8,0%	0,0%
Maximum	€ 42,74	€ 86,14	€ 103,49		€ 66,00	€ 78,71	€ 118,32		€ 66,96	€ 88,75	€ 127,12		€ 68,76	€ 94,10	€ 135,10		69,5%	91,9%	30,5%	14,2%	6,3%
Gewogen gemiddelde op basis huishoudens	€ 31,31	€ 50,41	€ 81,71		€ 45,00	€ 57,07	€ 102,07		€ 49,01	€ 62,13	€ 111,13		€ 49,80	€ 63,37	€ 113,16		43,3%	54,9%	38,5%	10,9%	1,8%

Gezin met 2 gedomiciileerden 77 m³ verbruik per jaar Prijs excl. BTW	2000				2008				2011				2012				2012		Stijging 2000 - 2012	Stijging 2008 - 2012	Stijging 2011 - 2012
	geldig op 01/01/2000				geldig op 01/01/2008				geldig op 01/01/2011				geldig op 01/01/2012				% aandeel	% aandeel	% stijging	% stijging	% stijging
	Rang				Rang				Rang				Rang				Vaste Vergoeding	Variabel Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel
	Vaste Vergoeding	Variabele Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variabele Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variabele Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variabele Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste					
AWW	42,74	45,44	88,18	14	57,34	60,16	117,50	10	62,50	66,04	128,55	13	62,50	66,04	128,55	13	48,6%	51,4%	45,8%	9,4%	0,0%
Brabant Water NV	38,40	57,11	95,51	12	66,00	50,96	116,96	11	66,96	50,69	117,65	15	68,76	40,43	109,19	17	63,0%	37,0%	14,3%	-6,6%	-7,2%
GW Hoeilaart	24,79	69,47	94,26	13	29,75	69,47	99,22	18	29,75	69,47	99,22	19	29,75	76,52	106,27	18	28,0%	72,0%	12,7%	7,1%	7,1%
GW Knokke-Heist	6,48	69,89	76,37	19	6,48	92,12	98,60	19	6,48	99,17	105,65	18	6,48	99,17	105,65	19	6,1%	93,9%	38,3%	7,2%	0,0%
IWM Brabant	32,98	62,91	95,89	11	45,00	77,55	122,55	7	45,00	84,60	129,60	11	45,00	84,60	129,60	11	34,7%	65,3%	35,1%	5,8%	0,0%
IWM Limburg	32,98	52,43	85,41	17	45,00	77,55	122,55	7	45,00	84,60	129,60	11	45,00	84,60	129,60	11	34,7%	65,3%	51,7%	5,8%	0,0%
IWVA	31,53	54,76	86,29	16	39,00	69,56	108,56	16	41,56	82,25	123,81	14	41,56	82,25	123,81	14	33,6%	66,4%	43,5%	14,0%	0,0%
IWVB - TMVW	20,70	93,21	113,91	6	39,92	109,53	149,45	1	41,00	112,80	153,80	1	42,16	116,09	158,25	5	26,6%	73,4%	38,9%	5,9%	2,9%
IWVB - VIVAQUA	20,70	103,11	123,81	2	39,92	109,53	149,45	1	41,00	112,80	153,80	1	42,16	116,09	158,25	5	26,6%	73,4%	27,8%	5,9%	2,9%
PIDPA	29,15	55,93	85,08	18	54,61	57,34	111,95	15	57,89	59,47	117,36	16	57,89	59,47	117,36	16	49,3%	50,7%	37,9%	4,8%	0,0%
TMVW	23,80	91,18	114,98	5	41,00	95,88	136,88	3	43,97	103,40	147,37	6	44,85	105,28	150,13	7	29,9%	70,1%	30,6%	9,7%	1,9%
VIVAQUA - Kraainem	34,83	80,39	115,22	3	34,83	80,39	115,22	3	38,37	114,25	152,62	3	38,37	120,35	158,72	2	24,2%	75,8%	37,7%	37,7%	4,0%
VIVAQUA - Linkebeek	17,35	112,42	129,77	1	17,35	99,03	116,38	12	38,37	114,25	152,62	3	38,37	120,35	158,72	2	24,2%	75,8%	22,3%	36,4%	4,0%
VIVAQUA - Steenokkerzeel	33,22	65,25	98,47	9	41,00	75,20	116,20	13	41,00	105,75	146,75	7	41,00	120,35	161,35	1	25,4%	74,6%	63,9%	38,9%	9,9%
VIVAQUA - Wezembeek-Opem	34,71	80,39	115,10	4	34,71	92,12	126,83	4	38,37	114,25	152,62	3	38,37	120,35	158,72	2	24,2%	75,8%	37,9%	25,1%	4,0%
VMW Limburg	33,22	54,76	87,98	15	41,56	63,45	105,01	17	45,39	69,09	114,48	17	46,79	71,44	118,23	15	39,6%	60,4%	34,4%	12,6%	3,3%
VMW Oost-Vlaanderen	33,22	67,58	100,80	8	41,56	84,13	125,69	5	45,39	92,12	137,51	8	46,79	94,94	141,73	8	33,0%	67,0%	40,6%	12,8%	3,1%
VMW Vlaams-Brabant	33,22	65,25	98,47	9	41,56	77,08	118,64	9	45,39	86,95	132,34	10	46,79	89,77	136,56	10	34,3%	65,7%	38,7%	15,1%	3,2%
VMW West-Vlaanderen	33,22	72,23	105,45	7	41,56	84,13	125,69	5	45,39	92,12	137,51	8	46,79	94,94	141,73	8	33,0%	67,0%	34,4%	12,8%	3,1%
Berekend gemiddelde	€ 29,33	€ 71,25	€ 100,58		€ 39,90	€ 80,27	€ 120,18		€ 43,09	€ 90,21	€ 133,31		€ 43,65	€ 92,79	€ 136,44		32,6%	67,4%	35,7%	13,5%	2,4%
Mediaan	€ 32,98	€ 67,58	€ 98,47		€ 41,00	€ 77,55	€ 117,50		€ 43,97	€ 92,12	€ 132,34		€ 44,85	€ 94,94	€ 136,56		33,0%	67,0%	38,7%	16,2%	3,2%
Minimum	€ 6,48	€ 45,44	€ 76,37		€ 6,48	€ 50,96	€ 98,60		€ 6,48	€ 50,69	€ 99,22		€ 6,48	€ 40,43	€ 105,65		6,1%	37,0%	38,3%	7,2%	6,5%
Maximum	€ 42,74	€ 112,42	€ 129,77		€ 66,00	€ 109,53	€ 149,45		€ 66,96	€ 114,25	€ 153,80		€ 68,76	€ 120,35	€ 161,35		63,0%	93,9%	24,3%	8,0%	4,9%
Gewogen gemiddelde op basis huishoudens	€ 30,64	€ 68,53	€ 99,16		€ 45,00	€ 76,63	€ 121,63		€ 48,43	€ 83,27	€ 131,70		€ 49,28	€ 85,01	€ 134,29		36,1%	62,0%	35,4%	10,4%	2,0%

Gezin met 3 gedomicileerden 108 m³ verbruik per jaar Prijs excl. BTW	2000				2008				2011				2012				2012		Stijging 2000 - 2012	Stijging 2008 - 2012	Stijging 2011 - 2012
	geldig op 01/01/2000				geldig op 01/01/2008				geldig op 01/01/2011				geldig op 01/01/2012				% aandeel	% aandeel	% stijging	% stijging	% stijging
	Rang				Rang				Rang				Rang				Vaste Vergoeding	Variabel Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel
	Vaste Vergoeding	Variabele Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variabele Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variabele Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variabele Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste					
AWW	42,74	60,91	103,65	17	57,34	80,64	137,98	13	62,50	88,53	151,03	14	62,50	88,53	151,03	14	41,4%	58,6%	45,7%	9,5%	0,0%
Brabant Water NV	38,40	76,55	114,95	13	66,00	68,30	134,30	14	66,96	67,95	134,91	18	68,76	54,19	122,95	19	55,9%	44,1%	7,0%	-8,5%	-8,9%
GW Hoeilaart	24,79	92,88	117,67	11	29,75	92,88	122,63	19	29,75	92,88	122,63	19	29,75	102,33	132,08	18	22,5%	77,5%	12,2%	7,7%	7,7%
GW Knokke-Heist	6,48	93,68	100,16	19	6,48	123,48	129,96	17	6,48	132,93	139,41	15	6,48	132,93	139,41	16	4,6%	95,4%	39,2%	7,3%	0,0%
IWM Brabant	32,98	84,33	117,31	12	45,00	103,95	148,95	8	45,00	113,40	158,40	11	45,00	113,40	158,40	11	28,4%	71,6%	35,0%	6,3%	0,0%
IWM Limburg	32,98	70,28	103,26	18	45,00	103,95	148,95	8	45,00	113,40	158,40	11	45,00	113,40	158,40	11	28,4%	71,6%	53,4%	6,3%	0,0%
IWVA	31,53	73,40	104,93	15	39,00	93,24	132,24	15	41,56	110,25	151,81	13	41,56	110,25	151,81	13	27,4%	72,6%	44,7%	14,8%	0,0%
IWVB - TMVW	20,70	124,94	145,64	4	39,92	146,82	186,74	1	41,00	151,20	192,20	1	42,16	155,61	197,77	2	21,3%	78,7%	35,8%	5,9%	2,9%
IWVB - VIVAQUA	20,70	138,22	158,92	2	39,92	146,82	186,74	1	41,00	151,20	192,20	1	42,16	155,61	197,77	2	21,3%	78,7%	24,4%	5,9%	2,9%
PIDPA	29,15	74,96	104,11	16	54,61	76,86	131,47	16	57,89	79,71	137,60	17	57,89	79,71	137,60	17	42,1%	57,9%	32,2%	4,7%	0,0%
TMVW	23,80	122,22	146,02	3	41,00	128,52	169,52	3	43,97	138,60	182,57	7	44,85	141,12	185,97	7	24,1%	75,9%	27,4%	9,7%	1,9%
VIVAQUA - Kraainem	34,83	107,76	142,59	5	34,83	107,76	142,59	11	38,37	150,75	189,12	3	38,37	158,40	196,77	4	19,5%	80,5%	38,0%	38,0%	4,0%
VIVAQUA - Linkebeek	17,35	149,11	166,46	1	17,35	132,75	150,10	7	38,37	150,75	189,12	3	38,37	158,40	196,77	6	19,5%	80,5%	18,2%	31,1%	4,0%
VIVAQUA - Steenokkerzeel	33,22	87,46	120,68	9	41,00	100,80	141,80	12	41,00	141,75	182,75	6	41,00	158,40	199,40	1	20,6%	79,4%	65,2%	40,6%	9,1%
VIVAQUA - Wezembeek-Oppe	34,71	107,76	142,47	6	34,71	123,48	158,19	4	38,37	150,75	189,12	3	38,37	158,40	196,77	4	19,5%	80,5%	38,1%	24,4%	4,0%
VMW Limburg	33,22	73,40	106,62	14	41,56	85,05	126,61	18	45,39	92,61	138,00	16	46,79	95,76	142,55	15	32,8%	67,2%	33,7%	12,6%	3,3%
VMW Oost-Vlaanderen	33,22	90,58	123,80	8	41,56	112,77	154,33	5	45,39	123,48	168,87	8	46,79	127,26	174,05	8	26,9%	73,1%	40,6%	12,8%	3,1%
VMW Vlaams-Brabant	33,22	87,46	120,68	9	41,56	103,32	144,88	10	45,39	116,55	161,94	10	46,79	120,33	167,12	10	28,0%	72,0%	38,5%	15,4%	3,2%
VMW West-Vlaanderen	33,22	96,82	130,04	7	41,56	112,77	154,33	5	45,39	123,48	168,87	8	46,79	127,26	174,05	8	26,9%	73,1%	33,8%	12,8%	3,1%
Berekend gemiddelde	€ 29,33	€ 95,41	€ 124,73		€ 39,90	€ 107,59	€ 147,49		€ 43,09	€ 120,54	€ 163,63		€ 43,65	€ 123,75	€ 167,40		26,9%	73,1%	34,2%	13,5%	2,3%
Mediaan	€ 32,98	€ 90,58	€ 120,68		€ 41,00	€ 103,95	€ 144,88		€ 43,97	€ 123,48	€ 161,94		€ 44,85	€ 127,26	€ 167,12		26,9%	73,1%	38,5%	15,4%	3,2%
Minimum	€ 6,48	€ 60,91	€ 100,16		€ 6,48	€ 68,30	€ 122,63		€ 6,48	€ 67,95	€ 122,63		€ 6,48	€ 54,19	€ 122,95		4,6%	44,1%	22,8%	0,3%	0,3%
Maximum	€ 42,74	€ 149,11	€ 166,46		€ 66,00	€ 146,82	€ 186,74		€ 66,96	€ 151,20	€ 192,20		€ 68,76	€ 158,40	€ 199,40		55,9%	95,4%	19,8%	6,8%	3,7%
Gewogen gemiddelde op basis huishoudens	€ 30,52	€ 91,97	€ 122,49		€ 45,00	€ 102,72	€ 147,72		€ 48,31	€ 111,53	€ 159,84		€ 49,20	€ 113,93	€ 163,13		29,6%	68,4%	33,2%	10,4%	2,1%

Gezin met 4 gedomiciileerden 132 m³ verbruik per jaar Prijs excl. BTW	2000				2008				2011				2012				2012		Stijging 2000 - 2012	Stijging 2008 - 2012	Stijging 2011 - 2012
	geldig op 01/01/2000				geldig op 01/01/2008				geldig op 01/01/2011				geldig op 01/01/2012				% aandeel	% aandeel	% stijging	% stijging	% stijging
	Rang				Rang				Rang				Rang								
	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel
AWW	42,74	69,61	112,35	19	57,34	92,16	149,50	13	62,50	101,17	163,68	14	62,50	101,17	163,68	14	38,2%	61,8%	45,7%	9,5%	0,0%
Brabant Water NV	38,40	87,48	125,88	13	66,00	78,06	144,06	16	66,96	77,65	144,61	18	68,76	61,93	130,69	19	52,6%	47,4%	3,8%	-9,3%	-9,6%
GW Hoeilaart	24,79	105,72	130,51	11	29,75	105,72	135,47	19	29,75	105,72	135,47	19	29,75	116,52	146,27	18	20,3%	79,7%	12,1%	8,0%	8,0%
GW Knokke-Heist	6,48	107,06	113,54	17	6,48	141,12	147,60	14	6,48	151,92	158,40	15	6,48	151,92	158,40	15	4,1%	95,9%	39,5%	7,3%	0,0%
IWM Brabant	32,98	96,38	129,36	12	45,00	118,80	163,80	8	45,00	129,60	174,60	11	45,00	129,60	174,60	11	25,8%	74,2%	35,0%	6,6%	0,0%
IWM Limburg	32,98	80,32	113,30	18	45,00	118,80	163,80	8	45,00	129,60	174,60	11	45,00	129,60	174,60	11	25,8%	74,2%	54,1%	6,6%	0,0%
IWVA	31,53	83,89	115,42	15	39,00	106,56	145,56	15	41,56	126,00	167,56	13	41,56	126,00	167,56	13	24,8%	75,2%	45,2%	15,1%	0,0%
IWVB - TMVW	20,70	142,78	163,48	3	39,92	167,80	207,72	1	41,00	172,80	213,80	1	42,16	177,84	220,00	1	19,2%	80,8%	34,6%	5,9%	2,9%
IWVB - VIVAQUA	20,70	157,96	178,66	2	39,92	167,80	207,72	1	41,00	172,80	213,80	1	42,16	177,84	220,00	1	19,2%	80,8%	23,1%	5,9%	2,9%
PIDPA	29,15	85,67	114,82	16	54,61	87,84	142,45	17	57,89	91,10	148,99	17	57,89	91,10	148,99	17	38,9%	61,1%	29,8%	4,6%	0,0%
TMVW	23,80	139,68	163,48	4	41,00	146,88	187,88	3	43,97	158,40	202,37	7	44,85	161,28	206,13	7	21,8%	78,2%	26,1%	9,7%	1,9%
VIVAQUA - Kraainem	34,83	123,16	157,99	5	34,83	123,16	157,99	11	38,37	168,00	206,37	3	38,37	175,80	214,17	4	17,9%	82,1%	35,6%	35,6%	3,8%
VIVAQUA - Linkebeek	17,35	167,58	184,93	1	17,35	151,71	169,06	7	38,37	168,00	206,37	3	38,37	175,80	214,17	4	17,9%	82,1%	15,8%	26,7%	3,8%
VIVAQUA - Steenokkerzeel	33,22	99,95	133,17	9	41,00	115,20	156,20	12	41,00	162,00	203,00	6	41,00	175,80	216,80	3	18,9%	81,1%	62,8%	38,8%	6,8%
VIVAQUA - Wezembeek-Opem	34,71	123,16	157,87	6	34,71	141,12	175,83	4	38,37	168,00	206,37	3	38,37	175,80	214,17	4	17,9%	82,1%	35,7%	21,8%	3,8%
VMW Limburg	33,22	83,89	117,11	14	41,56	97,20	138,76	18	45,39	105,84	151,23	16	46,79	109,44	156,23	16	29,9%	70,1%	33,4%	12,6%	3,3%
VMW Oost-Vlaanderen	33,22	103,52	136,74	8	41,56	128,88	170,44	5	45,39	141,12	186,51	8	46,79	145,44	192,23	8	24,3%	75,7%	40,6%	12,8%	3,1%
VMW Vlaams-Brabant	33,22	99,95	133,17	9	41,56	118,08	159,64	10	45,39	133,20	178,59	10	46,79	137,52	184,31	10	25,4%	74,6%	38,4%	15,5%	3,2%
VMW West-Vlaanderen	33,22	110,66	143,88	7	41,56	128,88	170,44	5	45,39	141,12	186,51	8	46,79	145,44	192,23	8	24,3%	75,7%	33,6%	12,8%	3,1%
Berekend gemiddelde	€ 29,33	€ 108,86	€ 138,19		€ 39,90	€ 122,93	€ 162,84		€ 43,09	€ 137,06	€ 180,15		€ 43,65	€ 140,31	€ 183,96		24,6%	75,4%	33,1%	13,0%	2,1%
Mediaan	€ 32,98	€ 103,52	€ 133,17		€ 41,00	€ 118,80	€ 159,64		€ 43,97	€ 141,12	€ 178,59		€ 44,85	€ 145,44	€ 184,31		24,3%	75,7%	38,4%	15,5%	3,2%
Minimum	€ 6,48	€ 69,61	€ 112,35		€ 6,48	€ 78,06	€ 135,47		€ 6,48	€ 77,65	€ 135,47		€ 6,48	€ 61,93	€ 130,69		4,1%	47,4%	16,3%	-3,5%	-3,5%
Maximum	€ 42,74	€ 167,58	€ 184,93		€ 66,00	€ 167,80	€ 207,72		€ 66,96	€ 172,80	€ 213,80		€ 68,76	€ 177,84	€ 220,00		52,6%	95,9%	19,0%	5,9%	2,9%
Gewogen gemiddelde op basis huishoudens	€ 30,53	€ 104,62	€ 135,14		€ 45,00	€ 117,39	€ 162,40		€ 48,32	€ 127,02	€ 175,34		€ 49,22	€ 129,79	€ 179,00		27,0%	71,0%	32,5%	10,2%	2,1%

Gezin met 5 gedomicileerden 160 m³ verbruik per jaar Prijs excl. BTW	2000				2008				2011				2012				2012		Stijging 2000 - 2012	Stijging 2008 - 2012	Stijging 2011 - 2012
	geldig op 01/01/2000				geldig op 01/01/2008				geldig op 01/01/2011				geldig op 01/01/2012				% aandeel	% aandeel	% stijging	% stijging	% stijging
	Rang				Rang				Rang				Rang								
	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel
AWW	42,74	82,18	124,92	19	57,34	108,80	166,14	14	62,50	119,44	181,94	15	62,50	119,44	181,94	15	34,4%	65,6%	45,6%	9,5%	0,0%
Brabant Water NV	38,40	103,28	141,68	13	66,00	92,16	158,16	17	66,96	91,67	158,63	18	68,76	73,12	141,88	19	48,5%	51,5%	0,1%	-10,3%	-10,6%
GW Hoeilaart	24,79	124,60	149,39	11	29,75	124,60	154,35	19	29,75	124,60	154,35	19	29,75	137,35	167,10	17	17,8%	82,2%	11,9%	8,3%	8,3%
GW Knokke-Heist	6,48	126,40	132,88	14	6,48	166,60	173,08	13	6,48	179,35	185,83	14	6,48	179,35	185,83	14	3,5%	96,5%	39,9%	7,4%	0,0%
IWM Brabant	32,98	113,78	146,76	12	45,00	140,25	185,25	8	45,00	153,00	198,00	11	45,00	153,00	198,00	11	22,7%	77,3%	34,9%	6,9%	0,0%
IWM Limburg	32,98	94,82	127,80	18	45,00	140,25	185,25	8	45,00	153,00	198,00	11	45,00	153,00	198,00	11	22,7%	77,3%	54,9%	6,9%	0,0%
IWVA	31,53	99,03	130,56	16	39,00	125,80	164,80	15	41,56	148,75	190,31	13	41,56	148,75	190,31	13	21,8%	78,2%	45,8%	15,5%	0,0%
IWVB - TMVW	20,70	168,56	189,26	3	39,92	198,09	238,01	1	41,00	204,00	245,00	1	42,16	209,95	252,11	1	16,7%	83,3%	33,2%	5,9%	2,9%
IWVB - VIVAQUA	20,70	186,48	207,18	2	39,92	198,09	238,01	1	41,00	204,00	245,00	1	42,16	209,95	252,11	1	16,7%	83,3%	21,7%	5,9%	2,9%
PIDPA	29,15	101,14	130,29	17	54,61	103,70	158,31	16	57,89	107,55	165,44	17	57,89	107,55	165,44	18	35,0%	65,0%	27,0%	4,5%	0,0%
TMVW	23,80	164,90	188,70	4	41,00	173,40	214,40	3	43,97	187,00	230,97	7	44,85	190,40	235,25	7	19,1%	80,9%	24,7%	9,7%	1,9%
VIVAQUA - Kraainem	34,83	145,39	180,22	5	34,83	145,39	180,22	11	38,37	196,25	234,62	3	38,37	205,00	243,37	4	15,8%	84,2%	35,0%	35,0%	3,7%
VIVAQUA - Linkebeek	17,35	196,46	213,81	1	17,35	179,10	196,45	5	38,37	196,25	234,62	3	38,37	205,00	243,37	4	15,8%	84,2%	13,8%	23,9%	3,7%
VIVAQUA - Steenokkerzeel	33,22	118,00	151,22	9	41,00	136,00	177,00	12	41,00	191,25	232,25	6	41,00	205,00	246,00	3	16,7%	83,3%	62,7%	39,0%	5,9%
VIVAQUA - Wezembeek-Oppe	34,71	145,39	180,10	6	34,71	166,60	201,31	4	38,37	196,25	234,62	3	38,37	205,00	243,37	4	15,8%	84,2%	35,1%	20,9%	3,7%
VMW Limburg	33,22	99,03	132,25	15	41,56	114,75	156,31	18	45,39	124,95	170,34	16	46,79	129,20	175,99	16	26,6%	73,4%	33,1%	12,6%	3,3%
VMW Oost-Vlaanderen	33,22	122,21	155,43	8	41,56	152,15	193,71	6	45,39	166,60	211,99	8	46,79	171,70	218,49	8	21,4%	78,6%	40,6%	12,8%	3,1%
VMW Vlaams-Brabant	33,22	118,00	151,22	9	41,56	139,40	180,96	10	45,39	157,25	202,64	10	46,79	162,35	209,14	10	22,4%	77,6%	38,3%	15,6%	3,2%
VMW West-Vlaanderen	33,22	130,64	163,86	7	41,56	152,15	193,71	6	45,39	166,60	211,99	8	46,79	171,70	218,49	8	21,4%	78,6%	33,3%	12,8%	3,1%
Berekend gemiddelde	€ 29,33	€ 128,44	€ 157,76		€ 39,90	€ 145,12	€ 185,02		€ 43,09	€ 161,46	€ 204,55		€ 43,65	€ 165,10	€ 208,75		21,8%	78,2%	32,3%	12,8%	2,0%
Mediaan	€ 32,98	€ 122,21	€ 151,22		€ 41,00	€ 140,25	€ 180,96		€ 43,97	€ 166,60	€ 202,64		€ 44,85	€ 171,70	€ 209,14		21,4%	78,6%	38,3%	15,6%	3,2%
Minimum	€ 6,48	€ 82,18	€ 124,92		€ 6,48	€ 92,16	€ 154,35		€ 6,48	€ 91,67	€ 154,35		€ 6,48	€ 73,12	€ 141,88		3,5%	51,5%	13,6%	-8,1%	-8,1%
Maximum	€ 42,74	€ 196,46	€ 213,81		€ 66,00	€ 198,09	€ 238,01		€ 66,96	€ 204,00	€ 245,00		€ 68,76	€ 209,95	€ 252,11		48,5%	96,5%	17,9%	5,9%	2,9%
Gewogen gemiddelde op basis huishoudens	€ 30,77	€ 122,65	€ 153,42		€ 45,00	€ 138,59	€ 183,59		€ 48,59	€ 149,39	€ 197,98		€ 49,47	€ 152,61	€ 202,08		24,0%	73,9%	31,7%	10,1%	2,1%

BIJLAGE 9

OVERZICHT VAN DE BEREKENDE DRINKWATERCOMPONENT PER WATERMAATSCHAPPIJ VOOR VERSCHILLENDE TYPES BEDRIJVEN

Bedrijf type 500 / <30 500 m³ verbruik per jaar Prijs excl. BTW	2000				2008				2011				2012				2012		Stijging 2000 - 2012	Stijging 2008 - 2012	Stijging 2011 - 2012
	geldig op 01/01/2000				geldig op 01/01/2008				geldig op 01/01/2011				geldig op 01/01/2012				% aandeel	% aandeel	% stijging	% stijging	% stijging
	Rang				Rang				Rang				Rang								
	Vaste Vergoeding	Variabele Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variabele Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variabele Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel		Vaste Vergoeding	Variabele Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variabel Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel
AWW	43	483	526	18	57	640	697	17	63	703	765	17	63	703	765	17	8,2%	91,8%	45,4%	9,7%	0,0%
Brabant Water NV	38	608	646	14	66	542	608	18	67	549	616	18	69	430	499	19	13,8%	86,2%	-22,8%	-18,0%	-19,0%
GW Hoeilaart	30	755	785	8	30	755	785	15	30	755	785	16	30	830	860	16	3,5%	96,5%	9,6%	9,6%	9,6%
GW Knokke-Heist	6	744	750	10	6	980	986	6	6	1.030	1.036	7	6	1.055	1.061	8	0,6%	99,4%	41,5%	7,6%	2,4%
IWM Brabant	27	669	696	13	45	825	870	11	45	900	945	12	45	900	945	12	4,8%	95,2%	35,8%	8,6%	0,0%
IWM Limburg	27	558	585	17	45	825	870	11	45	900	945	12	45	900	945	12	4,8%	95,2%	61,7%	8,6%	0,0%
IWVA	32	583	614	16	39	740	779	16	42	875	917	14	42	875	917	14	4,5%	95,5%	49,3%	17,7%	0,0%
IWVB - TMVW	21	1.072	1.092	4	40	1.165	1.205	3	41	1.165	1.206	5	42	1.235	1.277	6	3,3%	96,7%	16,9%	6,0%	5,9%
IWVB - VIVAQUA	21	1.097	1.118	3	40	1.165	1.205	3	40	1.165	1.205	6	42	1.200	1.242	7	3,4%	96,6%	11,1%	3,1%	3,1%
PIDPA	52	400	452	19	54	410	464	19	63	500	563	19	63	500	563	18	11,2%	88,8%	24,6%	21,3%	0,0%
TMVW	39	1.180	1.219	2	41	1.240	1.281	2	44	1.370	1.414	1	45	1.440	1.485	5	3,0%	97,0%	21,8%	15,9%	5,0%
VIVAQUA - Kraainem	35	855	890	5	35	855	890	10	38	1.375	1.413	2	38	1.475	1.513	2	2,5%	97,5%	70,0%	70,0%	7,1%
VIVAQUA - Linkebeek	17	1.301	1.319	1	17	1.301	1.319	1	38	1.375	1.413	2	38	1.475	1.513	2	2,5%	97,5%	14,8%	14,8%	7,1%
VIVAQUA - Steenokkerzeel	33	694	727	11	41	800	841	13	41	990	1.031	8	41	1.475	1.516	1	2,7%	97,3%	108,4%	80,3%	47,0%
VIVAQUA - Wezembeek-Oppeem	35	855	890	6	35	980	1.015	5	38	1.375	1.413	2	38	1.475	1.513	2	2,5%	97,5%	70,0%	49,1%	7,1%
VMW Limburg	33	583	616	15	215	585	800	14	234	620	854	15	242	640	882	15	27,4%	72,6%	43,2%	10,3%	3,2%
VMW Oost-Vlaanderen	33	719	752	9	215	745	960	7	234	790	1.024	9	242	815	1.057	9	22,9%	77,1%	40,5%	10,1%	3,1%
VMW Vlaams-Brabant	33	694	727	12	215	720	935	9	234	780	1.014	11	242	805	1.047	11	23,1%	76,9%	43,9%	12,0%	3,2%
VMW West-Vlaanderen	33	768	802	7	215	745	960	7	234	790	1.024	9	242	815	1.057	9	22,9%	77,1%	31,8%	10,1%	3,1%
Berekend gemiddelde	€ 31	€ 769	€ 800		€ 76	€ 843	€ 919		€ 83	€ 948	€ 1.031		€ 85	€ 1.002	€ 1.087		8,8%	91,2%	35,8%	18,2%	5,5%
Mediaan	€ 33	€ 719	€ 750		€ 41	€ 800	€ 890		€ 44	€ 900	€ 1.024		€ 45	€ 900	€ 1.057		4,5%	95,5%	40,9%	18,7%	3,1%
Minimum	€ 6	€ 400	€ 452		€ 6	€ 410	€ 464		€ 6	€ 500	€ 563		€ 6	€ 430	€ 499		0,6%	72,6%	10,4%	7,5%	-11,4%
Maximum	€ 52	€ 1.301	€ 1.319		€ 215	€ 1.301	€ 1.319		€ 234	€ 1.375	€ 1.414		€ 242	€ 1.475	€ 1.516		27,4%	99,4%	15,0%	15,0%	7,2%

Bedrijf type 2.000 / <30 2.000 m³ verbruik per jaar Prijs excl. BTW	2000				2008				2011				2012				2012		Stijging 2000 - 2012	Stijging 2008 - 2012	Stijging 2011 - 2012
	geldig op 01/01/2000				geldig op 01/01/2008				geldig op 01/01/2011				geldig op 01/01/2012				% aandeel	% aandeel	% stijging	% stijging	% stijging
	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel		Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel
AWW	43	1.934	1.976	17	57	2.560	2.617	16	63	2.810	2.873	16	63	2.810	2.873	16	2,2%	97,8%	45,4%	9,8%	0,0%
Brabant Water NV	38	2.430	2.468	13	66	2.168	2.234	18	67	2.196	2.263	18	69	1.720	1.789	19	3,8%	96,2%	-27,5%	-19,9%	-20,9%
GW Hoeilaart	30	3.020	3.050	6	30	3.020	3.050	13	30	3.020	3.050	15	30	3.320	3.350	14	0,9%	99,1%	9,8%	9,8%	9,8%
GW Knokke-Heist	6	2.607	2.613	9	6	3.540	3.546	4	6	3.720	3.726	7	6	3.810	3.816	7	0,2%	99,8%	46,0%	7,6%	2,4%
IWM Brabant	27	2.380	2.406	14	45	3.300	3.345	5	45	3.600	3.645	8	45	3.600	3.645	8	1,2%	98,8%	51,5%	9,0%	0,0%
IWM Limburg	27	1.934	1.960	18	45	3.300	3.345	5	45	3.600	3.645	8	45	3.600	3.645	8	1,2%	98,8%	85,9%	9,0%	0,0%
IWVA	32	1.958	1.990	16	39	2.760	2.799	15	42	3.300	3.342	13	42	3.300	3.342	15	1,2%	98,8%	67,9%	19,4%	0,0%
IWVB - TMVW	21	3.551	3.571	3	40	3.798	3.837	3	41	3.938	3.979	5	42	4.170	4.212	5	1,0%	99,0%	17,9%	9,8%	5,9%
IWVB - VIVAQUA	21	3.576	3.597	2	40	3.798	3.837	2	40	3.938	3.978	6	42	4.050	4.092	6	1,0%	99,0%	13,8%	6,6%	2,9%
PIDPA	52	1.599	1.651	19	54	1.640	1.694	19	63	2.000	2.063	19	63	2.000	2.063	18	3,0%	97,0%	24,9%	21,8%	0,0%
TMVW	39	2.830	2.869	7	41	2.980	3.021	14	44	3.290	3.334	14	45	3.465	3.510	10	1,3%	98,7%	22,3%	16,2%	5,3%
VIVAQUA - Kraainem	35	3.037	3.072	4	35	3.037	3.072	12	38	5.500	5.538	1	38	5.900	5.938	2	0,6%	99,4%	93,3%	93,3%	7,2%
VIVAQUA - Linkebeek	17	4.090	4.108	1	17	4.090	4.108	1	38	5.500	5.538	1	38	5.900	5.938	2	0,6%	99,4%	44,6%	44,6%	7,2%
VIVAQUA - Steenokkerzeel	33	2.479	2.512	11	41	3.200	3.241	8	41	3.960	4.001	4	41	5.900	5.941	1	0,7%	99,3%	136,5%	83,3%	48,5%
VIVAQUA - Wezembeek-Oppem	35	3.024	3.059	5	35	3.274	3.309	7	38	5.500	5.538	1	38	5.900	5.938	2	0,6%	99,4%	94,1%	79,5%	7,2%
VMW Limburg	33	2.033	2.066	15	215	2.340	2.555	17	234	2.480	2.714	17	242	2.560	2.802	17	8,6%	91,4%	35,6%	9,7%	3,2%
VMW Oost-Vlaanderen	33	2.578	2.611	10	215	2.980	3.195	9	234	3.160	3.394	10	242	3.260	3.502	11	6,9%	93,1%	34,1%	9,6%	3,2%
VMW Vlaams-Brabant	33	2.479	2.512	12	215	2.880	3.095	11	234	3.120	3.354	12	242	3.220	3.462	13	7,0%	93,0%	37,8%	11,9%	3,2%
VMW West-Vlaanderen	33	2.776	2.810	8	215	2.980	3.195	9	234	3.160	3.394	10	242	3.260	3.502	11	6,9%	93,1%	24,6%	9,6%	3,2%
Berekend gemiddelde	€ 31	€ 2.648	€ 2.679		€ 76	€ 3.034	€ 3.110		€ 83	€ 3.568	€ 3.651		€ 85	€ 3.776	€ 3.861		2,6%	97,4%	44,1%	24,1%	5,7%
Mediaan	€ 33	€ 2.578	€ 2.611		€ 41	€ 3.020	€ 3.195		€ 44	€ 3.300	€ 3.394		€ 45	€ 3.465	€ 3.510		1,2%	98,8%	34,4%	9,9%	3,4%
Minimum	€ 6	€ 1.599	€ 1.651		€ 6	€ 1.640	€ 1.694		€ 6	€ 2.000	€ 2.063		€ 6	€ 1.720	€ 1.789		0,2%	91,4%	8,4%	5,6%	-13,3%
Maximum	€ 52	€ 4.090	€ 4.108		€ 215	€ 4.090	€ 4.108		€ 234	€ 5.500	€ 5.538		€ 242	€ 5.900	€ 5.941		8,6%	99,8%	44,6%	44,6%	7,3%

Bedrijf type 10.000 / <30 10.000 m³ verbruik per jaar Prijs excl. BTW	2000				2008				2011				2012				2012		Stijging 2000 - 2012	Stijging 2008 - 2012	Stijging 2011 - 2012
	geldig op 01/01/2000				geldig op 01/01/2008				geldig op 01/01/2011				geldig op 01/01/2012				% aandeel	% aandeel	% stijging	% stijging	% stijging
	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel		Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel
AWW	43	9.668	9.711	15	57	12.800	12.857	14	63	14.052	14.115	15	63	14.052	14.115	16	0,4%	99,6%	45,3%	9,8%	0,0%
Brabant Water NV	38	12.150	12.188	7	66	10.842	10.908	18	67	10.979	11.046	18	69	8.602	8.671	19	0,8%	99,2%	-28,9%	-20,5%	-21,5%
GW Hoeilaart	30	15.100	15.130	2	30	15.100	15.130	8	30	15.100	15.130	13	30	16.600	16.630	10	0,2%	99,8%	9,9%	9,9%	9,9%
GW Knokke-Heist	6	11.567	11.573	10	6	16.180	16.186	1	6	17.000	17.006	7	6	17.410	17.416	6	0,0%	100,0%	50,5%	7,6%	2,4%
IWM Brabant	27	10.709	10.735	12	45	16.000	16.045	2	45	17.000	17.045	5	45	17.000	17.045	8	0,3%	99,7%	58,8%	6,2%	0,0%
IWM Limburg	27	8.478	8.504	18	45	16.000	16.045	2	45	17.000	17.045	5	45	17.000	17.045	8	0,3%	99,7%	100,4%	6,2%	0,0%
IWVA	32	9.296	9.327	16	39	12.600	12.639	15	42	15.300	15.342	10	42	15.300	15.342	13	0,3%	99,7%	64,5%	21,4%	0,0%
IWVB - TMVW	21	14.607	14.627	4	40	15.534	15.573	6	41	16.797	16.838	8	42	17.770	17.812	5	0,2%	99,8%	21,8%	14,4%	5,8%
IWVB - VIVAQUA	21	14.632	14.653	3	40	15.534	15.573	6	40	16.797	16.837	9	42	17.250	17.292	7	0,2%	99,8%	18,0%	11,0%	2,7%
PIDPA	52	7.925	7.977	19	54	8.440	8.494	19	63	10.000	10.063	19	63	10.000	10.063	18	0,6%	99,4%	26,1%	18,5%	0,0%
TMVW	39	11.630	11.669	9	41	12.260	12.301	16	44	13.530	13.574	16	45	14.265	14.310	15	0,3%	99,7%	22,6%	16,3%	5,4%
VIVAQUA - Kraainem	35	13.646	13.681	5	35	13.646	13.681	13	38	27.500	27.538	1	38	29.500	29.538	2	0,1%	99,9%	115,9%	115,9%	7,3%
VIVAQUA - Linkebeek	17	15.990	16.007	1	17	15.990	16.007	5	38	27.500	27.538	1	38	29.500	29.538	2	0,1%	99,9%	84,5%	84,5%	7,3%
VIVAQUA - Steenokkerzeel	33	10.585	10.618	13	41	16.000	16.041	4	41	19.800	19.841	4	41	29.500	29.541	1	0,1%	99,9%	178,2%	84,2%	48,9%
VIVAQUA - Wezembeek-Oppem	35	13.535	13.569	6	35	13.784	13.819	11	38	27.500	27.538	1	38	29.500	29.538	2	0,1%	99,9%	117,7%	113,8%	7,3%
VMW Limburg	33	8.726	8.759	17	215	10.940	11.155	17	234	11.600	11.834	17	242	11.960	12.202	17	2,0%	98,0%	39,3%	9,4%	3,1%
VMW Oost-Vlaanderen	33	11.329	11.362	11	215	14.060	14.275	9	234	14.920	15.154	11	242	15.380	15.622	11	1,5%	98,5%	37,5%	9,4%	3,1%
VMW Vlaams-Brabant	33	10.585	10.618	14	215	13.480	13.695	12	234	14.600	14.834	14	242	15.060	15.302	14	1,6%	98,4%	44,1%	11,7%	3,1%
VMW West-Vlaanderen	33	11.824	11.858	8	215	14.060	14.275	9	234	14.920	15.154	11	242	15.380	15.622	11	1,5%	98,5%	31,7%	9,4%	3,1%
Berekend gemiddelde	€ 31	€ 11.683	€ 11.714		€ 76	€ 13.855	€ 13.932		€ 83	€ 16.942	€ 17.025		€ 85	€ 17.949	€ 18.034		0,6%	99,4%	53,9%	29,4%	5,9%
Mediaan	€ 33	€ 11.567	€ 11.573		€ 41	€ 14.060	€ 14.275		€ 44	€ 15.300	€ 15.342		€ 45	€ 16.600	€ 16.630		0,3%	99,7%	43,7%	16,5%	8,4%
Minimum	€ 6	€ 7.925	€ 7.977		€ 6	€ 8.440	€ 8.494		€ 6	€ 10.000	€ 10.063		€ 6	€ 8.602	€ 8.671		0,0%	98,0%	8,7%	2,1%	-13,8%
Maximum	€ 52	€ 15.990	€ 16.007		€ 215	€ 16.180	€ 16.186		€ 234	€ 27.500	€ 27.538		€ 242	€ 29.500	€ 29.541		2,0%	100,0%	84,6%	82,5%	7,3%

Bedrijf type 50.000 m ³ verbruik per jaar Prijs excl. BTW	2000				2008				2011				2012				2012		Stijging 2000 - 2012	Stijging 2008 - 2012	Stijging 2011 - 2012
	geldig op 01/01/2000				geldig op 01/01/2008				geldig op 01/01/2011				geldig op 01/01/2012				% aandeel	% aandeel	% stijging	% stijging	% stijging
	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel
AWW	107	48.340	48.447	14	144	64.000	64.144	13	159	70.260	70.419	12	159	70.260	70.419	14	0,2%	99,8%	45,4%	9,8%	0,0%
Brabant Water NV	n.b.	n.b.	n.b.		n.b.	n.b.	n.b.		n.b.	n.b.	n.b.		n.b.	n.b.	n.b.						
GW Hoeilaart	30	75.500	75.530	1	30	75.500	75.530	5	30	75.500	75.530	10	30	83.000	83.030	8	0,0%	100,0%	9,9%	9,9%	9,9%
GW Knokke-Heist	45	56.367	56.412	7	45	79.380	79.425	2	45	83.400	83.445	5	45	85.410	85.455	6	0,1%	99,9%	51,5%	7,6%	2,4%
IWM Brabant	45	52.353	52.398	11	65	78.000	78.065	3	71	81.000	81.071	8	71	81.000	81.071	9	0,1%	99,9%	54,7%	3,9%	0,0%
IWM Limburg	45	41.198	41.243	17	65	78.000	78.065	3	71	81.000	81.071	8	71	81.000	81.071	9	0,1%	99,9%	96,6%	3,9%	0,0%
IWVA	67	45.984	46.051	15	78	61.800	61.878	15	86	75.300	75.386	11	86	75.300	75.386	11	0,1%	99,9%	63,7%	21,8%	0,0%
IWVB - TMVW	84	69.887	69.970	4	103	74.214	74.316	8	104	81.093	81.197	7	105	85.770	85.875	5	0,1%	99,9%	22,7%	15,6%	5,8%
IWVB - VIVAQUA	62	69.912	69.974	3	120	74.214	74.333	7	120	81.093	81.213	6	126	83.250	83.376	7	0,2%	99,8%	19,2%	12,2%	2,7%
PIDPA	223	39.557	39.781	18	228	42.440	42.668	18	266	50.000	50.266	18	266	50.000	50.266	18	0,5%	99,5%	26,4%	17,8%	0,0%
TMVW	39	55.630	55.669	8	41	58.660	58.701	16	44	64.730	64.774	16	45	68.265	68.310	16	0,1%	99,9%	22,7%	16,4%	5,5%
VIVAQUA - Kraainem	35	66.694	66.729	5	35	66.694	66.729	9	38	137.500	137.538	2	38	147.500	147.538	2	0,0%	100,0%	121,1%	121,1%	7,3%
VIVAQUA - Linkebeek	17	75.486	75.503	2	17	75.486	75.503	6	38	137.500	137.538	2	38	147.500	147.538	2	0,0%	100,0%	95,4%	95,4%	7,3%
VIVAQUA - Steenokkerzeel	212	49.257	49.469	12	212	80.000	80.212	1	212	99.000	99.212	4	212	147.500	147.712	1	0,1%	99,9%	198,6%	84,2%	48,9%
VIVAQUA - Wezembeek-Oppeem	104	66.087	66.191	6	104	66.336	66.440	10	115	137.500	137.615	1	38	147.500	147.538	2	0,0%	100,0%	122,9%	122,1%	7,2%
VMW Limburg	125	41.446	41.570	16	334	50.140	50.474	17	359	53.200	53.559	17	372	54.760	55.132	17	0,7%	99,3%	32,6%	9,2%	2,9%
VMW Oost-Vlaanderen	125	53.965	54.089	10	334	65.260	65.594	11	359	69.320	69.679	13	372	71.380	71.752	12	0,5%	99,5%	32,7%	9,4%	3,0%
VMW Vlaams-Brabant	125	49.257	49.382	13	334	61.880	62.214	14	359	67.000	67.359	15	372	69.060	69.432	15	0,5%	99,5%	40,6%	11,6%	3,1%
VMW West-Vlaanderen	125	54.460	54.585	9	334	65.260	65.594	11	359	69.320	69.679	13	372	71.380	71.752	12	0,5%	99,5%	31,4%	9,4%	3,0%
Berekend gemiddelde	€ 90	€ 56.188	€ 56.277		€ 146	€ 67.626	€ 67.771		€ 158	€ 84.095	€ 84.253		€ 156	€ 89.991	€ 90.147		0,2%	99,8%	60,2%	33,0%	7,0%
Mediaan	€ 75	€ 54.212	€ 54.337		€ 104	€ 66.515	€ 66.585		€ 110	€ 78.250	€ 78.300		€ 95	€ 81.000	€ 81.071		0,1%	99,9%	49,2%	21,8%	3,5%
Minimum	€ 17	€ 39.557	€ 39.781		€ 17	€ 42.440	€ 42.668		€ 30	€ 50.000	€ 50.266		€ 30	€ 50.000	€ 50.266		0,0%	99,3%	26,4%	17,8%	0,0%
Maximum	€ 223	€ 75.500	€ 75.530		€ 334	€ 80.000	€ 80.212		€ 359	€ 137.500	€ 137.615		€ 372	€ 147.500	€ 147.712		0,7%	100,0%	95,6%	84,2%	7,3%

Bedrijf type 100.000 m ³ verbruik per jaar Prijs excl. BTW	2000				2008				2011				2012				2012		Stijging 2000 - 2012	Stijging 2008 - 2012	Stijging 2011 - 2012
	geldig op 01/01/2000				geldig op 01/01/2008				geldig op 01/01/2011				geldig op 01/01/2012				% aandeel	% aandeel	% stijging	% stijging	% stijging
	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	1 = duurste	Vaste Vergoeding	Variable Vergoeding (Verbruik)	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel	Totaal drink- waterprijs Vast + Variabel
AWW	291	96.680	96.971	14	390	128.000	128.390	11	426	140.520	140.946	11	426	140.520	140.946	11	0,3%	99,7%	45,3%	9,8%	0,0%
Brabant Water NV	n.b.	n.b.	n.b.		n.b.	n.b.	n.b.		n.b.	n.b.	n.b.		n.b.	n.b.	n.b.						
GW Hoeilaart	30	151.000	151.030	1	30	151.000	151.030	5	30	151.000	151.030	10	30	166.000	166.030	7	0,0%	100,0%	9,9%	9,9%	9,9%
GW Knokke-Heist	65	112.367	112.432	7	65	158.380	158.445	2	65	166.400	166.465	5	65	170.410	170.475	6	0,0%	100,0%	51,6%	7,6%	2,4%
IWM Brabant	45	104.408	104.453	11	65	155.500	155.565	3	71	161.000	161.071	8	71	161.000	161.071	9	0,0%	100,0%	54,2%	3,5%	0,0%
IWM Limburg	45	82.098	82.143	17	65	155.500	155.565	3	71	161.000	161.071	8	71	161.000	161.071	9	0,0%	100,0%	96,1%	3,5%	0,0%
IWVA	136	91.844	91.980	15	154	115.700	115.854	15	171	131.900	132.071	14	171	131.900	132.071	16	0,1%	99,9%	43,6%	14,0%	0,0%
IWVB - TMVW	92	138.987	139.078	4	111	147.564	147.675	8	112	161.463	161.575	7	113	170.770	170.883	5	0,1%	99,9%	22,9%	15,7%	5,8%
IWVB - VIVAQUA	104	139.012	139.115	3	200	147.564	147.763	7	200	161.463	161.663	6	211	165.750	165.961	8	0,1%	99,9%	19,3%	12,3%	2,7%
PIDPA	312	78.549	78.862	18	324	84.940	85.264	18	377	100.000	100.377	18	377	100.000	100.377	18	0,4%	99,6%	27,3%	17,7%	0,0%
TMVW	39	108.130	108.169	8	41	114.160	114.201	16	44	126.230	126.274	16	45	132.765	132.810	15	0,0%	100,0%	22,8%	16,3%	5,2%
VIVAQUA - Kraainem	35	133.004	133.039	5	35	133.004	133.039	9	38	275.000	275.038	2	38	295.000	295.038	2	0,0%	100,0%	121,8%	121,8%	7,3%
VIVAQUA - Linkebeek	17	149.856	149.873	2	17	149.856	149.873	6	38	275.000	275.038	2	38	295.000	295.038	2	0,0%	100,0%	96,9%	96,9%	7,3%
VIVAQUA - Steenokkerzeel	212	97.597	97.809	12	212	160.000	160.212	1	212	198.000	198.212	4	212	295.000	295.212	1	0,1%	99,9%	201,8%	84,3%	48,9%
VIVAQUA - Wezembeek-Oppeem	174	131.777	131.950	6	174	132.026	132.200	10	192	275.000	275.192	1	38	295.000	295.038	2	0,0%	100,0%	123,6%	123,2%	7,2%
VMW Limburg	206	82.346	82.552	16	439	98.340	98.779	17	471	104.400	104.871	17	488	107.460	107.948	17	0,5%	99,5%	30,8%	9,3%	2,9%
VMW Oost-Vlaanderen	206	107.260	107.466	10	439	124.860	125.299	12	471	132.520	132.991	12	488	136.580	137.068	12	0,4%	99,6%	27,5%	9,4%	3,1%
VMW Vlaams-Brabant	206	97.597	97.803	13	439	119.180	119.619	14	471	129.300	129.771	15	488	133.360	133.848	14	0,4%	99,6%	36,9%	11,9%	3,1%
VMW West-Vlaanderen	206	107.755	107.962	9	439	124.860	125.299	12	471	132.520	132.991	12	488	136.580	137.068	12	0,4%	99,6%	27,0%	9,4%	3,1%
Berekend gemiddelde	€ 135	€ 111.681	€ 111.816		€ 202	€ 133.357	€ 133.559		€ 218	€ 165.706	€ 165.925		€ 214	€ 177.450	€ 177.664		0,2%	99,8%	58,9%	33,0%	7,1%
Mediaan	€ 120	€ 107.507	€ 107.714		€ 164	€ 132.515	€ 132.619		€ 181	€ 156.000	€ 156.050		€ 142	€ 161.000	€ 161.071		0,1%	99,9%	49,5%	21,5%	3,2%
Minimum	€ 17	€ 78.549	€ 78.862		€ 17	€ 84.940	€ 85.264		€ 30	€ 100.000	€ 100.377		€ 30	€ 100.000	€ 100.377		0,0%	99,5%	27,3%	17,7%	0,0%
Maximum	€ 312	€ 151.000	€ 151.030		€ 439	€ 160.000	€ 160.212		€ 471	€ 275.000	€ 275.192		€ 488	€ 295.000	€ 295.212		0,5%	100,0%	95,5%	84,3%	7,3%

